

A. gr. b.

910

4° A. qu. b. 910

<36605761510016

<36605761510016

Bayer. Staatsbibliothek

(Lucian)

4° A. gr. b. 910

Hemsterhusius

T I B. H E M S T E R H U S I I

A N I M A D V E R S I O N U M I N

L U C I A N U M

A P P E N D I X.

EX SCHEDIS MSS. IN BIBL. LUGD. BAT. SERVATIS
COLLEGIT, DISPOSUIT ET EDIDIT

J A C O B U S G E E L.

LUGDUNI BATAVORUM,
APUD S. ET J. LUCHTMANS,
ACADEMIAE TYPOGRAPHOS,

MDCCCXXIV.

1824.

TIB. HEMSTETERUS

ANIMADVERSIONUM IN

LUCIANUM

APPENDIX.

EX SCHEDIS MSS. IN BIBL. LUC. DAT. SERVATIS
COLLECT. D. SCHNEIDERI

BIBLIOTHECA
REGIA
MONACENSIS

JACOBUS

LUCIUS BATAVORUM

ABUD. S. L. LUCHTMAN

ACADEMIAE TYPOGRAPHOS

MDCCCXIV.

P R A E F A T I O.

Postquam de Hemsterhusii libris et adversariis Ruhnkenius et Wyttenbachius scripserunt, accidit, ut thesaurus ille, qui Hemsterhusii schedulas contineret, in cineres abiisse vulgo crederetur; at istius quidem jacturae opinio, ex nescio quo errore profecta, ad haec tempora non amplius pertinet, quippe inventa et ad publicam utilitatem exposita aliqua saltem parte thesauri, cura Viri Celeb. Joannis van Voorst Bibliothecae Lugd. Bat. primi ordinis Praefecti.

A quo tempore eam stationem nactus sum, in qua copiae hujus Bibliothecae mihi inspiciendae patebant, quoties a muneris officiis liberum concedebatur otium, illas schedulas accurate perlustravi, in ordinem redegi, et, quam diligentissime potui, cum editis Hemsterhusii scriptis contuli. Tum e librorum marginibus, in quibus ille omnium exquisitissima et concinna maxime scriptura adnotare solebat, ex his igitur descripsi, quae utiliter edi posse videbantur. Et hinc quidem crevit satis larga suppellex animadversionum incognitarum in Lucianum, Pollucem, Aristophanem et alios scriptores, de quibus, et fortasse de Hemsterhusii quoque studiorum et annotandi ratione, nobis alia occasione dicendi locus erit. Hanc autem posthumam in Lucianum annotationem collegi partim e schedulis, partim ex epistolarum ineditarum fragmentis, partim denique e marginibus primi voluminis Luciani Ed. J. Benedicti, in his quidem postremis mihi ejusmodi licentiam sumens, ut subinde aliquid supplerem, ubi vel ipse Hemsterhusius raptim et sine ordine quaedam adscripsisset, vel aliquot vocabula

P R A E F A T I O.

situ et vetustate erosa, aut in bibula nimis charta literarum notae confusae essent.

Quae postremum in hoc fasciculo locum obtinet, annotationem in Luciani *Navigium* juvenilem Hemsterhusii operam esse, ostendit scripturae modus et nimia quaedam divagandi libido. Postea autem quam edendum Lucianum receperat, in harum quoque pagellarum margines et interjecta versibus spatia permulta conguessit, quae vel adversariorum certi libri, vel perpetua lectio quotidie suppeditabant. Itaque quum Hemsterhusium hanc operam suam non eo consilio pressisse putarem, ut nihil inde ad publicam notitiam pervenire vellet, ab oblivione illam vindicandam esse, nullus dubitavi: quid autem huic eximio viro unquam excidit vel excidere potuit, quin eruditione ac suavitate delectaret, vel omnino novitate lectorem alliceret?

Quod vero haec in Lucianum annotatio separatim eaque forma, quae quarta dicitur, prodit, factum est studio Luchtmansiorum, quibus grata erat quantulacumque Hemsterhusianae eruditionis accessio, ad editionem illam, quae a Reitzio nomen accepit, ornandam et amplificandam.

ANIMADVERSIONES

H E M S T E R H U S I I

I N

L U C I A N U M.

T O M. I.

Pag. 1. Περὶ τοῦ ἐνυπνίου, ἥτοι, Βίος Λουκιανοῦ] Ego titulum ineptum ad librarios, unde profectus est, amandandum censeo: primum enim illud περὶ τοῦ ἐνυπνίου non minus barbarum est et inelegans, quam ejusdem officinae similia commenta in Ovidii libris *De Amoris*, *De Fastis*, *De Tristibus*, Claudiani *De raptu Proserpinae*, quae portenta dudum ab eruditis hominibus rite sunt procurata. Deinde quis sibi persuadeat, Lucianum, recti judicii virum, nudam somnii puerilis enarrationem inscripsisse Βίον, quae nullam, aut saltem parvam vitae ipsius partem attingat? Nec mirum: nam longe aliud ingeniosissimi hominis fuit consilium. Cum a prima peregrinatione domum rediisset, veritus, ne obscuri generis contemptu inter cives suos laboraret, commemoratis quibus apud exteros floruerat honoribus, vilissimae conditionis opprobrium corrigere voluit; verum ne sui immodestus laudator dictis fidem et auctoritatem mi-

nueret, venustam ficti somnii fabulam peragit, easque Eruditioni partes imponit, ut, quae ipse de se suarumque rerum fortuna parum verecunde praedicasset, illa persequeretur: quod artificium ut melius tegat, et in animos auditorum illabatur, simul exponit, quemadmodum fuerit, etsi humili loco natus, ipsius naturae ductu ad literarum et liberalioris doctrinae cultum impulsus: simul alios, quorum studiis officiebat res angusta domi, suo exemplo confirmat, et ad spem melioris fortunae concipiendam adhortatur. Si quis igitur huic libello, qui conveniat, titulus est praeponendus, talem aut certe non dissimilem esse oportet: Λουκιανοῦ ἐνύπνιον, ἢ περὶ βίου αἰρέσεως. Tomas Mag. in διδάσκειν et ἡγανακτησάμεν Lucianum laudat ἐν τῷ Ἐνυπνίῳ: commode; quamvis non ignorem in ἐνδεδυνῶς et ἐρμύγλυφος exstare, ἐν τῷ περὶ τοῦ ἐνυπνίου. Quae autem ad hanc Προσ-
λαλίαν, omniumque Luciani librorum

A

or.

ordinem pertinent, in singulari de vita scriptoris nostri commentario persequar (*),

Pag. 2. vs. 4. ὅ, τι καὶ διδάξαιτό με.] Quam me artem doceri faceret. Attica venustate pater ἐδιδάξατο, vel διδάσκεται τὸν υἱὸν, quando ad magistrum deducit et informari curat, ut recte monet Schol. Aristoph. ad Nub. vs. 127, 1341, quem descripsit Suidas in διδάξομαι, et ἐδιδάξαμην, Ammon. in διδάξω, Thom. Mag. in ἐδίδαξα, qui opportuno ad hanc rem Aristidis utitur loco: Aesculapius Podalirium et Machaonem οὐκ ἐδιδάξατο τὴν τέχνην τὴν ἰατρικὴν, ἀλλ' ἐδίδαξεν αὐτὸς: [exstat T. I. p. 76.] In eadem causa posuit, sed minus integre, Triclin. ad Soph. Antig. vs. 362. Satis igitur recte, qui plerumque alias in verborum mediorum virtute hallucinantur, in hoc verbo exponendo rem gerunt Grammatici. Vide praeterea L. Kuster. ad Aristoph. Nub. vs. 1341. De verb. med. p. 125, et, qui dudum prior observavit, Budaeum, Comm. L. G. p. 762, 1067. Sic et Aeschin. D. I. §. 4. Θεμιστοκλῆς τὸν υἱὸν ἵππεά μὲν ἐδιδάξατο σοφὸν εἶναι καὶ ἀγαθόν. Parum ab hac potestate distat, cum patrem, qui filio conditionem quaerit, dicunt ἀγεσθαι γυναῖκα τῷ υἱῷ, curare ut filius uxorem ducat. Etsi vero a propria mediorum significatione hic usus pendeat, Activum tamen eadem vi minime refugiunt: recte enim, quod quis per alium curat, ipse facere dicitur: sic igitur διδάσκειν et παιδεύειν, in disciplinam al-

(*) Inchoaverat jam Hemsterhusius illum Commentarium. Ex paucis ejus scidularum fragmentis intellexi, ejus consilium fuisse, ut Luciani vitam ex hujus scriptis contexeret. Hemsterhusii quidem Wetsteniorum festinatione ac taedio interceptam diligentiam parum feliciter compensavit Reitzius, qui in praef. p. xi. ingenue fatetur „excerpere se, atque colligere ex ipso Luciano neglexisse, quae illuc spectarent.”

teri tradere, ut patet ex Aeschine D. I. §. 5. 6. 7. et Plat. Theag. p. 89 D. οὐκ ἐδιδάξατό σε ὁ πατήρ καὶ ἐπαίδευσεν, ἄτερ ἐνθάδε οἱ ἄλλοι παιδεύονται: nam sciendum est, παιδεύειν usu medio apud Atticos carere. Ammian. in Anthol. εἰ βούλει τὸν παῖδα διδάξαι ῥήτορα Παῦλε: prorsus ut apud Aeschinem, Pericles filios ἵππεας μὲν ἐδίδαξεν οὐδενὸς χείρους Ἀθηναίων: hoc ipsum media forma Xenophon extulit, Ἀπομν. IV. p. 468. v. 20. σκυτέα διδάξασθαί τινα ἢ τέκτονα ἢ χαλκέα, et mox alia ratione, τὸ δίκαιον υἱὸν ἢ οἰκέτην διδάξασθαι, qui hellenismus D. Heraldum non praeteriit, ad Martial. V. 58. *Fac discat citharoedus aut choraules*: idcirco ambiguum est, utra verior sit lectio: c. 2. Καὶ δίδασκε παραλαβὼν λίθων ἐργάτην ἀγαθὸν εἶναι, ut vulgatur, an διδάσκου, ut Thomas habet in διδάσκομαι. Hinc distingui debet διδάσκειν ποιητὴν, μουσικὸν γένναιον, reddere aliquem et efficere poetam, musicum generosum, de qua locutione lege R. Bentley Epist. ad Millium, Malalae subjectam p. 21. (†).

Pag. 8. vs. 78. Δύο γυναῖκες.] Prodicus Ceus, domo Julietes, Socratis aequalis, apud Graecos magna tum expositae primum orationis, tum naturalium rerum scientiae laude floruit, ut philosophis accensendus sit an sophistis, in ambiguo ponant. Schol. certe ad Aristoph. Av. vs. 693. Callimachum reprehendit, quod inter Rhetores collocat, in eo, ut suspicor, libro, quem πίνακας τῶν ἐν πάσῃ παιδείᾳ διαλαμψάντων καὶ

(†) Quae hic habet H. de verbo διδάσκεισθαι, eorum summam reperias in ejus annotatione ad Aristophanei Pluti argumentum, p. 4, 5. In caeteris quidem quam diligentissime cavi, ne cognitas Hemsterhusii animadversiones repeterem; hanc vero notulam repetendam esse duxi, quia et multo accuratius in ea disputatum est quam ad Aristophanem, et potius eleganti Luciano quam nescio cui Graeculo vindicanda videbatur.

καὶ ὧν συνέγραψαν inscripserat: nec negari potest, Comicum ibi ad Physiologicas ejus disputationes praecipue respexisse; immerito tamen: nam Rhetores eum magno conatu sibi vindicant: idque tanto facilius, quod nec sectam condiderit, et Socratem Philosophiae principem sibi habuerit adversarium: is enim, apud Platonem, licet laudantis speciem nonnumquam prae se ferat, inter caeteros sophistas Prodicum, quod Aristides, acerrimus sui ordinis hominum defensor, pluribus locis indignatur, deridiculo habet: quippe pessime illos oderat, qui sapientiam pretio vendebant. Prodicus autem imprimis ἐμίσθους ἐπιδείξεις πεποιήται, inter quas celebris ἡ πεντηκοντάδραχμος ἐπίδειξις, teste Suida. Facetum ejus dictum refert Aristot. Rhet. III. p. 145. τοῦτο δ' ἐστίν, ὥσπερ ἔφη Πρόδικος, ὅτε νυξάζοιεν οἱ ἀκροαταί, παρεμβάλλειν τῆς πεντηκονταδράχμου αὐτοῖς: quod qui citant, utinam explicare dignum habuissent. Puto voluisse: quando dormitant auditores, eos esse commonefaciendos quinquaginta drachmarum, quas persolverint, ut, si parum sint attentī, suam rem agi intelligant: non nego, aliam expositionem posse dari, sed quae minus haberet salis et argutiae. Tribuit illi τὴν ἐπὶ τοῖς ὀνόμασι ἀκριβολογίαν Marcell. vita Thucyd. p. 6. καλλιλογίαν Max. Tyr. Diss. VII. nec ad ejus laudem parum pertinet, quod Thucydides dignum putaverit, cujus dictionem imitaretur. Schedae apud me MSS. Θουκυδίδης εἰς μὲν τὸ κομψὸν τῆς φράσεως Αἰσχύλον καὶ Πίνδαρον ἐμιμήσατο· εἰς δὲ τὸ γόνιμον τῶν ἐνθυμημάτων Ἀντιφῶντα. [Antiphon et Thucydides a Grammaticis saepius junguntur, ad probandum alicujus vocis usum] εἰς δὲ τὴν λέξιν Πρόδικον, κ. τ. λ. Hic igitur Prodicus perelegantem conscripsit fabulam, in qua Herculi, cum ex ephebis excessisset, in secessu meditabundo Ἀρετὴ et Κακία sese offe-

runt, ut juvenem Jovē genitum sibi alterutra adjungat, sua quaeque decora exquisite commemorantes: hunc librum Xenophon vocat Απομν. II. p. 429. σύγγραμμα τὸ περὶ Ἡρακλέους. Plat. Symp. p. 1177 C. Ἡρακλέους ἔπαινον. Philostr. de V. S. C. 12. et Ep. 13. Ἡρακλέους αἵρεσιν. „Omnes certe, inquit D. Heins. ad Max. Tyr. p. 42. παχυλῶς. nē quis decipiatur, inscriptio fuit ὦραι:” recte. Auctor est et, nisifallor, solus Suidas in Πρόδικος et ὦραι, multo integrioribus, ut conferenti liquebit, usus scholiis ad Aristoph. Nub. vs. 360. quam quae nunc mutila vulgantur: hujus tituli quae ratio sit, quis sensus, me sane non assequi, lubens fateor, et nisi e Callimachi Πίναξι deprompta suspicarer, parum abesset quin scholiasten errasse, diversique operis hunc esse titulum censerem; verum illud quoniam ad liquidum deduci nequit, in medio relinquo: hoc certius affirmare licet, eorum qui hujus fabulae meminerunt, sunt autem permulti, quosdam a Xenophonte quae memorant petivisse, alios ex ipso Prodicti libro. Soli Xenophonti sua debent Max. Tyr. Diss. IV. [Vid. certe Diss. XX. ab initio inde, et Davis. p. 574. 613.] Julian. Orat. II. p. 56 D. ὁ σοφὸς ἐν μύθοις Πρόδικος. Orat. VII. p. 217 A. ubi τὴν Προδίκου σκηνοποιίαν vocat. [Cic. de Off. I. c. 32. qui Herculem quoque Xenophonteum dicit, ad Fam. V. 12.] Quintil. I. O. c. 2. p. 777. „ut voluptatem et virtutem (quemadmodum a Xenophonte traditur) Prodicus:” voluptatem vocans, quam Κακίαν, a suis cultoribus Εὐδαιμονίαν leniore vocabulo appellatam, Prodicus apud Xenophontem dixerat: et tandem Philostratus, ut mihi videtur, de V. S. c. 92. Ep. XIII. [Vid. Cl. Alex. II. p. 202 B. et V. p. 561 B.] Sed ipsum Cei sophistae scriptum sine dubio tractavit Themist. Orat. XXII. p. 280. [cf. XXX. p. 349 B.] nec dubito, quin pleraque usurpatis Prodicti verbis expres-

serit; cui opinioni momentum addit Dion Chrys. Orat. I. p. 11. 15. ubi cum aperte Prodicum imitetur, communes habet cum Themistio sententias et loquendi formulas, quod apud me quidem indicio est, ex eodem fonte utrosque hausisse. Obiter opem Themistio feramus, apud quem p. 281 A. deleta stellula scribe: ἀμφίεσο δὲ λευκὸν τινὰ κόσμον οἰκεῖον etc. cui non vereor, ne quis Petavii εἰκαῖον praeferat. Verum ne mirum videatur, Themistium plura quam Xenophontem referre, existimo hoc opus ante obitum Prodicti in lucem non venisse: ipse enim ut ediderit in vulgus, minime credibile est: quippe qui, ut ex recitatione lucrum colligeret, Graeciae civitates obibat: clare id testatur Philostr. de V. S. I. p. 483. Orationem autem variasse, ne eadem semper chorda oberrans fastidium auditoribus crearet, par est ut existimemus: lucentius itaque post mortem, et ab alio forte concinnatum in omnium manus pervenit hoc opus (*): sane quae Themistius, postquam Hercules in virtutis clientelam se tradiderat, consecuta fuisse refert, alius, si memini, nemo commemorat. Placuit idem argumentum pictoribus: quod enim apud Philostratum est, de V. A. T. VI. 10. p. 239. nihil aliud quam ἐκφρασις ζωγραφίας. Herculem quoque puerum ad hoc exemplar dedicavit nescio quis Felix, in Grut. Inscript. XLV. 1. Incisum basi epigramma cum recte exhibuerit Gruterus, in postrema editione in deterius est mutatum. Lege

Ἡλικίην παῖς εἰμι· βρέτας δ' ἐξήσατο
Φῆλιξ
Ἡρακλέους εἰκῶ· οἶσθα με καὶ Προ-
δίκου.

(*) Adscripsit Hemst. in margine schedulae. „Vide Dion. Chrys. p. 557 D.” Ibi philosophus sophistarum rationem cum Socratis doctrina comparans: ἀλλὰ δὴ, inquit, τῶν μὲν θαυμάζομένων ἐκείνων σοφιστῶν ἐκλελοίπασιν οἱ λόγοι, καὶ οὐδὲν ἢ τὰ ὀνόματα μόνον ἐστίν.

sententia comta, cuius lepor interpretem fugit: „aetate puer sum: simulacrum autem constituit Felix, Herculis ut esset imago: nosti me vel ex Prodicto.” βρέτας Ἡρακλέους εἰκῶν per ἐπεξήγησιν. εἰκῶ pro εἰκόνα, pariter atque εἰκούς pro εἰκόνας, quod Hesychius annotavit. Vide Eurip. Med. vs. 1162. Hel. vs. 72. 76. Aristoph. Nub. vs. 559. Athen. VII. p. 299 B. Eustath. p. 829. vs. 1. — Omnino vide Suidam in Εἰκῶ, ibique Kust. Hesych. in Τρυγῶς. Plut. T. II. p. 838 D. Huc pertinet Γόργους apud Hesiodum, Theog. vs. 274: denique cf. Synes. p. 229 B. ubi pro εἶσω legendum videtur εἰκῶ. Tam elegans et vivis coloribus expressum commentum aliorum ingenia excitavit, ut per eadem in rebus similibus vestigia decurrerent. Silius Italicus initio libri XV. egregie sic aemulatus est, ut verba nonnumquam verbis reddiderit. Sophocles, in fabula Κρήσι voluptatem et prudentiam, seu potius Venerem et Minervam pari modo induxit; verum hic aetate aequalis, an istam ἐννοίαν debuerit Prodicto, dubitari potest: debuit certe Teles apud Stob. p. 504. ubi divitias sua commoda mirifice extollentes facit: nam altera pars, qua virtus vel Paupertas pro se respondet, a Stobaeo non est conservata: debuit etiam Philo Jud. περὶ τοῦ μίσθ. πορν. etc. p. 861. sq. quod Dausqueum ad Sil. Ital. non praeteriit. Diversa via Mnasalces Sicyonius virtutem querentem fecit, se καθῆσθαι παρὰ τῇ ἡδονῇ, quoniam ab omnibus Ἀνακόφρων τέρψις κρεῖσσον ἐμοῦ κέρνεται. Vid. Athen. IV. p. 163 A. et Holst. ad Steph. in Φυλλοῦς. Quin ex Hercule Prodicti hanc delitigantium inter se Ἑρμογλυφικῆς et Παι-

Hinc efficitur quidem, non diuturnam fuisse memoriam earum ἐπιδείξεων, quas sophistae auditoribus suis recitare solebant, non vero inde sequi existimem, nec Prodicum nec alium quemquam sophistarum scriptam orationem reliquise.

Παιδείας imaginem Lucianus conceperit, nemo dubitat, passimque Eruditi viri notant. Dausq. et Drakenb. ad Sil. Ital. XV. vs. 20. J. Barnes. vit. Eurip. §. 12. Fabr. Bibl. Gr. II. c. 23. §. 41.

Pag. 17. vs. 82. τῆς εὐποτρίας] *Pro-
lis felicitatem*, Micyllus, Benedictus, alii: ac si legissent εὐπαιδίας vel εὐτε-
κνίας: utraque sane vox hoc loco non minus apta, quam εὐποτρία. Diverso sensu Graeci intelligunt vel de laeta egregiae prolis multitudine, ut Priamus εὐτεκνώτατος, Eurip. Hec. vs. 620. et τὸν εὐτέκνων χῆρον ἰδοῦσα δόμον Callim. Ep. XXI: vel de liberorum virtute, quae parentum votis respondet: ideo εὐπαιδίαν et πολυπαιδίαν jungit Isocr. Evag. p. 402 A: vel formositate: lepide dixit Bion, stulte homines a Jove precibus expetere τὴν εὐτεκνίαν, quam ipse sibi impertire non potuisset, quippe qui foedissima specie filias Λιτάς genuisset Ther-site patre, quam Jove digniores. Clem. Protr. p. 37 C. vel denique de felici unius filii praestantissimi subole. Chorus Argivarum ad Aethram, in Eurip. Suppl. vs. 66. — ὥς εὐτεκνία Δυσυχίαν τὴν παρ' ἐμοὶ καθελεῖν, quod ad solum Theseum virtute nobilissimum pertinet: Sic Leonides Origenis indole laetatus, τῆς εὐτεκνίας ἑαυτὸν ἐμακαρίζεν. Vid. Suid. in Origenes. Attamen nihil est causae, cur εὐποτρίας sollicitemus: complectitur illa vox omnem vitae felicitatem, bonarumque rerum usum. Scriptor vetus apud Suid. ἐν εὐποτρίας τε καὶ εὐδαιμονία διῆγον πολλῇ: usu rariore Artemid. Oneir. III. 63. λιμῶ opposuit: et Pollux talem addit aliarum vocum comitatum, ut appareat, eandem vim voluisse notare, εὐπορία, εὐχρηματία, εὐποτρία, εὐθένεια, εὐετηρία, IX. 160. quin etiam facilem vitae exitum, quem Augustus vocabat εὐθανασία. Vid. Suet. c. 99. τὴν πρὸς τῶν πολλῶν ὕμνουμένην εὐποτρίαν dixit Marin. Neapol. in Vit. Procli.

Pag. 17. vs. 89. Τυμπανισρίας.] Ae-

schini mater fuit Glaucoschea, quam alii Glaucidem esse dictam tradiderunt: prioris auctor est Demosthenes non uno loco: vid. De Falsa Leg. p. 338 B. De Cor. p. 494 F. et 519 C. Plut. in vita Aesch. Liban. Orat. XXXV. p. 705 A; posterius, undecumque depromptum, solus habet Apollon. Praef. Ἐξηγ. εἰς Αἰσχ. p. 42 A. Phot. p. 29. vs. 11. et p. 799. vs. 6. Verum pro Glaucoschea Leucoscheam non tantum bis Suidas ponit e diversis scriptoribus, sed ex Σύγκρισις Δημοσθένους καὶ Αἰσχύνου p. 61. quae male ἀδήλου καὶ ἀνωνύμου inscribitur, cum Libanii sit, inter cujus exempla Progymnasmatum edidit Morellus Tom. I. p. 131. Quid igitur? censebimusne in antiquis Oratoris exemplaribus duplici modo nomen hoc fuisse scriptum, ut saepius alibi contigit, quod probare, si locus pateretur, in proclivi esset? Sic quidem existimo: eoque magis, quod alterum non raro alterius vocem occupet: nam apud Etymol. in Voce Αὐδήσσαν reponendum esse Λευκοθέαν, Sylburgius vidit, et ex Homero certum est. Λευκοθέαν autem genuinum ut credam, ipse mihi persuadet Demosthenes: sic enim de Cor. p. 494 F. scribit: τὴν δὲ μητέρα σεμνῶς πάνυ Γλαυκοθέαν ὠνόμασεν, ἣν Ἐμποῦσαν ἅπαντες ἴσασι καλουμένην, ἐκ τοῦ πάντα ποιεῖν καὶ πάσχειν δηλονότι ταύτης τῆς ἐπωνυμίας τυχοῦσαν: Pone Λευκοθέαν; jam illud σεμνῶς πάνυ multo aptius quadrabit, quandoquidem ita Matrem Matutam, magna religione cultam, Graeci appellant. Vide Burm. ad Ovidii Metam. IV. 196. et Th Munker. ad Hyg. Fab. II. itemque Nereïdas omnes. Etymol. p. 561. vs. 6. Hesych. Λευκοθεαί, πᾶσαι αἱ πόντιαι, quod cave ne cum Guyeto mutandum putes: idque nomen, quippe σεμνὸν, pulcherrimarumque Dearum, contrarium est τῇ Ἐμπούσῃ, quae appellatio per ludibrium ab horribili atque informi spectro ducta: hujus autem cognominis commenticiam causam exco-

gi-

gitare Grammatici maluerunt, quam veram e Demosthene cognoscere: illi enim, ταύτην δὲ ἐκ σκοτεινῶν τόπων τοῖς παισὶ καὶ γυναιξὶν ἐφορμωμένην (sic legendum in vita Aesch. p. 41 A. non ὀρμωμ.) Ἐμπουσαν ὀνομασθῆναι, quae tenebricosis e locis subito prorumpens, puerulis ac mulieribus terriculamentum objiceret, quod ineptum est; hic, qui praesens et aequalis scire poterat, ταύτης τῆς ἐπωνυμίας τυχεῖν tradit, ἐκ τοῦ πάντα ποιεῖν καὶ πάσχειν, qua locutione Graeci significant vitam turpissimam atque omnibus flagitiis infamem. Zeno Veron. sermone de Pudicitia: *nihil prorsus existimat turpe nec facere, nec pati, dummodo in effectum conata succedant.* [Horat. III. od. 24. vs. 43. Quidvis facere et pati.] Vid. Pric. ad Apul. Miles. p. 518. Hinc παντόποιοι apud Theophr. Ch. Eth. c. VI. cf. Poll. VI. 123. Athen. p. 517 F. Neque obscurum est, cur quae nihil neque agere neque pati refugeret, dicta fuerit Empusa, quia nimirum, ut turpe lucellum colligeret, instar hujus spectri in mille se formas commutabat: veteres enim Empusam scribunt fuisse φάντασμα πολύμορφον, et πολλὰς μορφὰς ἀλλάσσειν. Hanc igitur Aeschinis matrem τυμπανίστριαν dicit Lucianus, neque aliter Tzetzes ad Hesiod. p. 2. ὁ τῆς τυμπανίστριας Αἰσχίνης: utrique recte, et Demosthenem secuti, de Cor. p. 519 C. Αἰσχίνης ὁ Γλαυκοθέας τῆς τυμπανίστριας: quod nec A. Schottum in vita Demosthenis, hoc ipso Luciani loco usum, praeteriit. Olearius tamen ad Philostr. V. S. c. 18. p. 506. positus Oratoris summi verbis, scribit: *nisi ibi τελεστρίας potius legendum*: quae suspicio prorsus a veritate abhorret. Non quidem ignoro, eam a Suida τελέστριαν dici, et populi jussu haec sacra lustrandique ritus obisse: [Cf. Suidam in μητραγυρτῆς] nam cum Ninus sacerdos, quae philtrea juvenibus miscere, verorumque mysteriorum rationem nefarie imitari credebatur, ac-

cusante Menecle, morte fuisset multata, Athenienses Oraculo moniti, curam istorum initiorum Aeschinis matri commiserunt, ut docet Ulpian ad Orat. de F. L. p. 389 C. Quamvis autem invidiose Demosth p. 330 B. Γλαυκοθέας τῆς τοῦ θιάσου συναγωγῆς, ἐφ' οἷς ἑτέρα τέθνηκεν ἱέρεια, scilicet Ninus, ipse tamen Oratorio more contra Orat. I. adv. Boeot. p. 1001. et II. p. 1009 B. ut Meneclem occisae Nini invidia gravaret, Μενεκλῆς ὁ τὴν Νίνον ἐλάων. Sic igitur Glaucotheam non τελέστριαν, quod honestum apud Graecos erat nomen, sed τυμπανίστριαν vocavit, quae in Phrygiis matris Deum sacris ac thyasis cymbala et tympana quateret. Cf. Suid. in Γαλλῶς. Schol. Apoll. Rh. ad I. 1135. 1139. Observa τυμπανοφορούμενος in Athen. XII. p. 541 E. [et cf. Schol. Pindari ad Isthm. VII. vs. 3. et Aelian. V. H. IX. 8.] Hinc juncta saepius ὁ αὐλὸς καὶ τὰ μητρώα καὶ τὸ τύμπανον. Plut. Amat. p. 763 A. et γοητεῖται καὶ μαγείαι καὶ περίδρομαι καὶ τυμπανίσμοι, de Superst. p. 171 B. ne quae de hoc genere plura commemorat Strabo X. p. 599 E. repetam: accedit, quod haec agyrtarum initia ab ipsis Graecis vilipenderentur, sic ut multis in civitatibus lege essent prohibita, honestioresque matronae sine existimationis dispendio interesse non possent. Vid. Phint. apud Stob. p. 445. vs. 22. Eodem rei minuendae artificio Philocharem Aeschinis fratrem, de F. L. p. 329 E. τὰς ἀλαβασροθήκας γράφοντα καὶ τὰ τύμπανα vocans perstrinxit, cum tamen egregius esset pictor, et a praestantissimis proximus, ut testatur Ulpian. p. 386 C. antiquos, ut videtur, auctores secutus: neque enim dubito, quod Junium in Catal. praeteriit, quin is idem sit, cujus admirabilem tabulam laudat Plin. H. N. XXXV. 4. A Demosthene sumtum, quod est in Liban. Orat. adv. Aeschin. p. 683 D. τριταγωνισαὶ δὲ καὶ ναῦται καὶ γραφεῖς τύμπανων λέγουσι etc.

etc. Aeschinem ejusque fratres iisdem, quibus Oratorum princeps, notis inurit. Fred. Morellus vertit: *scribas tympanorum*, et in alio Cod. *γναφεῖς fullones* legi observat, quod utrumque absurdissimum: haec causa est, cur mihi in mentem aliquando venerit, Leucotheam appellari a Demosthene *τυμπανίστριαν*, quod ejus filius in iis pingendis elaboraret, ipsa tympana venderet; verum nunc quidem, quia potestatem illam apud Graecos in *τυμπανίστης* et *τυμπανίστρια* compertam non habeo, priorem interpretationem certissimam esse arbitror.

Pag. 21. vs. 49. *Ἀντίπαις*] Id est, ut in hujus scripti initio dixit, *τὴν ἡλικίαν πρόσηβος*, quod H. Stephanus et G. Jungerm. observant ad Poll. II. 9. *παῖς* proprie, qui ad magistros ventitat, ut *τοῖς ἐγκυκλίοις μαθήμασιν* erudiatur: a quibus dimissus, antequam expletis sedecim aut octodecim annis (nam diversum *τῆς ἐφηβείας* principium statuitur: Vid. Censor. de D. N. c. 14. Harpocr. v. *ἐπιδιότης ἡβῆσαι*. Eustath. ad II. N. p. 962. vs. 50) ad ephebos transeat, *μελέφηβος* et *ἀντίπαις* vocari solet. Praeter Hesych. qui *νεὸν παῖδα* exponit, multi usurpant: Strabo IV. p. 305 C. Celtas *ἀντίπαιδας* Romae a se visos tradit, qui supra altissimos pedis semisse eminent. Anton. Lib. c. 13. p. 114. Aelian. H. A. VI. 42. Diod. Sic. XVI. p. 530 B. 555 B. et saepius. Joseph. de B. J. VI. 29. *ἡλικία πάντας ὑψηλοὺς, ὀλίγον ὑπὲρ ἀντίπαιδας*, „ omnes statura grandes et jam ephebos, quos idcirco prima militiae rudimenta subire decorum erat.” nam vulgo male vertunt; omitto Plutarchum, jam ab aliis allatum. Apud vetustiores invenisse me non memini, quamobrem hoc esse novae Comoediae vocabulum vere monuisse Pollucem censeo. Thom. Mag. in *Παῖς* ita scripsit: *ἀρτίπαις ὁ ἐκβεβηκὼς τὴν παιδικὴν ἡλικίαν* quam vocem in vulgatis Lexicis haberi, non nominato ejus auctore et si-

ne ullo exemplo, H. Stephanus Th. T. III. p. 13. conqueritur: neque diffiteor, si Thomam exceperis, alium a me sponsorem produci non posse. Quamvis igitur nec analogiae repugnet, et ad Graeci sermonis normam apte respondeat, et Xenophon, Hell. V. p. 333. vs. 30. proximam habeat locutionem, *ἡλικίαν ἔχων τὴν ἐκ παίδων*, expungendam tamen arbitror, quippe nullius auctoritate munitam. Magistri quidem locus, nisi ipsum potius errasse putes, patriae linguae haud sanequam satis peritum, vitii suspicione non caret: nam in Ammon. v. *Γέρων*, quem saepe describere solet, legitur *ἀντίπαις*. Locus est egregius, de quo, prolatis Ptolemaei Ascalonitae reliquiis Gudianis, bene meritus est J. A. Fabric. B. G. IV. 33. p. 512.

Pag. 23. vs. 72. *ἐθελokaκεῖ*.] Qui veluti miles ignavus cedit, et pugnam detrectat, quomodo *ἐθελokaκως μάχεσθαι* ex Appiano notat Suidas. Vid. Budaeus, C. L. G. p. 26. quem hic locus non fugit: alia ratione *ἐθελokaκεῖν* dicuntur homines malitiosi, qui, si alios laedant, pro lucro ducunt, ut Philo in Flacc. p. 971 A. *ἄδειαν καὶ ἐκεχειρίαν διδοὺς τοῖς ἐθελokaκοῦσι καὶ ἐθελέχθρως ἔχουσι*.

Pag. 23. vs. 2. *Πηλίνων ἔργων*] *οἱ ἐκ πηλοῦ ἐργαζόμενοι*, ut Artemid. III. 29. vel *πηλουργοὶ* non unius generis, siquidem a Platone in *Theaet.* p. 109 C. memoretur *πηλὸς ὁ τῶν χυτρώων, καὶ πηλὸς ὁ τῶν κοροπλάθων, καὶ πηλὸς ὁ τῶν πλινθουργῶν*. Cyrill. Hieros. p. 189. B. *πηλὸς κηρομικὸς*. Cf. Dioscor. V. 87. — Deterioris erant conditionis figuli: jungit *πηλουργίαν καὶ κεραμικὴν ἐπιστήμην* Epiphan. in Panar. p. 8. A. quam *ex luto vasa ducendi artem* vocat Quintil. I. O. II. 17. p. 191. Jocose igitur magnifico nomine figulum *Πηλείδην* dixit Euboeus, apud Athen. XV. p. 699 B. ut recte animadvertit P. Leopard. Em. VI. 12. Vid. Philaet. apud eundem, p. 474. D. Hinc

πήλινα vasa fictilia; πηλίνων λεκλις Epicharm. apud Poll. X. 87. et πήλινα πότηρια in Lexiph. — Sed praestantiores sunt, qui fictilia simulacra formant, quos Latini *fictiores*, πηλοπλάθους Graeci dicunt, Josephus πλάσας, qui cum, contra Appion. II. p. 1078 F. ζωγράφους καὶ πλάσας junxisset, mox addit, ὁ μὲν ἐκ πηλοῦ πλάττων, ὁ δὲ γράφων. Vid. Hesych. in Κάναβος. Suid. in Κένναβος. Phidiam πλάσῃν vocat Plut. T. I. p. 169 A. Cf. Schol. ad Hor. Serm. I. 3. vs. 91. Theophil. ad Autol. p. 46. Philostr. in Exordio Iconum; Dion. Hal. Tom. II. p. 183. vs. 47. Diog. Laërt. VI. 9. *fin-gere e cera* habet Cic. Verr. IV. c. 30. Julius Firm. p. 222. *plasticatores* vocat: iidem et κοροπλάθοι, quos ad illustrandum Isocr. initio Orat. περὶ Ἀντιδ. describunt Harpocr. et Suidas. Vid. Poll. X. 189: nam κοροπλάσης, quod Etymologus habet, ab Atticistis damnatur, ut ex Moeride et Thoma patet. In *Caesaribus* enim Juliani, p. 332. D. etsi legatur κοροπλάσης, Codex tamen Vossianus habet, quod Atticae normae convenientius, κοροπλάθος. Sic Caesarem Augustum vocat Silenus, hac jocosae nominis addita causa: ἡ γὰρ οὐκ ἐπλαττεσ ἡμῖν, ὥσπερ ἐκεῖνοι τὰς νύμφας, ὧς Σέβασε, θεοὺς, neque aliter apud Athenag. p. 60. pro κοροπλασική, quod contextum occupavit, MS. Suffr. praefert κοροπλαθική: sic et Achill. Tat. III. p. 191. Vatic. Prov. a Schotto adducta ad Zenob. c. V. n. 39. Dion. Chrys. p. 356. — Ratio igitur Luciano constitit, cur Atticae Veneris amantissimus, paulo post et in Lexiph. p. 971. κοροπλάθους scripserit: horum imagines fictae πήλινα ἔργα vel πήλινα. Artemid. II. 44. p. 140. ubi de Deorum statuīs: ὀσράκινα καὶ πήλινα καὶ κήρινα, γραπτὰ καὶ τὰ ὅμοια: neque aliter III. 31. et οἱ πηλίνοι simpliciter: Demosth. Phil. I. p. 51 A. ὥσπερ γὰρ οἱ πλάττοντες τοὺς πηλίνους, εἰς τὴν ἀγορὰν χειροτονεῖτε τοὺς ταξιάρχους καὶ

τοὺς Φυλάρχους, οὐκ ἐπὶ τὸν πόλεμον. Schol. Aug. Cod. οἱ πλ. τὰ πήλινα: Wolfium, qui vertit, *ut enim ii qui luteos fingunt*, intellexisse minime credo: aperte imitatus est Dion. XLVI. p. 298. ubi Calenus Ciceroni exprobrat, illum, hominem timidissimum, admirabiles istas Orationes, quas edidit, non, cum causae agerentur, in foro dixisse, sed postea demum conscripsisse, ὥσπερ οἱ τοὺς στρατηγούς καὶ τοὺς ἱππάρχους τοὺς πηλίνους πλάττοντες, *veluti qui Imperatores et praefectos equitum e luto ducunt, non ad usum belli, sed ostentationis et spectaculi gratia*. Nescio an Dioni memoria imposuerit: videtur sane in Demosthene copulasse τοὺς πηλίνους ταξιάρχους καὶ Φυλάρχους, secus atque in editionibus nostris exstat, et fieri debet: Orator certe voluit χειροτονεῖν τοὺς ταξιάρχους εἰς τὴν ἀγορὰν, οὐκ ἐπὶ τὸν πόλεμον: quin idem locus fuerit obversatus Luciano, in Lexiph. dubitari non potest [T. II. p. 347]: ὥς νῦν γε ἐλελήθεις σαυτὸν ὑπὸ τῶν κοροπλάθων εἰς τὴν ἀγορὰν πλαττομένο· εἰκότως, κεχρωσμένος μὲν τῇ μίλτῳ καὶ τῷ κυανῷ· τὸ δὲ ἐνδοθεν πήλινος καὶ εὐθρυπτος ὢν: unde simul liquet, fictiles has statuas minio fuisse et caeruleo pictas, ut elegantiores viderentur, et facilius emtores invenirent: his in luce positis, jam nemo ambiget, quin Polluci VII. 164. restituenda sit veterum Codicum lectio, οἱ τοὺς πηλίνους πλάττοντες, ubi male pro vulgata lectione steti. Plene, πήλινον ἀνδρίαντα habet Clement. XVI. §. 19. Hinc explicandus est Tatiani locus Orat. ad Graec. [§. 38. p. 81.] ubi Crescentem Cynicum, ut verisimile est, describit, τοῦτο μὲν τοῖς ὀφθαλμοῖς μαρμαρύσσοντα, τοῦτο δὲ τὰ χεῖρε λογιζόμενον, καὶ διὰ πηλίνης ὀψέως δαιμονῶντα. Vertunt: *lutoso vultu insanientem*, quod pateremur, si scriptum esset διὰ πηλάδους ὀψέως. nunc et Graecae linguae repugnat ista interpretatio, et Tatiani sen-

tentiae, qui Cynicum hunc munditiae diligentio- rem proponit, quam ut luto faciem foedasse putes: est autem *πηλίνη ὄψις*, vultus fictus nulliusque pretii, qualis fictilium imaginum esse solet, quae speciosis coloribus oblatae lutum celant: modo dixerat *ἔσωθεν μὲν ἐστὶν ἄλλος*, *ἔξωθεν δὲ ὅπερ οὐκ ἐστὶ ψεύδεται*. Noster in hoc libello nunc ad figulos, alias ad *κοροπλάθους* alludit. [Cf. Ruhn. ad Tim. p. 165. sq.]

Pag. 24. vs. 10. *ὄρα μὴ τις εἰρωνεῖαν Φῆ καὶ μυκτῆρα*] *Εἰρωνά* non cum tantum dici, qui de se intra modum et justo minus dissimulate loquitur ac sentire videtur, sed et illum, qui alios supra modum extollendo ludificatur ac subsannat, certum est: utraque jocandi venustate, quam *Πλάτο* egregie praepingit, *Σωκράτης* *εἰρωνος* nomen est adeptus; hanc autem *εἰρωνεῖαν* apte *μυκτῆρ* comitatur, quandoquidem *Πόλλυξ* observet, II. 78. *καὶ τὸν εἰρωνά τινες μυκτῆρα καλοῦσι*. Vere: nam *Timon*, in *Sillis*, ipsum *Σωκράτη* ita appellavit: vide *Diog. Laërt.* II. 19. *Μυκτῆρ, ῥητορομύκτης, ἀττικὸς εἰρωνευτής*. Sic legendum esse, alio loco docebo: pariter *Longin.* S. 34. n. 2. *Hyperidi* tribuit *μυκτῆρα πολιτικώτατον*, τὸ κατὰ τὰς εἰρωνείας εὐπάλαιον: et *Herodoto* *Plut.* de ejus *Malign.* p. 860 E. Illa laus supra caeteros Graeciae populos *Atticorum* propria fuit, ut soli nasum habere viderentur: hinc *Seneca*, *Suas.* I. p. 6. „bene illis cesserat, si nasus *Atticus* ibi substitisset;” propterea *Ἀττικὴν δριμύτητα* paulo post *Lucianus* commemorat, et vere *Dicaearchus*, οἱ δὲ εἰλικρινεῖς Ἀθηναῖοι δριμεῖς, τῶν τεχνῶν ἀκροαταί: sic enim distinguendum: fallitur *H. Stephanus*, qui vertit: „acres artium auditores:” inde adeo factum, ut *Ἀττικὸς* absolute dicatur, homo urbana dicacitate promptus. *Athen.* XIII. p. 577. E. ἦν δὲ ἡ *Λαμία* σφόδρα εὐθι- κτος καὶ Ἀττικὴ πρὸς τὰς ἀποκρίσεις. Porro sales *Atticos*, quorum praeter alios

meminit *Symmach.* I. Ep. 23. nemo ignorat.

Pag. 26. vs. 31. ἄλλως] Ego, quam eleganter haec particula soleat ab *Atticis* interponi, non ignoro. *Demosth.* περὶ Παραπρ. p. 297. E. οἱ δὲ ἀντιλέγοντες ὄχλος ἄλλως καὶ βασιλεία κατεφαίνετο: nec Noster alibi refugit: *Aët.* I. 6. οὐ παῖδια δὲ ἄλλως ταῦτα ἐστὶ. quam venustatem interpretatione Latina vix adsequi licet: attamen huic loco an aptius conveniat ἄλλων vel ἄλλοις, ad aliorum iudicium refero: mihi sane sic videtur: caesidici auro inhiantes lucrum suum spectabant, unde ῥήτορες ἀγοραῖοι καὶ μίσθαργοι πρὸς χρήματα ὀρώντες μόνον καὶ τὰς ἰδιωτικὰς ἀμφιλογίας *Dioni* *Chrys.* p. 274 B. Hae publicae *Sophistarum* declamationes ad ostentationem atque aliorum delectationem erant comparatae.

Pag. 31. vs. 7. τί οὖν] Immo distinguo τί οὖν: οὐχὶ ceteri. quod et *Micyllus* eumque secutus *Benedictus* in versione dederunt: vix aliter invenias: *Plato*, *Phaedr.* p. 1219 C. Τί οὖν; τὸν Ἐρωτα οὐκ Ἀφροδίτης καὶ θεὸν τινα ἡγῶ. p. 1233 A. τί οὖν; τὸν Ἐρωτα πότερον Φῶμεν εἶναι etc.

Pag. 33. vs. 23. Φροντιστάς] *Comicis* praecipue *Philosophi* debent, quod voces ad eorum studia et sapientiae meditationem significandam comparatae deridiculo sint habitae, et in deterius inflexae eviluerint: quippe moribus atque instituto vitae diversi sese invicem insectabantur, illi risus popularisque plausus captatores, hi σεμνοί, severi virtutis antistites, eoque etiam nomine olim insignes: propterea schola philosophica σεμνεῖον ab *Atticis*, teste *Etym.* fuit dictum: unde simul liquet, quam apte paulo post σεμνοτάτας συνουσίας *Lucianus* posuerit. Primitus ergo philosophi, [praesertim qui naturalem scientiam colebant,] *Φροντισταί*: in *Socratis* *Apol.* p. 14. F. ὥς ἐστὶ τις *Σωκράτης* ἀνὴρ σοφός, τὰ τε με-
B τέ-

τέωρα Φροντισῆς, καὶ τὰ ὑπὸ γῆν πάντα ἀνεζητηκώς: pro quo inferius habet: περιεργάζεσθαι ζητοῦντα τὰ τε ὑπὸ γῆν καὶ τὰ ἐπουράνια. Idque nomen Socrati egregie tributum, quamvis morum disciplinae addictior, Anaxagoram Physicis, τοῖς μετέωροις, intentum non probaret: ὅλως δὲ τῶν οὐρανίων, ἧ ἕκαστα ὁ θεὸς μηχανᾶται, Φροντισὴν γίνεσθαι ἀπέτρεπεν. Xenoph. Apomn. IV. p. 474. Aristophanes tamen, ut facilius in odium adduceret, invitum Socratem ad Nubes rapit, cum iisque confabulari fingit: quod ipse Socrates, interprete Platone, quantum a veritate suaque consuetudine abhorreat, ostendit in *Apol.* p. 15. C. quem sequitur Liban. Ap. p. 640. A. Hinc Φροντισήριον saepius in Comici Νεφ. et apud ejus imitatore Liban. Tom. I. p. 804. A. εἰς Φιλοσόφους πέμπειν, ὡς ἐν τοῖς ἐκείνων Φροντισηρίοις τῆς ἀρετῆς ἐνοικούσης. Jones naturalium rerum indagatores philosophos, quales Jonicae sectae principes fuere, μετεωρολέσχας vocarunt: quo sensu Schol. Aristoph., vetustissimos scriptores sine dubio secutus, sumsit ad Nub. 223. 330. μετεωρολέσχας καὶ πάντας τοὺς ἀπὸ μαθημάτων ὀρμωμένους: etiam ἀδολέσχας, quod erudite notat Etymol. ἐτάττετο δὲ τὸ ὄνομα ἐπὶ τῶν τὰ μετέωρα λεσχηνευόντων: et mox: διὰ καὶ ἀδολέσχας τοὺς Φυσικοὺς ἐκάλουν. Ibidem scribit, Eupolin appellasse Socratem πτωχὸν ἀδολέσχην. [Hic enim non secus atque Aristophanes Socratem in scenam traduxerat: vid. Luc. Tom. I. p. 595.] Observanda est haec proprietas in Platonis *Phaedro* p. 1237. A. Πᾶσας ὅσαι μεγάλαι τῶν τεχνῶν προσδέονται ἀδολεσχίας καὶ μετεωρολογίας φύσεως πέρι, quod Periclis, Anaxagorae discipuli, exemplo probat: omnino vid. Hesych. in Ἰπποδάμου νέμεσις. Arist. Nub. 1487. Philo Jud. p. 877. C. Euseb. Praep. Ev. III. p. 123. A. [et Plut. in Pericle p. 154. C. et 156. A.] Hinc et λεσχολογεῖν, philosophari, quod verbum

Phoenici Colophonio reddendum, apud Athen. XII. [p. 540. F.] οὐ λεωλογεῖν ἐμανθαν' οὐκ ἀμιθρῆσαι, de Nino solis voluptatibus inservienti omnisque disciplinae honestioris, cui tunc temporis viri principes operam dabant, curam dedignato. Casaub. minus apte λεπτολ. Hos Philosophorum titulos ad inepti inutilisque studii potestatem ludentes Comici traduxerunt: ideoque Hesych. non tantum Μετεωροπόλων τῶν τὰ οὐράνια σκοποῦντων: sed etiam Μετεωρολέσχαι, Φλυαροῦντες τὰ περὶ οὐρανῶν (νὸν;) μετέωρα. Ex *Nebulis* Aristoph. Suidas profert: καὶ μετεωρολέσχους (ας) τοὺς Φιλοσόφους Ἀριστοφάνης φησὶν ἐν Νεφέλαις, ὅτι τὰ οὐράνια περισκοποῦσι: quod cum in ea, quam legimus, fabula non exstet, e prima *Nebularum* editione repetitum esse credibile sit: μετεωροφέναικες inveniuntur vs. 332. Vid. Ez. Spanhem. ad Nub. Arist. vs. 228. Huc spectat Hesych. Ἀερολέσχης, ὑψηλὸς ἐν τῷ λέγειν, κομπηγόρος: quod minime dubitandum est, quin ex veteri Comico sit desumptum. Haec multis illustrari poterant, si locus pateretur.

Pag. 34. vs. 27. ἀεροβατοῦντας] Suspicor, hoc verbum, ab Aristophane primo procusum, mox grata novitate placuisse. Plato in *Apol.* de caeteris, quae Socrati Comicus affinxerat, hoc solum ponit, p. 15. D. Σωκράτην τινὰ ἐκεῖ περιφερόμενον, φάσκοντά τε ἀεροβατεῖν καὶ ἄλλην πολλὴν Φλυαρίαν Φλυαροῦντα. Vid. Arrian. Epict. IV. p. 422. Hesych. in V. Philostorg. H. E. IX. c. 3. [Alludit etiam Noster, in *Bis accus.* Tom. II. p. 832. ὑψηλὸν ἀνὴρ ποὺ τῶν νεφῶν ἀεροβατοῦντα]. Deinde recentiores iis tribuunt, qui inani superbia elati ac tumentes, vel alios ridicule despiciunt, vel majora suis viribus affectant. Isid. Pelus. III. Ep. 224. Aristaen. II. Ep. 6. Procop. Pers. I. p. 43. vs. 9. ἀεροβατῶν τε καταφανῆς ἦν, καὶ μετέωρος ἀρθεὶς ταῖς τῆς βασιλείας ἐλπίσι. — Aliter Chrysost. de

de Zachar. Gabrielem vocat ἀεροβατὴν δρομέα.

Pag. 35. vs. 37. οὐ πάνυ πειθόμενα.] Eleganter materia πείθεται, quae tractari non negat, sed ducentem artificis manum facilis ac mollis sequitur. Liban. *pro Salt.* p. 508. B. εὐπειθὴς τῶν μελῶν ἀρμονία, quae cujuslibet figurae imitationem recipere possit. Sophocli *πληγαῖς ὑπακουούσα ὕλη ἄψυχος* apud Plut. T. II. [p. 802. B.] Plinio *materia sequax; sequi* ea significatione frequens, quam Latini sermonis gemmulam illustravit J. F. Gronov. *Diatr. Stat.* c. 45.

Pag. 40. vs. 45. ἐπιτυχεῖν] Atticum pro ἐντυχεῖν: monuit Casaub. ad Theophr. Ch. Eth. c. 12. ἐπίτευξις λυποῦσα τοὺς ἐντυγχάνοντας. Sic et Aristoph. *Nub.* 195. 535. Recentiores Sophistae cupidius adhibent: Long. I. p. 5. Eunap. in Porph. bis; aliud est, et minime miscendum, quod factum memini, ἐπιτυγχάνειν τινος, rem nancisci. Aristoph. Plut. 245.

Pag. 41. vs. 53. πινάκιόν τι τῶν ἀπὸ γεωμετρίας σχημάτων καταγεγραμμένον] [Illis, quae jam in editione Reitziana ab Hemsterhusio ad h. l. annotata leguntur, haec addenda:] Eleganter τὰ ἀπὸ γεωμετρίας σχήματα, *figurae geometricae*: quae ad geometriam pertinent. Omnino vide H. Vales. ad Euagr. Schol. H. E. I. p. 260. n. 4. ubi plane videtur falli. Philostr. *Vit. Ap. T.* p. 314. vs. 23. οἱ ἀπὸ τῶν αἰρέσεων. Origen. contra Cels. p. 293. vs. 31. 56. Sic οἱ ἀπὸ ἐμπειρίας ἰατροὶ καὶ οἱ ἀπὸ τῆς σκέψεως φιλόσοφοι, id est, ἐμπειρικοὶ καὶ σκεπτικοὶ. Sext. Emp. VIII. p. 494. οἱ ἀπὸ βουλῆς Herodiano aliisque saepe *senatores*: οἱ ἀπὸ τῆς κώμης Athanas V. S. A. §. 2. *vicinos* vertit Euagrius: neque aliter intelligi debent Diog. L. II. 104. IX. 49. Aristippus Byzantius, ὁ ἀπὸ λόγων πολιτικῶν, civilium causarum actor: Harpocr. in Ἀποβάτης· καὶ ἀποβατικοὶ τροχοί, οἱ ἀπὸ τούτου τοῦ ἀγωνίσματος: quae

male vulgo vertuntur: pluribus illustravi ad Poll. X. 190. et ante me J. Gronov. ad Steph. in Βοῦρα. In tabellis autem seu *πινάκιοις*, vel abacis prima linearum geometricarum elementa demonstrari solebant: ἡ ἐπὶ τοῦ ἄβακος δεικνυμένη εὐθεΐα. Sext. Empir. IX. p. 607. III. 329. 330. ἄμβακα, vulgata pronuntiandi consuetudine vocat Jambl. *Vit. Pyth. Segm.* 22. etc. Martian. *Cap. saepe*, VI. p. 19. VII. p. 235. Hinc εἰσαγωγικὰ θεωρήματα καὶ πινακικὰ, et Ptolem. initio *Lib. II. Tetr.* τὰ μὲν δὴ κυριώτατα τῶν πινακικῶς προεκτεθειμένων πάντων, quorum mentem recte cepit Anonym. *Interpres*, p. 53. multo certe melius quam Procl. *Diadoch.* qui exponit, ὡς ἐν πινάκι κεφαλαιωδῶς.

Pag. 41. vs. 55. Καὶ σφαῖρα καλάμου.] Ridicule Micyllus, quomodocumque deceptus: multo ineptior Rob. Titius, qui in hoc errore doctus videri voluit; quid autem a supercilio Marcilii non exspectes? Is scilicet rem novam et inauditam, quaeque Scaligerum effugerit, nos docebit, ex orichalco fila crassiora calamos dici sive culmos: euge! quo tandem argumento? nimirum Theodor. scripsit ὀργάνῳ ἀπὸ χαλκῶν συγκειμένῳ καλάμων. Quis igitur dubitet, licet Theodoretus, homo cautus, apposuerit χαλκῶν, quin καλάμοι sint per se fila crassiora, culmi ahenei: ista probandi ratio si procedat, jam efficiam, arundines esse columellas aureas: hac tamen observatione viros se longe meliores in eundem errorem pertraxit: nimirum homo bonus omnium minime, quid Theodoretus vellet, odoratus est: is ter omnino ea in Oratione χαλκῶν καλάμων meminit, intelligitque tubos aeneos et cavos, qui immisum a compressis foliis spiritum, digitis moderantibus, recipiunt: satis se declarat Episcopus, cum addit: ὑπ' ἄσκῶν ἐμφυσούμενον (sic enim legendum) similiter atque Augustin. ad Ps. CL. organum foliis inflatum. Hujusmodi apud
B 2 ve-

veteres erant; Ctesibio inventore, organa hydraulica, aquae tormento spiritum digitis dispensatum administrante, quorum tubos Vitruv. X. 13. *canales* appellat, αὐλοὺς Hero in Spirit. p. 228. *tibias* Tertull. de An. p. 316. Α. σύριγγας alii: quin solam illam machinam σύριγγα dicit Philo Βελοπ. p. 77. ἐπὶ τῆς σύριγγος τῆς κρουομένης ταῖς χερσὶ, ἣν λέγομεν ὑδραυλὴ: horum in locum, artis mechanicae labante paulatim scientia, quale nostris in templis visitur, aliud organi genus successit, folliis inflabile, cuius rationem esse vetustiore, quam multi putant, ex Theodoretī et Augustini locis facile conficitur. Has porro tibias organorum ἐμπνευστῶν commode vocari καλάμους, atque a materia χαλκοῦς, Claudianus ostendit, qui audaci elegantiā, quae poëtam tamen non dedecet, ita cecinit, de Mall. Cons. vs. 315.

*Et qui magna levi detrudens murmur
ra tactu,
Innumeras voces segetis moderatus
aënae,
Intonet erranti digito, penitusque
trabali
Vecte laborantes in carmina concitat
undas.*

nec minus Julian. Anth. I. c. 86. eleganti εἰς τὸ ὄργανον epigrammate, qui primum δόνακας vocat, natos ἀπ' ἄλλης χαλκείης ἀρούρης, mox εὐτρήτους καλάμους. Theodoretī igitur κάλαμοι quam parum ad Nigrini sphaeram faciant, jam satis, ut opinor, manifestum est. Ego, dummodo sincera sit lectio, Brodaeum non aspernor, sphaeramque capio, e flexis arundinibus rudius confectam: quam enim aliam Lucianus causam habuerit, ut adjungeret ὡς ἐδόκει? Si enim ex ligno vel aere concinne fuisset facta, quid facilius deprehendi poterat, quam πρὸς τὸ τοῦ παντὸς μίμημα πεποιῆσθαι: jam vero minime absurdum est, ut ex cala-

mis leviter inflexis sphaera componatur κρικωτῇ, quae circulos tantum mobiles repraesentans, a veteribus ad discendi facilitatem potissimum usurpata fuit. Primum quidem, ut ipsa monstrat ratio, a facilioribus exsurgens, reperta fuit sphaera solida, cuius artificii laudes tumidiore stilo et seculi sui vitium redolente, persecutus est Eustath. in Epistola quae Παρεκβολὰς Dionysii Per. praecedat. Huius inventi alii alios laudant auctores: Pythagoram, cui Samiorum nummi suffragantur, Hermesianax in praeclaris illis Elegiacorum reliquiis, apud Athen. XIII. p. 599.

Πυθαγόρην, ἐλίκων κομψὰ γεωμε-
τρίας
Εὐράμενον, καὶ κύκλον ὅσον περιβάλλεται αἰθῆρ,
Βαίη γ' ἐν σφαίρῃ παντ' ἀποτασσόμενον.

sic edunt: verum elegantius lege ἀπομασσόμενον: idem vitium animadversum in Plut. de Sol. anim. p. 968. C. αὐτὸς ἐφ' ἐαυτοῦ (ita scribe pro ἀφ') πρὸς τὴν σελήνην ἀναταττόμενος τὰ μαθήματα καὶ μελετῶν: mirifice torsit Steph. in Thes. T. III. p. 1261. F. tu reponere ἀναματτόμενος, quod utrumque firmant notata ad Poll. IX. 130. — Postea sphaeram condiderunt, quae intus cava et axe transmissa sustentata, solis constabat circulis volubilibus: hanc κρικωτῇ dixerunt, cuius mentionem faciunt Varro, apud Gell. III. 10. Martian. Capella, VIII. p. 275. ad facilem disciplinae modum maximeabilem et accommodatam. Procl. in Tim. Plat. p. 284. δεῖ γὰρ καὶ ἐπὶ τοῦ ἀβακίου καὶ ἐπὶ τῆς κρικωτῆς σφαίρας etc. ταῦτα κατιδόντας, οὕτως ἐπὶ τὴν τῶν ὄλων ζέλλεσθαι θεωρίαν: talem intellexit Prop. IV. 1. vs. 77.

— — — aut ego vates
Nescius aerata signa movere pila:

ubi

ubi cur *arata* postrema editio, deteriores hac in parte secuta dederit, ignoro. Salm. Plin. Exc. p. 577. 578. 579. in his exponendis rectum cursum tenere non potuit, nonnumquam tamen, pro suo more, ad verum relapsus. Ad hoc genus si Nigrini sphaeram referas, nihil equidem video, quod magnam difficultatem habeat. Caeterum de sphaeris antiquorum lege J. A. Fabric. B. G. IV. c. 14. ubi hujus etiam loci p. 460. meminit, et de Archimede Sext. Emp IX. p. 577. nos enim jam fines destinatos transgressi sumus.

Pag. 44. vs. 10. αὐτὸς ἂν ἐδεήθην.] Ut in Terent. Hec. A. IV. Sc. 2. vs. 35. *Quasi tu non multo malis narrare hoc mihi, quam ego quae percontor, scire.* Et Eun. A. III. Sc. 5. vs. 14. *Immo ego te obsecro hercle, ut audias:* in qua loquacium hominum, et audita non continentium nota salse ludunt Comici, a quibus Lucianum hoc lucri cepisse, minime dubitandum, nisi malis a Platone sumtum in *Phaedro*. p. 1210. C. ἐθρύπτετο ὡς δὴ οὐκ ἐπιθυμῶν λέγειν· τελευτῶν δὲ ἐμελλε, καὶ, εἰ μὴ τις ἐκὼν ἀκούοι, βίᾳ ἔρειν, et. p. 1215. C.

Pag. 53. vs. 52. τοιαύτη ἐσθῆτι θεώμενος.] [In edita ad hunc locum annotatione promittit Hemst. se alibi esse ostensurum, peculiarem esse in hac locutione vim praepositionis ἐν, neque illam umquam omitti solere; hujus promissi fidem, quantum reperi, nusquam praestitit: nisi eo pertineat nota ad Schol. Aristophanis, Plut. v. 1206. p. 479. ubi rem tantum obiter tetigit: cf. etiam, quae notavit ad Lucian. T. I. p. 429. itaque cum nullus dubitem, quin quaedam confuse in schedula annotata ad hoc ejus propositum pertinuerint, haec quodammodo concinnata dabo] Nota virtus particulae ἐν vel ex S. Scriptoribus. Joh. E. XX. 12. A. A. I. 10. Matth. XI. 8. Jacob. Ep. II. 2. ad Thess. V. 16. — Epict. III. 22. p. 309. ἐν κοκκίνοις πε-

ριπατοῦντα, ubi miror Wolfium adhaesisse, satis alias peritum Interpretem, qui dedit, *in purpureis calceis ambulantem.* — Justi Tiber. hist. Judaeorum regum, τῶν ἐν τοῖς σεμμάσι. Phot. p. 8. v. 24. sic Marc. ἀνθρ. ἐν πνεύματι ἀκαθάρτω. Omnino confer Long. p. 123. vs. 16. θεώμενον ἐν διφθέρα. Aelian. de Anim. V. I. 8. Lucian. T. II. p. 511. B. C. Eadem ratio Casaubonum movit, ut apud Athen. VI. p. 255. E. scriberet, ἐν λευκῇ χλ. Alciph. p. 428. Pindar. O. A. 140. Lucian. T. II. p. 802. D. Pausan. p. 664. vs. 20. Polyaen. p. 560. Excerpt. Polyb. Vales. p. 117. vs. 12. Synes. p. 19. A. p. 178. B. apud eum Archil. p. 265. C. Artemid. p. 245. vs. 13. Strabo XV. p. 1039. A. λιτῶς ζῶντας ἐν σιβάσι καὶ δораῖς. Clem. Strom. I. p. 365. vs. 7. Xenoph. Cyrop. p. 32. vs. 12. — [Aliis etiam rebus, quibus quis est instructus, aptatur]. Virgil. Aen. V. 37. *in jaculis et pelle Libystidis ursae*, cum quo congruit illud Xenophontis, Apomn. III. p. 453. ἐν πέλταις καὶ ἀκοντίοις et ἐν τόξοις ἀγωνίζεσθαι. Diod. Sic. T. II. p. 27. ἐν ὀρθῷ τῷ δораτί μένειν. Cf. Philostr. I. p. 807. vs. 23. Plut. T. II. p. 169. C. Liban. T. I. p. 330. A. Manil. II. 241. *Et qui Cretaeo fulget centaurus in arcu.* Videndum an hinc defendi possit ἐν θυραῖς apud Nostr. in Tim. p. 68. D. [Tom. I. p. 125. ubi Hemst. nihil adnotavit.] Vid. Salmas. ad Treb. Poll. p. 323 aC. Plaut. Asin. A. I. Sc. 2. vs. 16. Apul. Metam. p. 131. vs. 37. Stat. Th. VII. 669. Plut. T. II. p. 97. D. Lucian. T. II. p. 650. E.

Pag. 54. vs. 76. τερετισμάτων.] Hoc vocabulum quin de cicadarum hirundinumque stridore proprie dicatur, dubitandum non est, auctore Poll. IV. 89. et Suida. Hinc est: cantiunculas leves atque immodulatas stridula et pressa voce obmurmurare: quemadmodum Phryn. apud Poll. IV. 55. ἐγὼ δὲ νῦν δὴ τερετιῶ τι πτιστικόν. Talia sunt τερετίσματα οἷς χαί-

χαίρουσιν οἱ Σάτυροι, unde Tityros esse dictos Aelian. voluit H. V. III. 40. Quin Pollux, IV. 83. inter αὐλημάτων μέλη recenset κρούματα, συρίγματα, τερετισμούς, τερετίσματα, νιγλάρους, quam posteriorem vocem Hesychius exponit τερετίσματα, περίεργα κρούματα: parumque abest, quin ita refingendum putem Schol. Aristoph. ad Acharn. V. 553. ὁ νιγλαρος τρῆμα ἔστι, καὶ μέρος μουσικὸν παρακελευσικόν: immo τερετίσμα: nam si bene memini, nemo Grammaticorum alius istam vocem τρῆμα est interpretatus: caeterum quam opportune Hesych. explicuerit περίεργα κρούματα, optime potest intelligi ex Aristophanis loco, quem Plutarchus servavit, de Mus. p. 1142. A. Cum autem haec cantica viliora fuerint, et a severis hominibus contempta, facile patet, quo sensu ideas Aristoteles appellaverit Πλάτωνος τερετίσματα, teste Origene in Cels. II. p. 67. quasi Platonis cantilenas dixeris, quomodo Latini etiam nugas et ineptas garritiones vocant: nihil aptius ad hanc virtutem declarandam, quam illud Hesychii. Τερετίσματα etc. μωρολογία ἢ χημέλαι, nugae sonorae. Praeterea cum effaeminati juvenes et protervi canturire soleant, usus pervicit, ut molles istiusmodi cantiunculae et meretriciae τερετίσματα dicantur: Lucianus eum addit aliarum vocum comitatum, unde illa vis facile cognoscatur, quae apud Ecclesiae patres imprimis frequens est: ecce enim Clemens, Paed. III. p. 256. C. μετὰ τῶν ἀθέων ἀλύουσι κρουμάτων καὶ τερετισμάτων ἐρωτικῶν. Vid. Theodoret. Θερ. Ἑλλ. IV. p. 540. C. Greg. Nazianz. Or. XXXIV. p. 553. D. Hinc liquet, verissime Veteres Grammaticos exposuisse τερετίσματα, ὥδαι ἀπατήλαι, ἢ ἄσματα ἐκλυτα, quae cum J. Perizon. ad Aelian. V. H. III. 40. in-

terpretatur: *cantilenae inconditae, a modulis aberrantes, et solutae metro*, operam sane perdit, et a proprietate Graeci sermonis longissime recedit.

Apud Arist. Probl. XIX. §. 10 p. 134. τερετίζειν est ἄνευ λόγου ἄδειν. Gaza, quod Latinam vocem non reperiret, perlicenter suo more finxit *teretare*: neque aliter in Theoph. Char. C. XIX. συντερετίζειν: optime Casaub. *modulis inepta imitatione effingere*. Lucian. Hermot. p. 492. Hinc recentiorum *teretix*, quod Reinesius, Defens. V. L. p. 136. natum vult ex τέττιξ. Schol. Pind. ad Olymp. Od. Θ. v. 59. Alciph. III. 55. p. 410. Anacr. Od. 22. ibique Barnes. Diog. Laërt. VI. 27. Aristoph. Nub. v. 311. Cyrill. contra Julian. p. 206. B. Plut. T. II. p. 1010. A. Athen. I. p. 20. A. 380. C. Suid. in ὑποκρεκόντων. Etymol. p. 752. v. 38. (*).

Pag. 60. vs. 65. ὅτι μὴδὲ τοῖς εὐμασίην ἡμᾶς προσίενται.] Nihil est mirum, honestos homines oscula τῶν ἀρρήτοποιῶν fuisse aversatos: id ad explicanda somnia profuit Artemidoro I. 82. p. 75. si quis ὑπὸ τῆς ἑαυτοῦ γυναικὸς ἢ ἐρωμένης δόξει ἀρρήτοποιεῖσθαι, ἔχθρα καὶ λύσις αὐτῷ τοῦ γάμου ἢ τῆς φιλίας ἔσται· οὐ γὰρ ἐνεσι τῇ τοιαύτῃ οὔτε τραπέζης οὔτε φιλημάτων κοινωνήσιν: et paulo post: si quis ab infante infandum illud pati videatur, κατορύξει τὸ βρέφος· οὐ γὰρ τὸ τοιοῦτον οἶόν τε ἐστὶ φιλῆσαι. Saepius autem pari, quo Lucianus, ingenio spuritiem illam recte significant: Senec. de Benef. II. 12. de C. Caesare, qui Pompejo Penno absoluto et agenti gratias perrexit osculandum sinistrum pedem: „et alioquin nullam partem in corpore ejus electurus, quam purius oscularetur.” Martial. II. 21.

Ba-

(*) Ex hac animadversione, cujus summam dedimus, H. ut videtur, hausit, quae ab eo scripta leguntur in add. ad Thom. Mag.

p. 908. 3. Non omittenda erat, quod hic omnia magis ad Lucianum referebantur.

Basia das aliis, aliis das, Postume, dextram:

Dicis, utrum mavis, elige: malo manum.

Heraldus ibi Nostri scriptoris locum attulit: eum vide de osculis pluribus exponentem. — Idcirco Palaemonem ob infamiam oris quidam, quum in turba osculum sibi ingerere vellet, refugit, ut refert Suet. de Ill. Gr. c. 23. Apertius Pythias torta Tigellino exprobrabat, castiora esse muliebria Octaviae, quam os ejus: vide Tacit. A. XIV. 60. et Dionem LXII. p. 707. B.

Pag. 64. vs. 21. τὴν σκευὴν μεταλαμβάνουσι.] Recte. Plut. in Cic. Μίλωνος μεταλαβεῖν ἐσθῆτα Φαίαν ἀπαξιῶσαντες. vulgo legitur μεταβαλεῖν. Heraldus emendanti ad Martial. II. 74. adsentior. Vid. Poll. VII. 44. ubi tamen μεταβαλεῖν pro ἀμείψαι ἐσθῆτα καὶ ὑπαλλάξαι ponitur. Strabo IX. p. 664. A. XVI. p. 1090. A. Eurip. Iphig. in Aul. v. 343. [cf. 363.] Suid. in σκευή. Plut. in Mario. p. 412. E. Arrian. Exp. Al. VI. p. 273. v. 33. πολιτεῖαν καταλαμβάνειν. Isocr. p. 257. B. μεταλαμβάνοντες τόπους αἰεὶ τοὺς ἔχοντας πόναν. Strabo VII. p. 471. B. Eupolis apud Athen. VI. p. 236. F. Isaeus, p. 64. vs. 43. Proclus apud Phot. p. 524. vs. 12. Basil. in Es. p. 590. B. Xenoph. Cyrop IV. p. 61. vs. 41. Diod. Sic. T. II. p. 324. vs. 56. Aristid. T. I. p. 528. C.

Pag. 69. vs. 86. καὶ τὰ θέατρα.] Furor hic spectaculorum theatralium ac circensium, a Romanis ortus, totum dein orbem pervasit, inque ipsis Christianis, quantumvis Patres acerrime dehortarentur, pertinacissime haesit: πόμπη δὲ διαβόλου, inquit Cyrill. Hieros. Catech. Myst. I. p. 229. ἔστι θεατρομανία καὶ ἵπποδρομία. Mox: Φεῦγε τὰς ἵπποδρο-

μίας, τὸ ἐμμανὲς θέαμα, ubi plura. Vid. Orig. contra Cels. p. 145. Firmic. p. 44. infima. Athenag. Πρ. p. 158. Clem. Paedag. III. p. 254. C. omnino vide Chrysost. T. VII. p. 290. E. — Vere dixerunt μανίαν, cujus exemplum memorabile lege apud Salvian. Massil. de G. D. VI. p. 143. Pauci nobiles, qui excidio (Trevirorum) superfuerant, quasi pro summo deletae urbis remedio, Circenses ab Imperatoribus postulabant. Θεατρομανοῦντας Philo Jud. habet, de Vit. M. p. 684. E.

Pag. 73. vs. 12. ἤδη καὶ παρὰ θύραν εἰσβιζόμενοι.] (*) Ut autem liqueat, nullo hunc locum remedio, quantumvis ingeniose invento, indigere, res paulo accuratius est exponenda. Graecorum aedes plerumque erant ἀμφίθυροι. Hesych. ἀμφίθυρος, οἰκία ἔχουσα ἀμφοτέρωθεν θύρας. Hac commoditate usus Lysias, cum ad eum comprehendendum XXX tyranni misissent, evasit. Orat. in Eratosth. p. 121. ἔμπειρος γὰρ ὢν ἐτύγχανον τῆς οἰκίας, καὶ ἤδειν ὅτι ἀμφίθυρος εἴη, qui locus in animo fuit Plutarcho, in vita Lys. p. 835. E. Apud Theocr. Id. XIV. vs. 42. ἔδρασεν τῆνα ἰθὺ δι' ἀμφίθυρου. Schol. exponit οἴκου τοῦ διθύρου, etsi interpreti portam vertenti favere videatur Pollux I. §. 76. αὐλῆος θύρα, κηπαία θύρα, ἀμφίθυρος, ἣν Ὀμηρος ὀρσοθύρην καλεῖ: vid. Sagittar. de Jan. Vet. c. 24. §. 15. et A. Vales. ad Euagr. VI. c. 21. p. 469. At cum de ista vocis ἀμφίθυρος virtute nihil hactenus mihi sit compertum, suspicor in Polluce scribendum ἀντίθυρος, a qua sententia parum abesse videtur Kuhnius. (Vid. Lucian. De Domo. T. III. p. 235. Aristid. T. I. p. 497. B. Soph. El. vs. 1456. Eustath. ad Od. X. p. 1921. vs. 57.) Porro janua princeps et in publicum versa vel simpliciter ἡ θύρα aut potius αἱ θύραι, vel

(*) Hanc lectionem paucis defendit Hemsterb. in editione Reitziana, alias se de hoc

locò acturum promittens: quo pertinent haec, quae nos in schedula invenimus.

vel ἡ αὐλῆος θύρα, de qua non pauca collegit H. Vales. ad Harpocr. p. 27. nam ἡ αὐλεία vel αὐλία, licet nonnusquam inveniat, male tamen inter Atticas dictiones Moeris reponit. Verum januam in postica domus parte aversam et occultio-rem variis appellant nominibus: est enim pseudothyrum, quod tamen Latini potissimum frequentant: tenebrosum et sordidum egressum vocat Petron. p. 440. Praeter loca ab aliis allata, Sulpit. D. III. §. 14. *pseudothyrum* monasterii: cuius usum scite descripsit Horat. I. Ep. V. vs. 3. *Atria servantem postico falle clientem*: et Senec. de Br. V. c. 14. p. 512. *quam multi per refertum clientibus atrium prodire vitabunt, et per obscuros aedium aditus profugient*. [cf. Val. Max. V. c. 7. §. 3. ibique Torren.] Etiam ἡ παράθυρος Gloss. vet. Postica, παράθυρα κατόπιν τοῦ οἴκου: Posticium (l. Posticum) παράθυρα, παραθύριον, παράθυρος. Cf. Zenob. prov. C. V. n. 39. Suid. in ἡ φάνου θύρα. Glossae in *Portella*. Salmas. ad Vopisc. p. 435. Si domui junctus erat hortus, per quem exitus pateret, ἡ κηπαία: Demosth. p. 1059. F. Hermipp. apud Athen. XV. p. 668. A. *In secretum, hortus erat posticis aedium partibus*. Lib. XXIII. 8. p. 236. Galen. περὶ Φυσ. δυνάμ. T. I. p. 33. b. vs. 9. Plaut. Cas. A. III. sc. 4. vs. 23. Suid. in κηπαία. Sin ostium ad latus aedium in angiportum exiret, ἡ πλαγία θύρα, quemadmodum posticum interpretatur vetus Onomast. Eunap. Maxim. p. 97. αἱ τε γυναῖκες παρὰ τὴν γυναῖκα τῇ πλαγίᾳ θύρᾳ παρεισεχέοντο. Hinc duplex existit figuratae locutionis via: primum enim qui furtim aliquid agunt, idque operam dant, ut conspectum aliorum et conscientiam fugiant, dicuntur τῇ κηπαίᾳ, πλαγίᾳ, παραθύρῳ παρεισιέναι, παρεισδύεσθαι, παρεισρεῖν, εἰσάγειν. Eo Polemonis spectat de Zenone dictum, apud Diog. L. VII. 25. οὐ λανθάνεις, ὦ Ζήνων, ταῖς κηπαίαις παρεισρέων θύραις,

καὶ τὰ δόγματα κλέπτων, Φοινικικῶς μεταμφίεννυς: cuius sententiam absurdissime priorum versionum interpolator novissimus expressit. Sensus est: „haud „me praeterit, o Zeno, te subdole ac „furtim irrepentem, mea dogmata sub- „repta et novo cultu paulum immutata „fraudulenter pro tuis venditare.” Φοινικικῶς est καπηλικῶς, Phoenicum more, [cf. Themist. Or. XXI. p. 251. C.] qui ob fraudes in vendendis mercibus et fallacias etiam proverbiiis notati male audiebant: idque eo magis Zenonem tangebatur, quod Citio Cypri urbe ortus ad Phoenices generis originem referret: quapropter et Crates apud Diog. L. VII. 3. Φοινικιδίον eum appellabat, et Timon, §. 15. Φοίνισσαν λιχνόγραυν. Themist. II. p. 26. D. Ζήνωνα Ἀθηναῖοι ξένον ὄντα καὶ Φοινίκα ἐπὶ τοῖς λόγοις δημοποίητον ἐποίησαντο. Cf. Cic. de Fin. IV. c. 56. Athen. p. 463. E. — Immo dictum erat acerbius, si figuram esse sumtam putes a Phoenicibus plagiariis, qui subductos furto infantes, mutata veste, pro mancipiis vendebant, cui explicationi momentum addunt verba κλέπτειν et μεταμφίεννυαι. Parum hinc discrepat elegans Plutarchi locus, Symp. I. 2. p. 61. A. qui Fr. Junium in Adag. et Torrent. ad Horat. I. Ep. V. vs. 31 non fugit. Significat autem: „ne palam exclusum janua „fastum tecte per ambages et occultio- „res aditus intromittamus,” quale Diogeni vitium objecit Plato, cum dicenti, πατῶ τὸν Πλάτωνος τύφον, scite responderet, ἄλλω γε τύφῳ: proximum est illud Ciceronis de Pisone, Orat. post Red. in Sen. c. 14. „Idem domi quam libidinosus! quam impurus! quam intemperans, non janua receptis, sed pseudothyro intromissis voluptatibus:” cf. Stob. p. 78. vs. 29. p. 105. vs. 19 p. 307. vs. 52. — Deinde τῇ παραθύρῳ vel quod profecto idem est, παρὰ τὴν θύραν εἰσβιάζεσθαι iis tribuitur, qui non probatum ab omnibus ac naturalem rerum ordinem sequun-

quuntur, sed novas, meliorumque calculo damnatas insistunt vias: eximie Clemens, quo in loco utramque vim conjunctam videas, Strom. VII. p. 764. B. homines improbi, adulterato divinae veritatis fonte, sibi primum, deinde suis discipulis regnum coelorum occludunt, ἀλλ' οὐδὲ τὴν κλεῖν ἔχοντες αὐτοὶ τῆς εἰσόδου, ψευδῇ δὲ τινι, καὶ ὡς φησιν ἡ συνήθεια, ἀντίκλειδα, δι' ἧς οὐ τὴν αὐλαίαν ἀναπετάσαντες, ὥσπερ ἡμεῖς, διὰ τῆς τοῦ Κυρίου παραδόσεως εἰσιμεν, παρὰ θυρον δὲ ἀνατερόντες, καὶ διορύξαντες λάθρα τὸ τειχίον τῆς ἐκκλησίας, ὑπερβαίνοντες τὴν ἀλήθειαν, μυσαρωγὸι τῆς τῶν ἀσεβῶν ψυχῆς καθίστανται. pessime Interpr. *per quam non relaxato velo* etc. sed *exciso ostio*: αὐλαία quidem apud Atticos est aulaeum, ut Pollux docet IV. 122. ex Hyperide, cujus eundem attulit locum ac Menandri Cosmas Indopl. V. p. 197. sq. neque aliter ipse Clem. Paed. III. 4. p. 230. ἀναπεπταμένης γοῦν τῆς αὐλαίας; sed hic certe dubitari non potest, quin exponi debeat, *patefacta anteriore janua et reclusa*, quam certe τὴν αὐλαίαν patres aliquando vocant. Basil. Hom. III. in Ps. XIV. p. 160. D. εἰάν ἐνδὸν σαυτὸν κατακρύψῃς, ἐφῆσεν τῇ αὐλαίᾳ καὶ θυροκρουσεῖ. Vide Plut. in Pomp. p. 643. E. Philo Jud. p. 803. C. 893. E. 977. E. 989. A. Aristoph. Pac. vs. 982. Vesp. vs. 1473. 870. Heliod. IV. p. 192. Theocr. Id. XV. vs. 43. Hom. Od. Σ. vs. 238. Ψ. 49. — Rectum vero ac frequens, quod Interpreti tamen videtur imposuisse, ἐκπετάσαι, ἀναπετάσαι τὴν θύραν, pro ἀνοῖξαι Poll. X. 26. Porro Clemens, cui excellens ingenium assidua veterum lectione fuit excultum, hausit, ut opinor, istam sententiae formam a Solone, cujus apud Demosth. περὶ Παραπρ. p. 333. D. isti sunt versus:

Οὕτω δημόσιον κακὸν ἔρχεται οἴκαδ' ἐκάσῳ,

Αὐλαιοὶ δ' ἔτ' ἔχειν οὐκ ἐθέλουσι θύραι·
Ἐψηλὸν δ' ὑπὲρ ἔρκος ὑπέρθορεν, εὖρε
δὲ πάντων etc. (1. πάντως).

Confer Aristoph. Ach. vs. 127. et Schol. quo pertinet, quod Vespasianus apud Philostr. gloriatur, se ἀκλείτους θύρας παρέχειν σοφοῖς ἀνδράσι. Pind. apud Plut. T. I. p. 315. C. Liban. T. II. p. 488. D. Anthol. IV. c. 30. Ep. 3.

Jam clarum est, quemadmodum Lucianus istos homines libidinosos atque intemperantes dicat ἤδη παρὰ θύραν εἰσβιάζεσθαι, quippe qui, recto ac salubri rerum usu contempto, libidini suae satisfactum non putent, nisi fractis naturae legibus intempestiva quaeque irritandae voluptati atque exsatiandae conquiesiverint. Simpl. ad Phys. Aristotelis p. 53. b. vs. 37. notat eos philosophi interpretes, qui bene dictis non contenti, nova commenta procudere satagunt, cautumque cupit, ἵνα οἱ ἐξηγηταὶ μὴ παρὰ θύρας ἐξηγῶνται, quare Maximum alibi reprehendit [138. a. vs. 36.] qui καινοπρεπέσερον ἐξηγήσατο. Id autem, quod posui Lucianum voluisse, satis perspicuum est, non tantum e praecedentibus, sed ex eo potissimum, quod mox Nigrinum subjungat lepide praeposterum hunc voluptatis usum appellasse σολοικισμόν τῶν ἡδονῶν.

Pag. 74. vs. 23. Σολοικισμόν τῶν ἡδονῶν] Pereleganter Nigrinus: quemadmodum enim in oratione soloecismus a castigata dicendi norma discedit, sic in vita perversus voluptatum atque alieni temporis usus in certam naturae legem incurrit. Σόλοικον Graeci veteres dixere quidquid crassum erat, impolitum ac rude: atque adeo Salmasio vehementer adsentior, qui Latinum *solox* inde oriri est arbitratus, ad Tertull. Pall. p. 312. neque improbable est, de lana incarminata, et necdum purgata propriam olim obtinuisse potestatem: nam quod Grammatici a Solis sive Ciliciae seu Cypri urbe, quae Soloni nomen referat ac-

acceptum, deducunt, commenticium est, et ab ipsa temporum ratione refutatur: etenim Anacreon jam usurpavit *σόλοικον φθόγγον* pro voce barbara et inculta; cujus adolescentia cum in Solonis inciderit senectutem, haud sane intelligi potest, Atticos Solorum incolas tantillo temporis spatio a patriae venustatis elegantia tantopere descivisse, ut voci proverbiali apud Ionas jam tum vulgatae occasionem dederint: paulo post Anacreontem Hipponax Phrygas appellavit *Σολοίκους*, non lingua tantum barbaros, sed et incomptos ac serviles, quod, si vera foret Grammaticorum origo, satis absurde positum videretur: utriusque poëtae locum servavit Schol. Dionysii Thracis, adductus ab Is. Vossio ad Catull. p. 226. et plenius a J. A. Fabricio ad Sext. Emp. p. 260. Indidem sine dubio hauserat H. Stephanus in Thes. v. *Σόλοικοι*, etsi verba pejus expresserit. At pone illam, quam dixi, virtutem huic voci fuisse propriam, jam translatae significationis ratio commodissime procedet: equidem non diffiteor, postea de Orationis vitio praecipue fuisse usurpatam: nam et homo *α παιδευτος και σόλοικος* a Luciano in *Demon.* [Tom. II. p. 398.] *Ἑλληνι* opponitur, et οἱ τῶν ἀσολοίκων λόγοι itidem λόγοι εἰκῇ κεκομμένοι και σόλοικοι apud Diog. Laërt. VII. 18. cujus generis quam plurima non sunt in obscuro; verum metaphorae ditio multo latius patet, atque ad omnia, quae rudia sunt et indecora, porrigitur: quippe merito veteres observant: *Σολοικίζειν οὐ μόνον ἐπὶ φωνῆς λέγεται, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἐνδυμάτων καὶ βρωμάτων καὶ τῶν ἄλλων τῶν κατὰ τὸν βίον ἀτάκτως γινομένων.* quare Plut. in Symp. I. c. 2. de homine divite quidem, sed inepto: *ἐσθῆτι τε πε-*

ριττῇ καὶ ἀκολουθίᾳ παιδων ὑποσολοικότερος: eaque potestate saepius apud eruditissimum scriptorem, ut ex H. Stephano discere licet: similem in modum Noster de Salt. *σολοικίας δεινὰς ἐν τῇ ὀρχήσει ἐπιδείκνυσθαι*, et apud Philostr. de V. S. I. 25. p. 542. Polemo de tra-goedo aliud voce, aliud manus gestu demonstrante, *οὗτος τῇ χειρὶ ἐσολοικίζει*, ubi novissimum editorem hic Luciani locus non fugit: adde Quinctil. I. O. I. 5. p. 61. ut, quae ex Cicerone, Juvenale et Martiale alii dederunt, praeteream; etsi vero non diffitear, istis in locis, perinde atque hic a Nigrino factum, non raro ad orationis soloecismos respici, nemo tamen, ut puto, quin prima vocabuli virtus ab alia sit origine repetenda, in dubium vocabit.

Pag. 81. vs. 41. *τέτρωμαι*] (*). Venusta loquendi formula eo magis hoc in loco decet, quod post explanatam dextri jaenlatoris figuram percommode sequatur: nihil in hac parte, quod ingenio suo Lucianus debere nequeat; veteres tamen, quorum in vestigiis pedem figeret, habuit praeceuntes: nam Creon in *Antigone* Sophoclea, vs. 1045. *πάντες ὥς τε τοξόται σκοποῦ τοξεύει* ἄνδρες τοῦδε, et illi Tiresias irritatus vs. 1096. pariter respondet.

Τοιαῦτα σοῦ (λυπεῖς γὰρ) ὥς τε τοξότης Ἄφῃκα θυμῷ καρδίας τοξεύματα βέβαια.

propius accedit Plato in *Protag.* p. 238. C. Laconum constrictas arguta brevitate sententias laudans: *ἐνέβαλε ῥῆμα ἄξιον λόγου, βραχὺ καὶ συνεγράμμενον, ὥσπερ δεινὸς ἀκοντιστής*, quo Plutarchus respexit, *περὶ Ἀδολ.* p. 510. E. quare *τιτρώσκειν* est *animum alicujus comprun-*

(*) Hujus annotationis partem dedit H. in commentario edito, ubi licet in initio posuerit: *res pervulgata*, cum tamen postea Wyttenba-

chius ad Plut. de S. N. Vind. p. 5. sqq. de simili formula copiose egerit, haec quoque Hemsterhusii opera rescindenda non videbatur.

gere, nonnumquam, ut percussus acerbior dicto doleat, saepius, ut mali poenitentia tactus ad meliora flectatur, et hoc salubri vulnere ad sanitatem redeat: hinc philosophicis sermonibus attribuitur, ut in Themist. Or. XXIX. p. 347. D. οὐδὲ ἐτιτρώσκετο ὑπὸ τῶν λόγων Socratis Callias, et XXXIII. p. 364. D. philosophia, inquit, quam colo, τιτρώσκει ἐνίοτε τοὺς ἀκρωμένους καὶ ὀδυῖται. Simillimus est Luciane Plutarchi locus, περὶ τοῦ ἀκούειν p. 46, 47. ubi cum dixisset: ὁ τῷ χαράξαντι καὶ τρώσαντι λόγῳ τὴν ἀβελτηρίαν ἀπουλάσαι καὶ καταστῆσαι μὴ παρασχῶν ἀπῆλθε δηχθεὶς καὶ ἀλγύσας ἐκ φιλοσοφίας, ὠφελῆθεις δὲ μηδὲν, Telephi mox exemplum subjungit: οὐ γὰρ μόνον ὡς Εὐριπίδης Φησί, τὸ Τηλέφου τραῦμα πρισοῖσι λόγῳ θέλγεται ῥινήμασι, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐκ φιλοσοφίας ἐμφυόμενον εὐφύεσι νέοις δηγμὸν αὐτὸς ὁ τρώσας λόγος ἰᾶται. — Paulum alio sensu Diod. Sic. XVII. p. 622. D. de Alexandro, qui primum religione tactus Chaldaearum praedictionum Babylonem intrare non sustinuerat, mox Anaxarcho vanam superstitionem irridente, consilium mutarat: διόπερ ὁ βασιλεὺς ὡσπερὲς τετρώμενος τὴν ψυχὴν καὶ τοῖς τῶν φιλοσόφων λόγοις ὑγιασθεὶς, εἰς τὴν Βαβυλῶνα μετὰ τῆς δυνάμεως εἰσῆλθε. Haud dispar elegantis usus ratio in ἄτρωτος et ab eodem fonte derivata: eum ita vocant, qui nullis donis, lenociniis ac blanditiis, aut precibus flectitur et de statu dejicitur. Alcibiades in *Conv.* Platonis, p. 1205. B. de Socrate, mixta concinne propria virtute et translata: εὖ γὰρ ᾔδειν ὅτι χρήμασι πολὺ μᾶλλον ἄτρωτος ἦν πανταχῇ ἢ σιδήρῳ ὁ Αἴας: paulo ante dixerat: ἐγὼ μὲν δὴ ταῦτα ἀκούσας τε καὶ εἰπὼν, καὶ ἀφελὲς ὡσπερ βέλει τετρώσθαι αὐτὸν ὤμην. Moschion apud Stob. Ecl. Phys. C. VIII. p. 10. Μοῖρα λιταῖς ἄτρωτε δυσήνων βροτῶν· atque ita Marco Coriolano, *σερεῖα καὶ ἄτρωτος*

καρδία, et ψυχὴ σκληρὰ καὶ ἄτρωτος tribuitur a Dionysio Hal. A. R. VIII. p. 492. 494. qui ne matris quidem precibus commoveri velle videretur. Discrepat aliquantum illud Pindari in Nem. Od. XI. vs. 12. Schol. ἀλύπω καρδίᾳ, τουτέστιν ἀπταίσῳ καὶ ἀβλαβεῖ. Confusis duabus interpretationibus, quarum alterutra quamquam tolerari potest, malo tamen animum intelligere, quem nulla mali facinoris in gesto munere perpetrati conscientia vexat; sed sensu suo et Philosophorum more Dion. Chrys. Or. XVI. p. 245. ut fortunae ictibus resistatur, διανοίας ἰσχυρὰς ἐστὶ χρεῖα, μάλιζα μὲν ἄτρώτου καὶ πρὸς μηδὲν εἰκούσης· εἰ δὲ μὴ, μήγε (vel μή τοι γε) ῥαδίως ὑπὸ τοῦ τύχοντος τιτρωσκομένης; ita locum integrari debere censeo. Ex his tueri facile est vulgatam Eusebii lectionem de V. Const. I. c. 46. ἄτρωτον ἐποιεῖτο τὴν τῶν ἐκκλησιῶν πρόνοιαν, *curam ecclesiarum gerebat inviolabilem*; etsi conjecturam H. Valesii ἄτρωτον legentis, elegantem esse non infitior.

Pag. 82. vs. 1. Ἐπὶ ἄρχοντος Ἀρισάρχου Φαληρέως] Nullo melius Archonte, quam Aristarcho illo Grammaticorum nobilissimo, haec literarii iudicii fabula peragatur; sed cur Phalereum dixit, quem Samothracem natu Alexandrinis postea civibus adscriptum fuisse Suidas ex veterum auctoritate tradit? Suspiciari quis posset, cum luculentae fuerint Atheniensium in Samothracia possessiones, patrem Aristarchi Phalereum, filio cognominem, eo loci consedissee: quod cum ex monumentis nunc amissis exploratum haberet Lucianus, haud inepte paternum demum filio donavit. Athenienses certe, cum Aristarchus nepos (idem nomen ad tertiam usque stirpem permansit) pro servo venditus eo venisset, velut pristinae necessitudinis recordatione commoti, illum publice redemerunt. Verum, his missis, quae ipse infirma esse non diffiteor,

certius videtur, cum Archontem fingeret Aristarchum Lucianus, temere demo Phalereum, quem haud minori jure in alium quemcumque demum contribuere potuisset, fecisse; idque eo tantum consilio, ut solemnem Attici fori morem sequeretur: nemo enim Archontis magistratum obibat, nisi verus Atheniensis, et prisco genere prognatus, nullusque non civium, praesertim in ipsis γραφῶν formulis, nomini sui demi titulum adscribere solebat: quod si quis insuper haud absurdum fuerit opinatus ut credamus, in Archontum numero circa Luciani aetatem Aristarchum quendam extitisse Phalereum, in eaque nominis similitudine argute Nostrum lusisse, non equidem refragabor. Ceterum vereor, ut Lucianus, quippe in re ludicra ingeniosior quam diligentior, ad normam judiciorum Atticorum hanc γραφὴν satis accommodaverit: primum Πυανεψιώνος ἑβδόμη ἰσαμένου, quo libellus hic accusatorius ad iudices fuerit delatus, parum videtur congruere: hoc enim die festum Πυανεψία Apollini sacrum agebatur, neque adeo per leges licebat actiones, certe ἰδιωτικὰς et privatas, qualis haec erat, instituere: deinde γραφὴν θέσθαι ἐπὶ τῶν δικασῶν, in veteri Atheniensium rep. vix auditum reor: libellus accusationis ad magistratus deferebatur, qui perpenso, an εἰσαγωγίμος esset ἡ δίκη, nec ne, tum demum εἰσάγειν τὴν δίκην εἰς τὸ δικαστήριον vel τοὺς δικαστὰς solebant: igitur haec usitata est loquendi formula, γραφὴν θέσθαι πρὸς τὸν Ἀρχοντα, τοὺς Θεσμοθέτας, vel παρὰ τῷ Ἀρχοντι etc. tandem βίας ὑπαρχόντων καὶ ἀρπαγῆς, quae commode Bolerus, ineptissime Benedictus verterat, ab usu vetusto disjunctum est: in Attico foro nota fuit actio βιαίων, interprete Harpocr. ὄνομα δίκης κατὰ τῶν βίᾳ πραττόντων ὀτιοῦν. idque adeo fuit usu receptum, ut Demosth. Orat. in Pantaen. p. 992. C. cum αἰκίαν et ὕβριν posuis-

set, subjungat non βίας sed βιαιῶν: nec secus Plato de Leg. X. [p. 664. A.] μετὰ δὲ τὰς αἰκίας, inquit, περὶ πάντων ἐν εἰρήσθω τοιόνδε δέ τι νόμιμον βιαιῶν περὶ τῶν ἀλλοτρίων μηδένα μηδὲν φέρειν, μηδὲ ἄγειν. [Sic παρανομῶν non παρανομίας γράφειν, apud Thom. Mag. in Voce.] καὶ βίας καὶ ἀρπαγῆς jungit, sed alio modo, p. 300. D. 317. A. denique Suidas in Βιαιῶν, ut pluribus enotandis supersedeam. Haec autem a me non ita dicuntur quasi Lucianum neglectae veteris elegantiae reum agam: is sane Atticae venustatis studiosissimus, antiquorumque praesertim comicorum lectione penitus imbutus, nonnulla tamen e medio suaeque aetatis Graeco sermone, qui ab illo prisco ac nativo colore longe degeneraverat, intermiscuit; quod equidem multum abest, ut reprehendam; verumtamen ut dignoscantur, et ad justum examen revocata suo pretio aestimentur, id profecto tironum haud parum interesse arbitror. Porro γραφῶν exempla, quae cum hac formula comparari possint, ridiculum canis accusatoris praebet Aristoph. in Vespis vs. 890. serium Demosth. pro Cor. p. 481. C. Dinarch. apud Dionys. H. in Jud. de Din. p. 180. vs. 43. Γραφὴν, quae in Socratem fuit scripta, profert Diogenes L. in ejus vita. Illam eleganter, velut a Socrate adversus Athenienses institutam, Maximus invertit, ultima Diss. XXXIX. qui locus haud parum proderit ad capiendum Manilii acumen I. 772, *Damnatusque suas melius damnavit Athenas.* Εἰσαγγελίαν Thessali de Alcibiade, dabit Plutarch. p. 200. E. 202. E.

Pag. 121. vs. 13. Τέτταρας ὀβολοὺς ἀποφέροντες.] Hunc in modum intellexerunt, tamquam si Timon mercenarius pro opera locata quatuor obolos acciperet; ego vix vereor affirmare, falli omnes parum accuratos Graecae proprietatis spectatores. Si, quod illi volunt, verum foret, scripsisset utique Lucianus ἀποφε-

ρόμενοι, ut in Eun. §. 8. [Tom. II. p. 356. Cf. Torren. ad Th. Mag. p. 105.] πρέποντα ταῖς μυρίαις, ἃς χρὴ παρὰ βασιλέως ἀποφέρεισθαι. Verum ἀποφέρειν, eademque virtute φέρειν saepe non est *mercedem accipere*, sed *ad alium deferre, pendere, pensionem praestare*. Liban. Decl. XXXVI. p. 809. D. εἴτε τις οἰκέτης ὑμῶν δύναιτο φέρειν δέκα τῆς ἡμέρας δραχμὰς, ὑπὸ δὲ ἀργίας εἰς ἡμισυ φέρει etc. Luciani duo loca, hunc ipsum et alterum in Somn. §. 1. perperam accepit Budaeus, C. L. G. p. 170, eumque secutus H. Steph. in Thes.: pejus etiam Aeschinis in Tim. p. 14. χωρὶς δὲ οἰκέτας δημιουργοὺς τῆς σκυτοτομικῆς τέχνης ἐννέα ἢ δέκα, ὧν ἕκαστος τούτῳ δὲ ὀβολοὺς ἀπέφερε τῆς ἡμέρας, ὁ δ' ἡγεμῶν τοῦ ἐργαστηρίου τριώβολον. *diurnae*, inquit, *mercedis nomine referebat et auferrebat*: quid ista sibi volunt tam impedita? quanto melius cum Wolfio: *quorum quisque domino duos obolos in diem pendebat*. Ita nimirum fuit comparatum apud veteres praesertim Athenienses, ut servos haberent δημιουργοὺς, *οἰσφίτες*, qui non solum ipsi manu sibi victum pararent, sed dominis insuper, quanta convenerat, mercedis, quam percipiebant, partem penderent: haec est illa satis in Graecorum scriptis celebris ἀποφορά, cui operam eruditam navavit Henr. Vales. in Maussac. notis ad Harpocr. p. 241. sq. Hinc φέρειν ἀποφοράν: Teles apud Stob. p. 69. οὐ τὴν ἀποφοράν εὐτάκτως σοι φέρω; haec servus cum hero iniquiore ex ara, quo confugerat, expostulans injuriam: εὐτάκτως autem, *constituto conditoque temporis intervallo*, et optime Valesius: neque aliter debet capi in Aeliani, nisi fallor, loco, quem Suidas profert in Σίφνιοι, ubi laborat versio. Cleanthem philosophorum laboriosissimum Zeno magister, usus jure domini, ἐκέλευεν ὀβολὸν φέρειν ἀποφοράν: ita legendum, non ἀποφοράς, in Diog. L. VII. 169. ubi vide Kühn. tum post aliquod tem-

pus nummos inde redactos in medium proferens: Κλεάνθης μὲν, inquit Zeno, καὶ ἄλλον Κλεάνθην δύναιτ' ἂν τρέφειν, εἰ βούλοιτο. Similiter colonis servisque agros vel *nummo, pensionibus, ad pecuniam numeratam*, ut Gajus l. 25. §. 6. D. Locati cond. vel *partibus* locabant colendos: quodcumque sive in nummis, seu frugum partibus, ad dominum redibat, ἀποφορά. Philostr. Her. p. 664. πονήρως οὖν τὰ ἐμὰ εἶχεν. ἐπὶ δούλοις γὰρ ἦν τὰ γεωργοῦμενα· οἷδ' ἀπέφερον ἡμῖν σὺδεν· ὅθεν δανείζεσθαι τε ἐπὶ τῷ ἀγρῷ ἔδει, etc. paulo ante ex vinitore Phoenix hospes quaerit: οἰκεῖα γεωργεῖς ταῦτα, ἢ δεσπότης μὲν αὐτῶν ἕτερος, σὺ δὲ τρέφοντα τοῦτον τρέφεις, repraesentata scilicet ad constitutum ἀποφορά. Non multum dispar erat servorum ratio apud Veteres Germanos: *frumenti modum domini, aut pecoris aut vestis, ut colono injungit*. Tacit. Germ. c. 25. Apud Indos γεωργοί, quandoquidem erat ἡ χώρα βασιλικὴ πᾶσα, μισθοῦ αὐτὴν ἐπὶ τετάρταις ἐργάζονται τῶν καρπῶν, teste Strab. XV. p. 1030. A. Herodotus II. 109. vocat ἀποφορὴν ἀποτελέειν κατ' ἐνιαυτὸν, quod vocabulum vide, ut exponant Herodoteae Glossae. Jam Timon agellum, cujus proventu paupertatem suam tueretur, ad pecuniam numeratam conduxerat: ipse de se §. 6. ἐργάζομαι τὴν γῆν ὑπόμισθος ὀβολῶν τεττάρων. Scio equidem, quidquid est Lexicographorum et Interpretum, reddidisse ὑπόμισθον, *mercede, quatuor obolis conductum*; sed illi hic quoque frustra sunt: non quin ea potestas esse possit τοῦ ὑπόμισθος; verumtamen hoc quidem in loco notat eum, qui domino pactam sub certa conditione mercedem pendit, haud secus atque ὑποτελής, ὁ τελῶν τὸ τέλος· τοὺς νησιώτας ἔχειν ὑποτελεῖς φόρων, Schol. Aristoph. ad Eq. vs. 835. patronum in hac causa Luciano certiore advocare non licet: in Pseudom. §. 49. [Tom. II. p. 255.] Alexandrum habuisse

se refert, qui oracula consulentibus a se data interpretarentur; ἐξηγητὰς ἐπὶ τοῦ-
 τῳ καθημένους, καὶ μισθοὺς οὐκ ὀλίγους
 ἐκλέγοντας· καὶ τοῦτο, inquit, αὐτῶν τὸ
 ἔργον ὑπόμισθον ἦν. quomodo autem?
 ἐτέλου γὰρ οἱ ἐξηγηταὶ τῷ Ἀλεξάνδρῳ
 τάλαντον Ἀττικὸν ἑκάτερος. Ergo in-
 terpretes illi erant ὑπόμισθοι, quia ex
 ea pecunia, quam ipsi oraculorum ex-
 plicatorum mercedem capiebant, uterque
 Alexandro pendebat talentum: μισθὸν
 apud Graecos pro pensione sumi, trala-
 ticiū est. Teles apud Stob. p. 516.
 οἰκέται μὲν οἱ τυχόντες αὐτοὺς τρέφουσι,
 καὶ μισθὸν τελοῦσι τοῖς κυρίοις: illud μι-
 σθὸν τελεῖν nihil est aliud, quam ἀποφο-
 ρὰν φέρειν: itidem et μισθοφορεῖν non-
 numquam intelligendum puto: Xenoph.
 Ἀθ. πολ. p. 404. ἀνδράποδον μισθοφοροῦν.
 Liban. T. I. p. 835. C. οἰκέτας ἔχει
 μισθοφορεῖν δυναμένους: aequē Latinis
 usitata *publicanorum mercedes, habita-
 tionum, praediorum mercedes*, et in ju-
 re *mercedes, mercedem annuam prae-
 stare*: quam prius *pensionem* Columella
 I. 7. postea *mercedem* dixit. Pari modo
 Timon est ὑπόμισθος, et μισθοῦ γεώργει,
 §. 8. agrum colit, non ipse conductus
 mercede, sed quem ea conditione con-
 duxit, ut colonus domino mercedem prae-
 stet: hoc onere levare voluit, invento
 thesauro, constituitque πᾶσαν πρίασθαι
 τὴν ἐσχατίαν. §. 42. Objecerit aliquis,
 in explicatione nostra gratiam interire ver-
 borum oppositorum ἀποφέροντες et προίε-
 μενοι, quam Tanaquillus etiam Faber
 paulo, quam priores, acuratus expri-
 mere non neglexit; at non dubito, quin
 idem hunc sibi scrupulum exemtum pu-
 tet, si animadvertat, mentem Luciani,
 levi distinctione adjutam, hoc pacto ex-
 pediri debere: hi autem stolidi cum
 paupertate consuescant, quam nobis an-
 teponunt, acceptisque ab ea pelli-
 bus ac ligone contenti vivant, miselli quatuor
 obolos alieni agri mercedem domino pen-
 dentes, qui de suo magnifica decem ta-

lentorum dona prodige atque inconside-
 rate projecerint.

[Quae sequuntur, descripsi e margine
 primi voluminis Luciani ed. Benedicti;
 locos tamen indicavi juxta editionem
 Reitzianam.]

Pag. 526. vs. 21. ἐν Οἰνέῳ.] Potius
 ἐς vel εἰς. Cf. Noster p. 212. B. 263. C.
 Eurip. Cycl. vs. 347. male vertunt Ari-
 staenet. p. 76. εἰς Ἀρτέμιδος. Suidas,
 in ἐν ἄδου. Ἐν Ἀβγάρου, Jul. Afric.
 Cest. p. 300. vs. 4. Aristoph. Eq. vs. 399.
 Philostr. p. 79. vs. 33. p. 366. vs. 3.
 Alciph. III. Ep. 64. VI. p. 427. A.
 Herodot. I. p. 14. vs. 40. 42. Thucyd.
 p. 562. vs. 60. Hom. Il. Z. 378, 383.

Pag. 528. vs. 53. κατεδυσώπησεν.]
 Male vertit H. Stephanus in Thesauro,
 quem secutus est Benedictus. Vide Epi-
 phan. T. I. p. 627. C. Gregor. Nyss.
 T. II. p. 239. C. Hesych. in καταδυ-
 σωπῆσαι. Clem. p. 49. B. Eustath. Amor.
 Ism. p. 11. C.

Pag. 532. vs. 40. πρὸς ἡμῶν.] ea par-
 te, quae ad nos versa est. [Periodus,
 in qua haec verba occurrunt, in Reit-
 ziana versione ommissa est.]

Pag. 537. vs. 33. ἦν δὲ ἐς τὴν Αἴγυ-
 πτον ἔλθης, τότε δὴ τότε ὄψει, κ. τ. λ.]
 Huc imprimis facit Clem. Alex. Protr.
 p. 25. A. Καὶ πόσω βελτίους Αἰγύπτιοι,
 κωμηδὸν καὶ κατὰ πόλεις τὰ ἄλογα τῶν
 ζώων ἐκτετιμηκότες ἤπερ Ἕλληνες τοιοῦ-
 τοὺς προσκυνοῦντες θεοὺς; et mox: ἀλλ'
 οὐν γε Αἰγύπτιοι ὧν νῦν δὲ ἐμνήσθην, κα-
 τὰ τὰς θρησκείας τὰς σφῶν ἐσκέδανται.
 Σέβουσι δὲ αὐτῶν Συηνῖται Φάγρον τὸν
 ἰχθύν. Μαιώτην δὲ (ὃς ἄλλος οὗτος ἰχ-
 θὺς) οἱ τὴν Ἐλεφαντίνην οἰκοῦντες. Ὁξυ-
 ριγχεῖται τὸν Φερώνυμον τῆς χώρας αὐτῶν,
 ὁμοίως ἰχθύν, ἔτι γε μὴν Ἡρακλεοπολί-
 ται ἰχνεύμονα, Σαῖται δὲ καὶ Θηβαῖοι
 πρόβχτον, Λυκοπολῖται δὲ λύκον, Κυνο-
 πολῖται δὲ κύνα, τὸν Ἀπιν Μεμφίται,
 Μενδήσιοι τὸν τράγον. [Ad voces τότε
 δὴ τότε quod attinet], vid. Oraculum apud
 Polyæn. p. 599. τότε δ' ἂν τότε κύδος
 ἄροι-

ἄροισθε. Sic πότε γὰρ πότε. Max. Tyr. p. 145. vs. 2. ἔσι γὰρ ἔσι. Philo Jud. p. 976. C. cf. 776. B. Lys. p. 183. vs. 36. τοῦτο δὲ τοῦτο. Demosth. p. 1520. C. 39. D. 103. E. Dinarch. in Demosth. p. 91. vs. 16. *sine, sine*, Liv. II. c. 40. ibique Gronov. ἦν γὰρ ἦν, Dionys. Hal. T. II. p. 203. vs. 13. quod male Sylburgius mutat. Tragic. apud Clem. Alex. Str. p. 722. vs. 10.

Pag. 540. vs. 7. ἀποκηρύζομεν δὲ] Hic forte Mercurii persona ponenda, deleto δὲ. Vid. Thom. Mag. in ἀποκήρυκτος.

Pag. 552. vs. 27. ἄπρατος] Sic MSS. P. L. et Edit. J. ἄπρωτος. H. Steph. in Sophocl. p. 25. Pollux VII. 13. IV. 34, 37. VI. 191. Hesych. in ἄπρατα. Ἀπρασία Demosth. I. in Aphob. p. 898. B. sic πεπραγμένης pro πεπραμμένης apud Isaeum, p. 60. vs. 30. Suid. in Κορνοῦτος. Lys. p. 108. vs. 44. Strab. XIV. p. 989. B., ubi attende MSS. lectionem. Vide an emendandus sit Astrampsych. χρυσὸν κρατῶν ἄπρακτος. Aeschin. adv. Tim. p. 16. vs. 22. Schol. Apoll. Rh. ad II. 76. Aeschin. p. 399. B. Suid. in Ζήνων βασιλεὺς Ῥωμ. Forte hinc emendandus etiam Aelian. de Anim. II. 26. — Soph. Antig. vs. 1047. Demosth. p. 941. E.

Pag. 561. vs. 71. ὁποίων καὶ ὁπόσων.] Leg. ὁποίως καὶ ὁπόσον.

Pag. 580. vs. 14. τὸ ἀσφαλές.] Leg. ἀφελές. Hippocr. Ep. p. 1277. vs. 49. Phot. Bibl. p. 273. vs. 18. suprap. 125. E.

Ibid. vs. 19. κεκασμημένη αὐτοῖς] an leg. ἄλλοις?

Pag. 589. vs. 50. τῶν Ἐπευφρατιδίων.] Vita Simeon. Styl. C. 26. πολυχνίον τοῦτο τῶν Ἐπευφρατιδίων.

Pag. 591. vs. 91. ἄτε δὴ ἐπίσκοπος οὔσα] An ἐπὶ σκοπῆς? Supra p. 396. C. ἐπὶ σκοπῆς οἰκοῦσα. [vide tamen Solonem, apud Demosth. de F. L. p. 421. Ed. Reisk, ubi Minerva ἐπίσκοπος dicitur.]

Pag. 595. vs. 84. ὑβρίζεσθαι] malo συρίζεσθαι, ut respondeat superiori κροτεῖσθαι. [Praeclara emendatio: συρίζειν frequens de spectatoribus actorem explodentibus: cf. quae nos scripsimus in Historia Crit. Sophist. p. 139.]

Pag. 604. vs. 87. ἀμαθία] An ἀπαθία?

Pag. 621. vs. 16. ὥσπερ τις ἄλλος] An ὡς Πρωτεσίλαος?

Pag. 627. vs. 25. ἐπεὶ ἀσταφίδες γε πάντες ἤδη εἰσὶ.] Sic Priap. p. 69 *Unis aridior puella passis*: vid. ibi Scalig. Cf. Zenob. C. I. n. 96. et Schot. p. 634. sq. Anthol. VII. Ep. 167. Gevart. ad Stat. Sylv. C. 44. Cf. Claudian. in Eutrop. I. III. ubi Barthius quaedam notavit.

Pag. 639. vs. 76. καὶ μονονουχὶ καλλίων καὶ ὑψηλότερος] In his vitium: an κολόσσων ὑψηλότερος?

Pag. 655. vs. 86. ἄφυκτα] An ἀπεινυτά?

Pag. 670. vs. 92. ἐπειπῶν] Sic omnes Codices, praeter M. qui habet ὑπεπῶν, quod amplectendum. Vide Harpocr. in Ἀνθυπωμόσαν. Aeschin. Dial. I. 6. ibique Horr. et Cler. J. Gron. ad Arrian. de Exp. Al. VI. 13. p. 251. Pollux IX. 6. Aristoph. Pl. 998. Demosth. de Cor. p. 482. C. Dion. Chrys. p. 311. C. Thucyd. p. 167. vs. 45. Philo Jud. p. 1. B. p. 820. C. Dion. Cass. p. 501. D.

Pag. 719. vs. 26. διελθὼν δὴ] Lege διελών. Demosth. adv. Timocr. p. 776. B. Aristid. T. III. p. 597. C. D'Orvill. ad Char. p. 645.

Pag. 724. vs. 7. χαίρειν κελεύειν] De χαίρειν Barnes. ad Eurip. Electr. vs. 1357. omnino vid. Dion. Cass. p. 796. A. Plut. de Garrul. p. 508. B. Barnes. ad Hom. Hymn. in Apoll. vs. 545. Artemid. I. c. 85. III. 44. Diogen. L. III. 61. ibique Mer. Casaub. Martial. V. Ep. 53. et ibi Herald. Arrian. de Exp. Al. VII. p. 299. C. 19. Xenoph. p. 458.

p. 458. vs. 23. etc. De *χαίρειν*, *μονόβιβλον* scripsit Dionysius, teste Schol. Aristoph. ad Plut. vs. 322. unde non pauca sumsisse Lucianum credibile est; sed quaere, quis sit iste Dionysius? Suidas istius libri non meminit. Suet. Galba C. 4. et Casaub. Manil. V. vs. 62. etc. Suidas in *χαίρειν*. Plato Ep. 3. p. 1271. C. Aristoph. Nub. vs. 608. Stat. Ecl. IX. vs. 48. Gregor. Nyss. p. 828. A. T. I. Liban. T. I. p. 302. A. Eustath. ad Od. N. p. 1732. vs. 19. Jon apud Athen. p. 463. B. Plut. T. I. p. 749. E.

Pag. 749. vs. 20. *πονηρὸς γὰρ αἰεὶ ἐκεῖνος, καὶ ἀγνώμων*] Omino vid. Ulpian. ad Demosth. Olynth. II. p. 33. B. Non intellexerunt Theophil. Paraphr. Instit. IV. Tit. 6. *παρὰ τὸ ἀγνέειν τοὺς ἀγνώμονας*. J. Curt. *improbos ac perfidos*. Simpl. in Epict. p. 210. vs. 33. Artemid. II. 17, 12. p. 100. vs. 14, 31. Examina Phot. Ep. 220. Polyb. IV. C. 85. p. 482. Alciph. p. 286. Argum. Orat. Demosth. in Euerg. p. 1051. Schol. Aristoph. ad Nub. vs. 37. Schol. Pind. ad Olymp. I. vs. 43. Liban. T. I. p. 839. B. D. Gloss. in *Ἀγνώμων*. Plut. T. II. p. 107. A. 116. A. Gloss. in *fraudulentus*. Proleg. in Aphthon. Prog. apud Montf. Bibl. Coislin. p. 592. vs. 46. Xenoph. p. 130. vs. 23. Liban. T. II. p. 615. A. Firmus Ep. 23. Joseph. A. J. XVI. p. 812. vs. 3. *εὐγνώμονες ὀφειλέται*. Basil. T. I. p. 107. B. Terra *ἀγνώμων*, quae non respondet colono, foenus non reddit. Theoph. Simoc. Ep. 17. [Sic *ingratus* capiendum puto apud] Quinctil. VI. 3. p. 560. Confer *ἀγνώμοσύνην* Herodoti p. 251. vs. 48. *εὐγνώμων liberalis* Philostr. de V. S. p. 527. vs. 1. Suid. in *Ἀμα δίδου*. Schol. ad Aristoph. Eq. vs. 714. Dionys. Hal. A. R. p. 133. vs. 11. Aristaenet. I. 19. p. 90.

Pag. 756. vs. 1. *ἐκπληκτον*] *ἐμπληκτον* recte Markl. ad Maxim. Tyr. Diss.

XI. sect. 5.

Pag. 765. vs. 96. *ἐνθα δὴ μοι καὶ ἡ πᾶσα ἀπορία ἐστίν.*] An ἐνθένδε?

Pag. 769. vs. 83. *ἐπιδῶ τῇ πλεούσῃ τις αὐτὸν*] [quod omnes ad h. l. viri docti viderunt, id neque Hemsterhusium fugerat, legendum esse *πνεούσῃ* scil. αὔρα. sed haec quoque in margine addit:] Simile vitium apud Philostorg. H. E. III. p. 481. vs. 31. Plat. p. 235. B. Epiph. T. I. p. 419. A. Eustath. de Amor. Ism. p. 433.

Pag. 838. vs. 38. *ὅσον οὐ μικρὸν ἤδη*] Forte, *ὥς ἂν οὐ μικρὸν δέος*, vel potius, *δέος οὖν οὐ μικρὸν ἤδη*. Vid. Liban. T. I. p. 305. A. Julian. p. 175. C.

Pag. 868. vs. 91. *Ἀνάχαρσις, δημοποίητος γενόμενος*] Nota *δημοποίητος*: nam adoptari debebant, ut Hercules a Pythio. Meurs. Eleus. C. V, XIX. Socrat. Epist. p. 59. Liban. T. II. p. 226. Plut. Thes. p. 16. A. Aristot. T. I. p. 450. C. *Φυλέται δημοπαῖητοι*. Plut. Symp. p. 628. Schol. ad Aristoph. Plut. vs. 846. ad Ran. 504. Steph. in *Ἄγρα*. Apollod. II. p. 131. vs. 21. Aristid. T. I. p. 60. C. Tzetzes ad Lycophr. vs. 1328. Julian. p. 238. B. C. Vit. Hippocr. ex Soran. p. 1298. vs. 37. Omnino vid. Schol. Eurip. ad Phoen. vs. 861.

Pag. 870. vs. 36. *δύο δὲ μάλιστα*] Nota. Sine dubio Quintilios fratres intelligit. Vid. Marcellin. XXVIII. 4. p. 579. Philostr. de V. S. II. 1. p. 559. Heroic. p. 745. v. 23. Xenoph. Eph. I. p. 5, 12. Eustath. de Amor. Ism. p. 97.

T O M. II.

Pag. 6. vs. 83. *εἰ καὶ μὴ τῆς ἐπιγραφῆς*] Intellige librorum inscriptionem, quae historiam profitetur: post haec verba excidit *ἀλλὰ*.

Ibid. vs. 90. *τὸ δὲ, οἷσθ' αὖ ποὺ καὶ αὐτὸς*] Immo *τόδε*, nisi corruptum: mallem *σὺ δὲ*.

Pag.

Pag. 8. vs. 37. τὰ τοιαῦτα ἂν εὕροις] an τὰδε? *Ista reperias talia* etc.

Ibid. vs. 40. ἅπασιν αὐτοῖς ἀναπετάσῃς τὰ ὦτα. An: omnibus illis, qui hujus belli historias scripserunt.

Pag. 14. vs. 32. πρόσαντες, παρ' ἐκότερον τοῖς ἀκούουσιν ἦν, μὴ τὸν συρφετὸν, καὶ τὸν πολὺν δῆμον ἐπινοῆσαι.] Forte: παρ' ἀδεκάσοις ἀκούουσιν ἦν, μὴ — ἐπινοῆσαι, vel ἐπινοήσεις. Vid. p. 695. B. ἔσω ἄφοβος, ἀδέκαστος, ἐλεύθερος, παρρησίας καὶ ἀληθείας φίλος. 698. D. τοῖς ἀδεκάσσοις ἐξηγουμένοις. 1022. C. ἀδεκάσω κριτῇ τῷ λογισμῷ τὸ βέλτιον αἰρήσει. Vide porro Longin. p. 240. Suidam in Κορνοῦτος.

Ibid. vs. 35. νῆ Δία συκοφαντικῶς] Forte καὶ νῆ Δι' ἀσυκοφαντήτως. Vid. p. 705. A. πάνυ πεφεισμένοι, καὶ περιεσκεμμένοι, καὶ ἀσυκοφάντητοι.

Pag. 14. vs. 43. πρὸς οὓς ἀποβλέποντα χρὴ καὶ συγγράφειν] An: πρὸς οὓς ἀποβλέπειν τε χρὴ τὸν συγγραφεῖν? Vid. p. 694. C. ἀποβλέπειν μὴ εἰς τοὺς νῦν ἀκούοντας, ἀλλ' εἰς τοὺς μετὰ ταῦτα συνεσόμενους τοῖς συγγράμμασιν.

Pag. 19. vs. 20. πάσῃ τὰ ἄλλα] Hic aliquid deest, huic simile: ἀλλὰ μεμίχθωσαν, ἃ σὺν etc.

Pag. 21. vs. 60. θυμοῦ τοῦ Ἀττικοῦ ἀποπνέουσιν.] Lege θυμου. Graev. ad Hesiod. C. XX. ad vs. 83. Symmach. I. Ep. 23. IV. 18. Terentian. de Metris p. 2437. vs. 9. Hor. I. Ep. 3, 21. A. Steph. App. de D. A. p. 244. sq. Virium vidit Quinctil. XII. 10. p. 1091.

Pag. 27. vs. 50. ὁρᾷς, ὅμοιος οὗτος ἐκείνῳ] An ὅρα ὡς ὅμοιος οὗ. ε. ut infra. σκόπει, ὡς ἀναγκαῖα τῇ ἰστορίᾳ ταῦτα.

Pag. 37. vs. 70. ἐλέφαντας πολλοὺς ἐν τῷ αὐτῷ συννεμομένους] An ἄλσει vel tale quid excidit?

Pag. 39. vs. 16. περιπειραθέντων] Legendum περισπειραθέντων. Vid. Casaub. ad Vopisc. p. 230. Sophocl. apud Schol. Apollon. ad III. 1213. Suid. in περισπειραθεῖς. Hesych. in συμπειραθέντες. Lu-

cian. T. II. p. 667. Diod. Sic. III. p. 118. B. IV. p. 175. A. Xenoph. p. 112. vs. 22. p. 277. vs. 11. p. 157. vs. 22. Zenob. C. I. n. 41. p. 14. Procl. in Tim. Platonis p. 306. Emenda Gregor. Nyss. T. III. p. 343. Vid. Dem. Phal. περὶ Ἑρμ. 58. Charito, p. 119. vs. 15. ibique d'Orvill.

Pag. 40. vs. 25. Σοῦραν] An Δοῦραν? Vide Kuhn. ad Pausan. p. 115.

Pag. 46. vs. 22. Ἴκκος, καὶ Ἡρόδικος] Plato de Legg. VIII. p. 913. A. Aelian. V. H. XI. 3. et Comm. Plato Prot. p. 221. C. Aelian. H. A. VI. 1. Themist. Or. XXIII. p. 290. H. Schol. Hom. Victor. ad Il. I. 453. Pausan. p. 476. vs. 14. et Kuhn. ad eum p. 133. Gregor. Nyss. T. II. p. 74. A. Jons. de Scr. H. Ph. p. 182. Plin. H. N. XXIX. p. 248. Suid. in Γοργίας. Ad horum alterutrum spectat locus apud Suid. in Ἐξήσκει. Ἱπποκράτης Κῶος. Vita Hippocr. ex Soran. p. 1297. vs. 46.

Pag. 48. vs. 30. Πολυδάμαντι τῷ Σκοτουσσαίῳ] Pausan. VI. p. 463. vs. 16. Noster, T. II. p. 957. C. Freinshem. ad Curt. IX. 7, 20. Aristid. T. III. p. 422. Valer. Max. IX. C. 12. Euseb. Chron. I. p. 41. Ol. 91. et Scalig. p. 428.

Pag. 56. vs. 76. καὶ τὴν τῆς ἐρμηνείας ἰσχὺν] Talis nimirum est Thucydidis ἐρμηνεία, a qua ut abstineant monet Lucianus.

Ibid. vs. 80. ἀρχέσθω τῆς γραφῆς] Forte εἰργέτω vel ἀπειργέτω τῆς γραφῆς.

Pag. 59. vs. 37. ὑπόμνημά τι συνυφαινέτω αὐτῶν] An οὕτως?

Ibid. vs. 40. χρηματιζέτω] L. χρωματιζέτω, quae interpretatio fuit verbi χρωννύτω, ad marginem apposita.

Pag. 66. vs. 74. ἢ ἔτι πόλεων σχῆμα] Ἐπιπολῶν lege. Thucyd. VI. 96. p. 440. Vid. Cluver. Sicil. I. p. 147, 149. Stephan. in Εὐρύηλος.

Pag. 68. vs. 21. παγχάλεπον, ὡς Φασιν, οὕσαν] Propter ὡς Φασιν, hic liber

videtur scriptus, antequam in Aegyptum venerit Lucianus.

Pag. 71. vs. 31. ἔγραψε δὲ καὶ Ἰαμβούλος.] Omnino videndus Diod. Sic. II. p. 96. C. Tzetz. Chil. VII. vs. 646, 727.

Pag. 102. vs. 42. ἀμφὶ τοὺς εἴκοσι καὶ ὀκτώ.] Lege ἑκατὸν: mox enim, ὅσον τεσσαράκοντα, quem numerum oportet minorem esse eo, quem sequitur. Vidit Taylor. in Lys. Ind. Att. p. ultima.

Pag. 108. vs. 27. ἀπεσυρίζετο, εἰκότα τοῖς ἐπ' ἐρημίας αὐλήμασι τῶν πλαγίων αὐλῶν.] Thom. Mag. in Ἀθρόος, videtur ad hunc locum respexisse: alium enim nullum reperio, qui melius conveniat; lectio tamen, quam praebet, non parum a vulgata discrepat.

Pag. 115. vs. 99. Πλάτων δὲ μόνος — πολιτεύεσθαι.] Recte se locus habet, modo construas: ἐλέγετο καὶ αὐτὸς οἰκεῖν — καὶ πολιτεύεσθαι τοῖς νόμοις etc.

Pag. 116. vs. 36. πάντες αὐτοῦ ἐπιорκεῖν κατεγίνωσκον.] Lege αὐτὸν vel ἐπιорκίαν, si sumas pro τῷ ἐπιорκεῖν. [mox pag. 117. vs. 57. κατεγίνωσκον οὖν τῶν ἀμφὶ Ζηνόδοτον καὶ Ἀρίσταρχον γραμματικῶν πολλὴν τὴν ψυχρολογίαν.]

Pag. 126. vs. 39. ἄτε κατ' ἄλλην ἐμπορίαν πλέοντας.] An κατ' ἄλλην, cui exponendi causa additum ἐμπορίαν?

Pag. 131. vs. 91. χειματισθέντες ἡμέρας δύο (sic enim legitur vulgata, cuius in Reitziana editione nulla fit mentio)] Lege χειμασθέντες. Thucyd. VIII. 32. 99. κεχειμάσμενος. Diod. Sic. V. p. 227. D. Gregor. Nyss. p. 503. D. Schol. Lycophr. ad v. 1374.

Pag. 133. vs. 20. ἐπεὶ δ' ἀπεκρύψαμεν αὐτοὺς.] Nihil mutandum. Vide Duker. ad Thucyd. p. 357. n. 90.

Ibid. vs. 22. ἐπιβουλὰς.] An ἐπιβολάς?

Pag. 134. vs. 54. ὃ, τε γὰρ ἐν τῇ πρύμνῃ χηνίσκος ἄφνω ἐπτερεύατω, καὶ ἀνεβόησε.] Anserculus enim, qui ad puppim erat, repente alas premere coepit, et clangorem fundere. Sic L. Bayf.

de R. N. p. 622. E. reprehendens L. G. Gyraldum, qui vertit: *Cheniscus enim, qui ad puppim erat, subito pennatus apparuit, et exclamavit.*

Pag. 136. vs. 90. τοῖσιν δ' ὑλήεντα διὰ πλόον ἐρχομένοισι.] Omnino vide Schol. Nicandri ad Ther. vs. 295. Hesych. in Πλοῦς. Schol. Apoll. Rhod. ad III. 1149. Hesych. in σύμπλους. Sophocl. Antig. vs. 196. ibique Schol. Orac. apud Stob. Ecl. Phys. p. 128. vs. 22.

Pag. 154. vs. 45. δικαίων τυραννοκτόνων.] Eorum, qui vere hoc nomine sunt digni.

Pag. 155. vs. 68. παρὰ τὴν τελευταίαν ἐκείνην σκέψιν κατηνάγκασα.] An παρὰ τὴν τελευταίαν ἐς ἐκείνην etc.?

Pag. 159. Argum. Ἀποκηρυχθεῖς τις.] Ἀσώτων βίος ἀποκήρυκτος. Philo [p. 1128. E. εἰς κοράκας ἀποκηρύξω. Aelian. Ep. 19. non intellectum Interpreti. Cf. Diogen. L. I. 94. Suid. in Voce.

Pag. 184. vs. 92. ὥσπερ ἐστὶ, καὶ ὃν τῇ φύσει.] L. ὥσπερ ἐστὶ δίκαιον τ. φ.

Pag. 207. vs. 1. ὦ Φίλτατε Κέλσε.] Idem Celsus, adversus quem Origenes scripsit. H. Vales. Ep. ad C. J. Idem H. E. VI. C. 36. et Vales. Nota, hunc Celsum gentilium causam non ut Epicureum, sed ut gentilem tantum egisse, quod e trecentis, quae Origenes profert, locis patet. Inter opera sua Galenus recenset Μητροδώρου ἐπιστολὴν πρὸς Κέλσον Ἐπικούρειον T. IV. f. 6. b. vs. 34. Celsi meminit Philostr. Ep. XVII. Epiphani. adv. Haeret. p. 429. D. J. Chrysost. H. 6. in Ep. ad Corinth. citatus a Valesio ad Euseb. H. E. p. 279. n. 4.

Pag. 211. vs. 71. ὑπὲρ τοὺς Κέρκωπας.] Select. Histor. apud Montf. Bibl. Coisl. p. 610. in μελαμπύγῳ συντύχοις. Suid. in Εὐρύβατος. Eustath. ad Hom. Od. T. p. 1864. ubi plures memorantur. Synes. p. 240. C. Aeschin. p. 33. vs. 24. Harpocr. in Κέρκωψ. Herod. VII. 216. Ammian. Marc. p. 359. Κόροιβον, qui Eurybatus est, male vocat Eustath. ad II.

II. K. p. 811. vs. 41. Zenob. V. 10. et Schott. Κερκώπων ἀγορὰ Athenis: Galenus ad Hippocr. Ep. p. 241. B. Zenob. C. I. n. 5. Liban. Ep. 321. Suid. in Εὐρύβατος et in Ἀγορὰ Κερκώπων. Hesych. in Voce.

Ibid. ὑπὲρ τὸν Εὐρύβατον, ἢ Φρυγῶν-
δαν, ἢ Ἀριζόδημον, ἢ Σώστρατον.] Ap-
pulejus in Apol. p. 325. vs. 26. *Quis*
Eurubatus, quis Sisyphus, quis Phry-
nondas talem excogitasset? Sciendum
vero, studiosissime Lucianum ab Appu-
lejo lectum. Hesych. et Harpocr. in
Voce. Aristoph. Thesm. vs. 868. Phry-
nondae et Eurybati meminit Etymol. in
V. p. 801. vs. 33. P. Pantin. ad Basil.
V. Theol. p. 239. Mauss. ad Harpocr.
p. 272. Aristaen. I. Ep. 20. p. 98. ibi-
que Merc. Suidas, in Εὐρύβατος. Hesych.
in Δημοκλεῖδαι, Εὐρύβατος et Παταικίων.
Alciph. III. p. 322. ibique Bergl. Liban.
T. II. p. 61. A. Amphis, apud Athen.
IX. p. 386. F. [Dion Chrys. p. 550. C.]
Aristodemus ille an Cumaeorum tyran-
nus, de quo Plut. T. II. p. 261. et
Dionys. Hal. VII. p. 404, 405 etc. ubi
totam crudelissimi tyranni historiam nar-
rat?

Pag. 213. vs. 20. Θῶνος τοῦ Αἰγυπτίου
γυναικα.] Aelian. V. H. XII. 63. et
Kuhn. Diod. Sic. I. p. 61. D. Philostr.
Vita Ap. T. p. 302. vs. 15. Theophr.
Hist. Pl. IX. C. 15. p. 187. Strabo XVII.
p. 1152. B. Eustath. ad Hom. p. 1493.
vs. 54. vid. Ed. Amst. p. 750.

Pag. 214. vs. 38. Κοκκωνᾶς.] Sole-
mnis scurrilium cognomentorum termi-
natio in ᾶς, ut recte observat Vales. ad
Ammian. Marc. p. 251. sq. Is. Casaub.
ad Equit. Aristoph. vs. 422. videtur legi
voluisse Κοκκωνᾶς. — Porro vid. Strabo
XVII. p. 1144. B. Κοκκῶνες apud Hesych.
de quibus Salmas. Pl. Ex. p. 160. C.
Galen. Gl. Hippocr. in Κοκκῶνα. Phryn.
p. 74. Hesych. in μετακοκκῶ.

Pag. 215. vs. 67. τοῦτον μεγίστον.]
Post haec verba videtur excidisse τυράν-

νον. cf. Donat. ad Terent. Andr. p. 91.
A. V. Sc. IV. 34. Theogn. vs. 637.

Pag. 217. vs. 10. τέλος ἐνίκησεν ὁ Ἀ-
λέξανδρος.] Quomodo? cum ex senten-
tia Cocconae Chalcedonem abierint: an
ἐνέδωκεν? cessit: immo Chalcedonem
quidem primum ingressi sunt, sed eo
consilio, ut praeparatis ibi rebus omni-
bus, Abonitichos proficiscerentur.

Pag. 226. vs. 19. ἐς βιβλίον — κηρῶ.]
Schol. Aristoph. ad Plut. vs. 39. So-
phocl. ad Trach. vs. 1183. Plut. de
Orac. def. p. 434. E. Pausan. X. p. 898.
vs. 19. Aristoph. Av. vs. 983. H. Vales.
ad Ammian. Marc. p. 248. n. i. Herod.
VIII. c. 135. Philostr. p. 363. vs. 31.
Jul. Obseq. c. 110. p. 145. ibique Ou-
dend. Suid. in τὰ τρία τῶν εἰς θάνατον.
Insignis locus Macrobiani Saturn. I. 23.
p. 311.

Pag. 228. vs. 55. ἐκ πίττης Βρυττίας]
Geopon. VII. 175. Leopard. Emend.
IV. 11. Hippiatr. p. 299. Etymol.
p. 213. vs. 7. Alex. Trall. IX. p. 521.
Juven. IX. 14. vid. J. Fr. Gronov. in Diatr.
ad Stat. Bochart. de Col. Phoen. p. 595.
vs. 62.

Pag. 234. vs. 67. Μάλβακα κ. τ. λ.]
Hoc non video, quomodo respondeat
Luciani verbis.

Pag. 237. [In Epistola quadam inedita
Hemsterhusii ad Schultingium haec re-
periuntur:] Non mediocriter sum laeta-
tus, ubi quae de Philonis loco ejusque
emendatione in mentem mihi venerant,
animadverti tuo iudicio confirmari. Athe-
nis etiam εἰσαγωγεῖς τῶν δικῶν illi ma-
gistratus, penes quos erat ἡ ἡγεμονία δι-
καστηρίου, quorumque partes κατὰ τάξιν
εἰσάγειν τὰς δίκας, vel τάξιν ἐπιτιθέναι
ταῖς εἰσαγωγίμοις δίκαις. Alioquin τάξιν
non solum officium vel apparitionem, sed
quemvis etiam dignitatis gradum atque
ordinem existimo significare, quod jam
Reinesius monuit, Ep. LXXIV. ad Bo-
sium: hinc lectioni vulgatae Luciani pa-
trocinium peto, in Pseudom. p. 883. B.

ἐν πολλαῖς τάξεσι Ῥωμαϊκαῖς ἐξητασμέ-
νος, ubi Graevius e MS. ἐν π. πράξεσι,
quod mihi haud paulo deterius videtur.
[Margini Editionis Amst. 1687. ad hunc
locum haec adscripta sunt:] vid. Dionis
locum, quem affert Salmas. ad Spartian.
p. 105. Plut. p. 836. B. Aristid. Tom.
III. p. 512. H. Vales. ad Ammian. Marc.
p. 497. ad Euseb. II. C. 46. p. 559.
n. 5. Reines. Ep. 74. ad Bos. p. 278.
Inscript. Grut. p. 314. n. 2. Synes. Ep.
110. p. 253. A. τάξιν ἔχοντες ὑπηκόων,
Phil. in Flacc. p. 983. D.

Pag. 240. vs. 73. παρακεκινδυνευμένον
ἐν ταῖς ἐρωτήσεσι.] Imperatorum inter-
rogantium meminit Schol. Juven. ad Sat.
VI. vs. 550. Spartian. in Severo, p. 65. C.
70. A. Philostr. de Vita Ap. T. p. 300.
vs. 8. Suidas in Ἰάκωβος. Ammian. Marc.
p. 248, 249. sq. 558, 610, 613. Plu-
tarch. T. I. p. 705. C. Zosim. IV.
p. 216. Diod. Sic. XV. p. 463. B. cf.
p. 462. B. Petav. Rat. Temp. P. I. L. IV.
C. 6. p. 234. Tacit. Annal. III. 22.
Tertull. p. 33. A. Herald. ad Tertull.
Apol. p. 139, 140. Suid. in Παμπρέ-
πιος. Sozom. H. E. p. 269. vs. 52.
Liban. T. II. p. 393. D.

Pag. 254. vs. 46. τοῦ ἐν Γερμανίᾳ πο-
λέμου.] De hoc bello Jul. Capitol. in
Anton. Philos. c. 17. et Comment. Eu-
trop. in eod.

Pag. 270. vs. 2. μὴ ὥραισιν ἄρα ἰκοί-
μην.] Vide, an hinc explicari possit
Timocreon apud Plut. in Themist. p.
122. E.

Pag. 317. Isiod. Pelus. IV. 91. οἱ
μὲν γὰρ αὐτῶν ἀγαπᾶσι τὸ παλαιῶς Ἀτ-
τικίζειν etc. Gregor. Naz. Stelit. I. p. 65.
Synes. Ep. 154. Vid. omnino Themist.
Or. XXI. p. 253. C. οἱ περιέρχωντες Ἀττι-
κίζοντες. Galen. περὶ τοῦ προγ. T. III.

(*) Haec ad initium *Lexiphanis* notata e-
rant, ad universam, ut videtur, Lucianei
libelli interpretationem spectantia; quam uti-
nam integriorem haberemus, ab illo Viro,

137. a. vs. 39. Pollux, X. 20. cf. Athen.
III. p. 97, 98. ad quem, anim. III.
C. 18, 19, 20, 21. hunc Lexiphanem
pluribus in locis illustrat Casaub. —
Sext. Emp. adv. Gramm. I. 5. p. 237.
§. 98. et Fabr. Dionys. Hal. A. Rh.
p. 111. vs. 30. — De Euphorione κα-
κοζήλους λέξεις usurpante Hellad. Byz.
apud Phot. p. 870. vs. 6. Gellius, N. A.
XVI. 9. Lucian. Demon. p. 1008. C.
Philostr. de Vita Ap. T. p. 21. vs. 8.
ibique Olear. Hesych. in Ἑλλείχοντα τῶν
Ἀθηναίων. Philostr. V. S. p. 578. vs. 30.
p. 503. vs. 2. Synes. p. 145. B. (*).

Pag. 318. vs. 10. ἀντισυμποσιάζω τὸν
Ἀρίωνος ἐν αὐτῷ.] Leonid. Anthol. I.
C. 4. Plutarch. T. I. p. 930. C. T. II.
p. 406. D. Xenoph. Symp. p. 510. vs. 21.
Long. Past. I. p. 2. vs. 13. Philostr.
V. S. II. p. 573. vs. 12. Plat. *Tim.*
p. 1040. B. Achilles Tat. V. p. 295.
Conferatur ἀνταφῆκα, Eurip. Iphig. in
Aul. vs. 478. Ahen. p. 128. A. Philostr.
Ep. XVII. Agath. Anthol. VII. Ep. 33.
Aelian. de Anim. XIV. 1. ἀντιδημιουργή-
σασθαι Athen. XI. p. 469. B. ἀντι-
ναυπηγεῖσθαι, Thucyd. p. 486. vs. 91.
Herodot. II. p. 144. vs. 17, 19. Ari-
stoph. Lys. vs. 807.

Pag. 319. vs. 22. ἐπιβύσρα ἢ Κυψε-
λῖς.] Vid. Hesych. in Κυψελή et Τυ-
ψελή. Eupol. apud Schol. Aristoph. ad
Vesp. vs. 98. Liban. Decl. VI. p. 309.
A. Schol. Aristoph. ad Pac. vs. 630.

Pag. 320. vs. 36. ναυσολεῖν.] Infini-
tivus loco Imperativi, ut p. 958. B.
ἀλλ' εἰσιῶν, ταῦτά τε καὶ τὰ ἄλλα ἡδύ-
νειν. Vid. Gronov. ad Arrian. de Ex.
Al. V. p. 210. Expende Cratini locum,
apud Suid. in Ἀμαρτεῖν. Vid. A. Porti
Lexica Dor. et Jon. in ἀπαρέμφοτα. σι-
γῇ μου ἀκοῦσαι. Demosth. p. 1084. C.
Ca-

quī unice, ut puto, istius festivitatis ratio-
nem ex recondita linguae Graecae scientia
explicare poterat.

Casaub. ad Athen. V. p. 402. Herodot. p. 480. vs. 7.

Pag. 324. vs. 75. σίλλος, ὃ δέσποτα, γεγένημαι, σὲ περιορῶν.] Vid. Aristoph. Thesmoph. vs. 853. ibique Kust. Varr. et Lucil. apud Non. p. 27. in *strabones*: notavi ad Pollucem, IX. 148. Vide eundem, II. 54. Hesych. in Ἐπιλλος. Schol. Apollonii Rh. ad I. 486. Aristoph. Eq. vs. 175. Acharn. vs. 15. Av. 177. Hesych. in Ἀζώπες. Eustath. ad Hom. p. 907. vs. 8. p. 1799. vs. 27. p. 745. vs. 35. p. 827. vs. 26. Galen. T. V. f. 202. a. Hesych. in Κοικύλλειν.

Pag. 325. vs. 79. ψύτταν κατατείνας.] Κατατείνειν δρόμον, Synes. Ep. 61. p. 204. D. Plutarch. περὶ ἀδολεσχ. p. 513. B. cf. T. II. p. 839. E. Plat. p. 592. A. 597. C. Suid. in κατατείνας. Lucian. T. II. p. 839. E. Liban. Declam. VII. p. 319. B. Hesych. in ψύττα. Eurip. Cyclop. vs. 49. Alciph. III. p. 330. ibique Bergl. Pallad. Anthol. II. C. 49. Ep. 7. Aristot. Z. I. p. 305. vs. 3. συντείνας ἔθει, Philo Jud. p. 977. D. Long. p. 96. Philostr. p. 155. vs. 3. Polyaen. p. 589. συντείναντες ἐπὶ τὸ ἔρμαϊον. Sic ἀποτάδην apud Poll VI. 175.

Pag. 326. vs. 89. Καριμάντων] An Καριβάντων vel Καρβάντων? Hesych. in Γαριμάνθαι, Καρβίνα et Καρβινάται Japygiae. Athen. XII. p. 522. E. Καρβᾶνες Etymol. p. 490. vs. 47. Epigr. Vet. II. p. 67. Vide quae notavi ad Isidori Glossas in *Barciae*. [Servatam inveni schedulam, in qua haec ad vocem *Barciae* pertinentia conscripta sunt:] *Barciae*: scribendum potius videtur *Bargine*: mox ita scribas, an *Bargines* retineas, parum interest. Omnino vide Savaron. ad Apoll. Sidon. VI. Ep. 4. p. 388. ubi pariter Isidori locum emendat. Egregia quoque notat J. Fr. Gronov. Obs. in Scr. Ecc. p. 217. Is. Voss. ad Mel. III. C. 6. p. 341. cujus conjecturam in

Mela nondum probare possum. Voss. in Etym. ad v. *Bardus*. Stanl. ad Aesch. Agam. vs. 1070. Menag. in Orig. L. Gr. v. *Baragouin* et *Barguigner*.

Καρβίναι, βαρβαρικά Hesych. eundem vide in Καρβάνοι, et quos ibi notavi. Βάρκανοι, trajectis literis, est in Etym. p. 188. vs. 43. ubi adeundus est Sylburg. Id. in Καρβᾶνες, οἱ βάρβαροι, οἱ ἔχοντες Καρὸς βοήν, quasi a Caribus deducta voce: quod tangit etiam Is. Voss. ad Catull. p. 327. cum de curbatinis agit: Κάρβανον ὄχλον, Lycophr. p. 605.

Pag. 334. vs. 63. ὁ δικοδίφης] Glossae: *Legiscrepa*, νομοδίφας; sed νομοδίφης recte citat Lindenbrog. ad Catal. p. 332. Aristoph. Av. vs. 1424. Pac. vs. 792. Suid. in πραγματοδίφης, ἀναδιφᾶν Cratin. apud Clem. Strom. I. p. 280. D. Hesych. Τοιχωδιφήτωρ. Suid. in Ἐρεβοδιφῶντες. Callim. Epigr. 33. Τρυγοδίφησις ludi genus, Poll. IX. 122, 124.

Pag. 334. vs. 64. καὶ ὁ ὠτοκάταξις Εὐδημος] Lege ὠτοκάταξις. Pari forma βόρβοροτάραξις, de quo H. Jun. Adag. p. 311. item Ἀπόπληξ nomen viri. Vid. Menag. ad Diog. Laërt. V. 67. Poll. IV. 144. Sic ἐξωμὶς, ἐξωμίας. Philostr. τῶν τὰ ὦτα πατεαγόντων. Galen. ad Thrasyb. T. IV. f. 42. a. vs. 48. Theocr. Id. XXII. 45. Stephan. Thes. T. IV. p. 785. F. D. Heins. ad Hor. p. 91. Suid. in κατεαγόντων. Etymol. p. 826. vs. 27. Damasc. apud Phot. p. 555. vs. 27. Plat. p. 238. A. (*).

Pag. 336. vs. 88. τῶν αὐτοκαβδάλων] Aristot. Rhet. III. p. 145. vs. 18. Lycophr. vs. 745. ibique Tzetz. Hesych. in ῥυποκαβδάλους. J. Brod. Misc. V. 34. Eustath. p. 884. vs. 26. p. 1944. vs. 31. Suid. in Σημός. Athen. p. 621. F. 622 A. Suid. in Φαλλοφόροι.

Pag. 337. vs. 99. χρήματα ἀντίψυχα δίδοναι] Euseb. de L. C. p. 765. vs. 28. ibi

(*) Vide tamen Gesnerum vulgatam lectionem ὠτοκάταξις acute defendentem.

ibique Vales. Salmas. ad Spart. in Hadr. p. 136. Hesych. in Περίφημα. Aelian. de An. XVI. 16. Eurip. apud Lycurg. p. 161. vs. 29. Pearson. Vind. Ignat. p. 435, 436. Ignat. Ep. ad Ephesios, §. 21. p. 52. ibique Interpr. Eustath. de Amor. Ism. p. 258. Dion Cass. p. 645. E. Porphyry. περὶ Ἀπ. p. 164. vs. 16. ποι- νὴν τῆς Αἰσώπου ψυχῆς ἀνελέσθαι, He- rodot. II. p. 140. vs. 5.

Pag. 346. vs. 77. συνεκπεσοῦσα] L. συνεκπαίζουσα.

Pag. 348. vs. 30. ῥῆμα ἐκφυλον] Philostr. de V. S. p. 503. vs. 3. p. 578. vs. 30. Suid. in οὐκ ἀνασχ. Synes. p. 148. B. Artemid. p. 201. vs. 29. Schol. Aristoph. ad Acharn. vs. 296. Suid. in ὀθνεῖος. Joseph. T. I. p. 183. vs. 16. ubi male ἐκφauλον. Cf. omnino Eunap. in Liban. p. 175. vs. 22.

Pag. 349. vs. 35. μάλωπα] θυμάλωπα Hesych. Poll. X. 101. Aristoph. Acharn. vs. 320. ibique Schol. Suid. in ἀτυφία. — Vel αἰμάλωπα. Galen. Gl. Hippocr. in Αἰθύλικες.

Ibid. vs. 47. κατὰ γῆς δύναι ἡυχόμεν] Formula frequentata veteribus. Vid. no- strum p. 414. D. Hesych. in Γαῖα χά- νοι ex Homero et τότε μοι χάνοι. Eurip. Med. vs. 296. Xenoph. Cyrop. V. p. 84. vs. 22. VI. p. 91. vs. 12, 21. Plut. T. II. p. 783. E. Galen. περὶ τοῦ προγ. T. III. f. 136. a. vs. 52. Demosth. p. 801. B. Archestr. apud Athen. III. p. 101. E. Julian. Cyrill. p. 245. B. Ovid. Her. Ep. VI. 144. Epigr. Pith. p. 111. Hiscite (quid statis) terrae, etc. Cf. Julian. Or. VI. p. 148. C. καταδύναι, prae pudore, Id. T. I. p. 452. D. 776. B.

Pag. 352. vs. 31. συντέτακται — μι- σθοφορὰ — τοῖς φιλοσόφοις] Salmas. ad Jul. Capitol. p. 72. a. etc. Philostr. V. S. T. II. 566, 591. et Olear. S. Petit. Miscell. IV. I. p. 2. quem refellit Jac. Gothofr. ad Cod. Theod. XIII. Tit. II. C. 3. p. 29. D. Herald. Anim. ad Salmas. V. c. 20. §. 5. Gronov. de pec. Vet.

p. 329 sq. Id. de Mus. Alex. p. 2755. Tatian. Or. ad Gr. 32. p. 70.

Pag. 353. vs. 43. Περιπατητικῶν οἶμαι τὸν ἕτερον.] Ergo singulae sectae duos habuerunt φιλοσόφους μίσθον φερομένους. Galen. Ἀνατ. ἐγχ. I. p. 10. vs. 26. vel T. I. f. 45.

Pag. 361. vs. 23. ἀφύγη] W. ἀδικίη. [Quae lectio videndum an defendi queat, si capiatur pro] ἀρρυθμία: nam δίκη, proportio, et δίκαιος, conveniens.

Pag. 362. vs. 49. μετὰ δὲ (Αἰθίοπες) γείτοσιν οὖσιν Αἰγυπτίοισιν ἀτελέα τὸν λόγον παρέδωσαν] Hanc artem ab Aegy- ptiis primum inventam asserit Clem. Al. Strom. L. I. p. 306. C. Αἰγύπτιοι γοῦν πρῶτοι ἀσρολογίαν εἰς ἀνθρώπους ἐξήνεγ- καν· ὁμοίως δὲ καὶ Χαλδαῖοι.

Pag. 364. vs. 83. εἶρητο, παρὰ τὸν Ἀμμωνα] ἦρτητο, ἔερτο, vel simile quid: tum nova periodus: παρ' ὃ τὸν Ἀμμωνα καὶ οὗτοι. etc.

Pag. 367. vs. 56. ἐπιεικτὰ διζήμενος] ἐπιεικέα, vel ἐφικτὰ. Anonym. de In- credib. C. 14. Homer. II. Π. 549.

Ibid. vs. 67. μιν τῷ ταύρῳ ἐνύμφευσεν] H. Steph. in annot. in Sophocl. p. 23. Schol. ad Eurip. Alc. vs. 253. Eubul. apud Athen. XIII. p. 568. E. Timon apud Schol. Apoll. Rh. IV. 1217. Ma- neth. II. 270.

Pag. 369. vs. 27. τοῦ ἡελίου τὰς βο- λὰς] L. βόας. Hom. Od. M. 129. ibi- que Schol.

Pag. 374. vs. 14. ἐπίπονος εὐνῇ] An. ἐπίποκος? apud Phil. Jud. p. 19. D. est ὑπόκοπος.

Pag. 376. vs. 50. πρὸς ταῦτα ἤξεν] ἤξεν, ab αἵσσω. Julian. Ep. p. 185. quod inepte versum ad Jambl. p. 14. Aelian. V. H. 42. et Kuhn. Idem vi- tium in Peregr. p. 780. D. Neron. p. 1040. D. Expende Aristoph. vs. 96: non dissimile, ut credo, mendum in So- phole, apud Galen. quem citat Bentr. Ep. ad Masel. p. 57, 58. Max. Tyr. Diss. X. p. 105. vs. 15. Dion Cass. p. 624. C.

Aristoph. Eq. vs. 483. ibique Schol. Isaens p. 47. Philostr. Her. p. 690. vs. 5.

Pag. 377. vs. 54. ἀκρω τῷ δακτύλῳ ἀψάμενος] Fabrott. ad Theoph. Inst. IV. Tit. 18. §. 12. Erasm. in *extremis digitis attingere* p. 364. Zenob. C. I. 61. Julian. Or. VI. p. 200. C. Philostr. p. 522. vs. 11. Basil. T. III. p. 229. D.

Pag. 391. vs. 99. ἀντὶ δὲ τῆς βακτηρίας, ὑπέρογκον κεκραγόντα] [Acutissime conjecit Gesnerus, pro ὑπέρογκον legendum esse ὑπερον: melius adhuc locum restituere videtur H. qui haec adscripsit:] L. ἀντὶ δὲ τῆς βακτηρίας ὑπερον, καὶ κεκραγόντα. Ex ὑπερον καὶ natum ὑπέρογκον. Non credo dici ὑπέρογκον κεκραγέσθαι. Simul patet ratio joci Ὑπερίδου μαθητῆς.

Pag. 424. vs. 80. οὐδεὶς ἔρως ἐντρέχει] Forte, ἐντέτηκε.

Pag. 433. vs. 87. παραυτίκα] Male restitutum in nova editione, pro παρ' αὐτά. Vid. Steph. Thes. L. Cr. T. I. p. 605. et Hesych. in παραυτά.

Ibid. vs. 89. τῆς καθ' ἡμέραν] Forte: ἀπὸ τῶν καθ' ἡμέραν, vel τῶν καθ' ἡμέραν χρεῖα. Vid. Steph. Thes. L. Gr. T. III. p. 1209. B.

Pag. 438. vs. 2. δισσὰ γὰρ ὄντως κατὰ τὸν τραγικὸν πνεύματα πνεῖ ὁ ἔρως] Cf. Eurip. Suppl. vs. 1029. Iphig. in Taur. vs. 346. Iphig. in Aul. vs. 69, 543. Theocr. Id. XII. 10. XVII. 53. Aristoph. Lys. vs. 552. Archestr. apud Athen. VII. p. 503. E. Apoll. Rh. III. 936, 971. Callim. Ep. IX. Aeschyl. Suppl. vs. 45. Plutarch. T. II. p. 324. B. Horat. II. Od. VIII. 24. Prop. II. El. XIX. 67. Anthol. II. C. 47. Ep. 45.

Pag. 440. vs. 44. ὑψηλὸν] Lege ὑψηλόν.

Pag. 444. vs. 4. καὶ γὰρ τί δεῖ περιπλέκειν διαφθορὰν ψυχῆς] Lege καὶ (τί γὰρ δεῖ περιπλέκειν) διαφθορὰ ψυχῆς.

Pag. 452. vs. 70. ὑπὸ μιᾷ χλαμύδι] L. χλανίδι. Infra p. 1071. A. ὑπὸ μίαν Ἀλκιβιάδης αὐτῷ χλανίδα κλιθεὶς. Saepe

hae voces confunduntur. Vid. H. Vales. ad Euseb. H. E. p. 341. vs. 26. Athen. XIII. p. 604. E. Bergl. ad Alciph. p. 176. Philostr. Ep. 44. Soph. Trach. vs. 550. Clemens, Hom. V. §. 18. Cf. Eurip. apud Stob. p. 440. vs. 28.

Pag. 453. vs. 97. τοὺς ἐκατέρου λόγους ἀριθμησάμενος] L. ἀναμετρησάμενος. Infra p. 1070. D. Vid. Eurip. Or. vs. 14. Jon. vs. 250. Aeschin. Axioch. §. 22. Plutarch. Per. p. 173. B. Plato p. 342. A. Suid. in ἐπιλεξάμενος.

Pag. 456. vs. 56. οὐδ' ἀπαντικρὺ καθήμενου] Alludit ad nobilissimam Sapphus Odam, apud Longin. C. X. sic et Alciph. p. 220. Plutarch. Demetr. p. 907. B. Anthol. VII. Ep. 136.

T O M. III.

[Quae sequuntur, descripta sunt e Schedis Hemsterhusianis.]

Pag. 247. In acutissimo non minus atque elegantissimo hoc dialogo Lucianus salse deridet vanas et inanes hominum cupiditates, quibus ad majora sua conditione assurgunt: ostendit simul sub persona Lycini, quantis periculis et mutationibus miserrima hominum vita sit exposita: hunc ego dialogum paucis illustrare aggredior.

Ibid. vs. 1. ἐγὼ λέγον] Haec συνίζησις Atticismum utique redolet. Attici quippe frequentes in contractionibus, peculiari autem modo in ω pronominis ἐγώ, quod absorbere solet non tantum primas sequentium vocum vocales, sed quasdam diphthongas, prout in ἐγῶμαι, quod Hesychius resolvit in ἐγὼ οἶμαι. De his effuse Graecorum Grammatici. Verum non putandum, quamvis contractionem, quae occurrit, ex Atticismi indole esse: sunt enim συνιζήσεις, quas Atticismus non admittit: exemplo sit ὦλλοι pro οἱ ἄλλοι, quod apud Herodotum frequens: hanc enim contractionem Attici-

cismus respuit, Jonismus autem probat: quae pluribus probare inutile.

Ibid. vs. 2. ἔωλος νεκρὸς] *Matutinum cadaver*. Nescio quid in omnes etiam accuratiores editiones irrepserit ἔωλος: aliud enim est ἔωλος δασυνόμενον, aliud ἔωλος ψιλούμενον; posterius in Lucianeō loco restituendum: nam de matutino cadavere loquitur auctor noster; hanc autem vocis istius esse notionem, docuerit Hesychius: ἔωλον, χθίζον, ἐχθεσινὸν ὃν ἀνατολικὸν, ὀρθρινόν, διὰ δάσεως δὲ ψυχρὸν: convenienter sane nostrae sententiae: cum spiritu denso ἔωλον est ψυχρὸν *frigidum*: hinc in notione metaphorica, apud Porphyry. περὶ ἀποχ. Lib. I. [§. 3. p. 5. Edit. Goens.] ψυχρὰ καὶ ἔωλα σοφισμάτια, *frigida*, (*) ut Romani aequae eleganter, sophismata: ea significatione est apud Lycophronem: τὴν δευτέραν ἔωλον οὐκ ὄψει Κύπριν. *Alteram vero non frigidam experire viderem*. Male Tzetzes χθεσινὴν intellexit: eam enim notionem sensus non admittit: notes praeterea, apud Tetzam male itidem legi ἔωλον pro ἔωλον. ἔωλος *matutinus* est ab ἔω ψιλούμένῳ, notante Grammatico nostro. Haec autem Luciani verba, *non minus vultures* etc. proverbii speciem habent: similia apud paroemiographos inveniuntur; erant autem γύπες aves rapacissimae, cadaverumque cupida, qua de causa Veteres ad Homerum critici, in verbis

— ἐλώρια τεῦχε κύνεσσιν
οἴωνοις τε πᾶσι. —

illud οἴωνος intelligunt γύπας et κόρακας. Vid. Aristot. Hist. anim.

Ibid. ἐν φανερώ] In aperto, ut Glossaria vetera, quod est *in publico*, ubi

(*) Cf. Lucian. Somn. T. I. p. 22. ἔωλος γὰρ ἡ ψυχρολογία. Sic Philostr. in proem. ad Soph. V. p. 483. ἔωλά τε καὶ πολλάκις εἰρημέναι ἀγορεύοντα. Egregie hoc vocabulum

cuique, quod agitur, inspiciendum pater. Vid. Galen. T. III. f. 138. vs. 31. ubi adverbio λάθρα opponitur.

Ibid. vs. 3. παραδόξων] In Philoxeni glossis haec vox exponitur *mirus, excelsus*. Philosophis παράδοξα dicuntur, quae a vulgi usu et vivendi ratione, adeoque ab eo praeter rationem facta censentur, abhorrent. Ita Cicero παράδοξα scripsit: cuicumque capiti praefigit sententiam philosophicam, quae communibus hominum studiis adversatur: a stoicis primum eo modo vox adhibita. Παράδοξον vero in genere notat quod mirabile est, quod fidem superat, quod credi non meretur: ita apud Theophrastum de Charact. C. 2. ὁ εἴρων ait, οὐ ταῦτα πρὸς ἐμὲ διεξήκει, παράδοξόν μοι τὸ πρᾶγμα. A Graecis Grammaticis exponitur, θαύμαζον, ἀπροσδόκητον, τὸ παρὰ δόκησιν λεγόμενον. Nihil frequentius in epistolis amatoriiis, quarum collectio Aristacneto vulgo tribui solet, quam παράδοξον κακὸν Ep. 20. παράδοξον (ἔρωτος) μέτρον Ep. 21. εἰ καὶ παράδοξον ἐρᾷ. Ep. 22. aliaque plura, quae colligere, nostri non est otii.

Ibid. vs. 4. ἀπνευσί] *Spiritu non reducto, uno spiritu*, ἀπνευσί τι πράττειν, unico spiritu, id est, celeberrime quid agere; de eo alias. Facere autem dictum a Luciano: etiamsi unico spiritu Corinthum currere ab Athenis opus esset, Timolaum illud, spectaculi causa, facillime facturum. Cf. Theophr. Char. §. 3. Ammian. Marc. L. XIV. p. 17. vs. 35. *sine spiramento ullo*. Similiter ἀμετασρεπτί apud Xenoph. Symp. p. 518. ἀδανκρυτὶ Julian. Ep. 38. ἀψοφητὶ Themist. Cf. porro Schol. Pindari ad Isthm. Od. II. [vs. 1.] et Schol. Hom. ad II. Z. vs. 253.

Ibid.

restituit Reisk. Dioni Chrys. Or. XII. p. 196. B. ubi absurde legitur βᾶλον σοφίας λείψανον cf. Steph. Thes. T. IV. p. 1001.

Ibid. vs. 8. *σχολὴν ἄγοντα*] Vacantem, nullis negotiis implicitum, *σχολάζοντα*. *Σχολάζειν* in veteri onomastico exponitur *vacare*, *ociari*, *feriare* et *feriari*. Philoxenus exponit *cessat τὸ σχολάζει* et *σχολάζης cessator*: vid. Phurn. de Nat. Deor. C. 14. Julian. Caes. p. 43. Lysis Ep. ad Hipp. Galen. Therap. p. 219. a. vs. 19. Juncus apud Stobaeum, [Serm. de Laud. Sen. p. 587. vs. 38.] Ille vero *σχολάζειν* seu *σχολὴν ἄγειν* dicitur, qui *μηδὲν δρᾷ*, nihil agit, nihilque quo occuperetur habet. Est apud Athenaeum, seu potius Dionysium Comicum, loquendi modus hic, non ubique obvius: *τὴν σχολὴν εἰς τὸ τοῦ βίου μέρος* (quod apud Athenaeum retinendum censeo) *καταχρᾶσθαι*, in quemdam vitae modum otium suum impendere. Paulo aliter Isocr. Orat. ad Demon. p. 11. A. et Apoll. Tyan. Ep. 5. *Σχολή* autem non tantum otium et *vacanciam*, ut Philoxenus, sed *διατριβήν* notat. unde *σχολάζειν περὶ τι*, quod Romani, Graecae linguae genium imitati dixerunt *vacare alicui rei*: illustratur et hinc dictum illud *ῥεῖμα* fortissimi Romanorum: se non minus otiosum esse, quam cum esset otiosus. Illud veteribus Romanis fuit schola, otium nempe et vacatio, quod honestae ac liberali rei pensiculandae impenditur; postmodum vero ipse locus, in quo liberalibus vacabant disciplinis, ita dictus, prout Atticis apud Theophrastum *θάκος* est locus, ubi multae sunt sedes, *μύρον* autem *μυροπώλιον*, et hujusmodi plura, de quibus Casaub. ad Theophr. Vid. Moschop. *περὶ σχεδῶν* p. 80. Poll. [L. X. §. 19.] Eurip. Med. vs. 68. et Schol. Sic *gestatio*, Plin. L. I. Ep. 2. Schol. Theocr. ad Id. III. vs. 68. Etym. in *δειγμα*. Contra ea *ἀγορά* pro mercibus, quae in foro venduntur.

Ibid. vs. 10. *Μίαν ἀπ' Αἰγύπτου εἰς Ἰταλίαν σιταγωγῶν*] Secundum historiae veritatem: solebat enim in Italiam

subvehi frumentum ex Aegypto et Asia, quod cum ex aliis pluribus auctoribus, tum ex Plauti *Mercatore* et Plinii Paneg. satis constat: non enim alendae Romae Italia sufficebat, qua de causa et Aegyptii gloriati sunt, se victorem populum pascere; sed haec omnia aperire, re, non est hujus loci. *Σιταγωγὰ πλοῖα* sunt naves frumentariae, *ἀ σιταγωγοῦσι*, quod Romanis dicitur *subvehere*, *deportare frumentum*, apud Livium, Tacitum aliosque: hinc *deportatae messes* apud Plinium. Eadem navigia *σιτηγὰ* sunt dicta, ut est apud Pollucem L. I. [§. 83. cf. L. VI. §. 36.] qui inter navium genera recenset *ναῦν σιταγωγὸν ἢ σιτηγὸν*, navem frumentariam, seu vectoriam, sicuti Romanis vocatur: caeteris navibus erant majores et capaciores: hujus autem maximae frumentariae navis exacta magnitudo inferius describitur.] Xenoph. Anab. I. [p. 155.] *καὶ πλοῖα πλεῖ ἐν αὐταῖς σιταγωγὰ*. Cf. Thucyd. VI. 30. et de Aegypto Romae horreo Themist. Orat. *Non loca sed homines etc.* p. 120. Maneth. Apotel. L. I. vs. 2. Bacchyl. apud Athen. II. p. 59 F. Quaedam notat Th. Reines. V. L. III. p. 545.

Ibid. vs. 22. *διὰ τῆς ἀποβάθρας*] *Ἀποβάθρα* dicebatur scala navis, cujus ope in eam descendebant, et ex ea ascendebant: dicta fuit et *διαβάθρα*, vulgo autem, sequiori praecipue saeculo, *scala* a nautis fuit dicta. Poll. I. 9. *ἀποβάθρα καὶ διαβάθρα ἦν σκάλαν καλοῦσι*. Usus fuisse isthac voce Sophoclem in *Mysis*, testis est Hesychius, qui hanc vocem exponit ita: *ἀποβατήρια ἢ κλίμαξ νέως*: recte omnino.

Pag. 248. vs. 28. *Ὠραῖον*] Voci *Ὠραῖος* in Glossariis haec Latina respondent: *decorus*, *pulcher*, *tempestivus*, *festivus*, *lepidus*, *lascivus*: et *Ὠραιότης pulcritudo*: *Ὠραῖον μεῖράκιον*, apud Aelian. de Anim. L. VI. 26. XIV. 28. VI. 15. et V. Hist. II. 3. *ὦρα τῶν νέων*. *Χρῆμα*
E ω-

ώραϊον, apud Macar. Hom. XII. §. 1. et Hom. XV. §. 45. Gellius, *liberali forma pueros* dicit, N. A. VII. 8. ώραϊος ὁ ἀκμάζων, non quod eo tempore et aetate homines sint pulcherrimi, ut voluit Graev. ad Hesiod. C. 23. sed quod ώραϊος *aestivus* quoque dicitur. Ὁραϊσμος Synes. p. 70. Omnes huius vocis notiones excutere non est huius loci: ώραϊον μεϊράκιον hic expono *pulcrum* et *aestivum*: Hesychius, ώραϊος exponit εὐμορφος, εὐτροπος, εὐσχήμων, εὐπρόσωπος, quae omnia faciei pulcritudinem aut morum suavitatem designant: ita Aristophani, in Ranis, [vs. 397.] Bacchus dicitur ώραϊος θεός, quod ego *formosum Deum* interpretor: aberrat enim Scholiastes, cum in hac voce mysteria Bacchi tempusque comicorum dramatum recondita putat. Est etiam ea notione apud eundem, Acharn. [vs. 271.] ὠρικὴ ὑληφόρος, *formosa ancilla*. Schol. ώραϊάν καὶ ἀκμαίαν reddit, aitque Tragicis vulgariter τὸ ἀκμαῖον dici ώραϊον, quod verum; vox autem ὠρικὴ vel ὠρικὸς rarissima occurrit; veteres tamen Critici censuerunt esse λέξιν ἀπόδεκτον. Ita παῖς ώραϊος in Juliani Misopog. ex quo loco constat, non tantum ad nativam pulcritudinem referri hanc vocem, sed et ad eam, quae ab externis ornamentis accedit: quippe ait, καλλωπισμῷ παῖς ώραϊος. Cf. Idem p. 35.

Ibid. vs. 29. θαλάμης] Vetera Scholia exponunt οἶκον ἢ κοιτῶνα: recte quidem: proprie vero nomen posterius convenit: ea enim cubiculum uxoris et conjugis denotat, ut apud Herod. L. I. p. 2. Θάλαμος, quod plane idem cum θαλάμῃ, a Grammaticis exponitur νυμφικὸς οἶκος: Cyrillo est πάσος, ἐπὶ νύμφης.

Ibid. vs. 30. καθαρὰν ὀθόνην] ἀργεννήσι καλυψαμένη ὀθόνησι, Hom. II. Γ. 141. ὀθόνη et ὀθόνιον quodvis ὕφασμα, cuiuscumque tandem sit generis, denotat, zonam, fasciam, aliaque huiusmodi, sed et praeterea λεπτὰ ἱμάτια significabat, quibus meretriculae erant indutae, per

quae corpus transparebat, ut ex auctore nostro, [T. III. p. 292.] constat. Sunt qui tantum χιτωνίσκους λινοῦς notare affirmant; alii tamen et τοὺς ἐξ ἐρίου, ut est apud Pollucem VII. cuius hac de re locum alibi emendo. Laudatur ab Arriano, in Per. mar. Eryth. p. 330. ὀθόνιον Ἰνδικόν: memorat quoque ὀθόνια σιρικὰ. Tempore aestivo othonis indutos fuisse veteres, propter huius vestimenti tenuitatem, patet ex Artemidoro, qui inter prospera ac felicia somnia recenset, si quis aestivo tempore othoniis fuerit indutus. Fascias, quibus mortui involvebantur, ὀθόνια dici, ex Evangeliiis patet, et ex Nostro, in elegantissimo de Luctu libello; sed haec alias. καθαρὰ autem ὀθόνη Latine dices *puram sindonem*, quippe Romanis pura vestimenta dicuntur; quae sunt immaculata: illud Graecis καθαρὰ ἐσθῆς, *pura et illibata vestis* Festo.

Ibid. Ἐνδεδυκός] Antiph. in Schyth. apud Poll. L. VII. §. 59. Callix. apud Athen. L. V. p. 198. F. et 200. A. Sic solent Attici pro ἐνδεδυμένον: id ipsum notant scholia, quae sic sunt emendanda, σημείου τὸ ἐνδεδυκός ἀντὶ τοῦ ἐνδεδυμένον: Noster [T. II. p. 824.] κἀνδυν ἐνδεδυκότα. Ita alibi saepe: inter Atticismos hoc Phrynichus et Thomas referunt.

Ibid. ἀναδεδεμένον] Eadem apud Thucyd. I. p. 5 verba. Cleomed. Theor. II. 1. σεφάνοις ἀναδούμενος. Gelas. H. C. N. L. III. C. 34. Hippocr. περὶ αἰμορρί. §. 2. Pallad. Hist. Laus. p. 1. vs. 13. Liban. Declam. IX. p. 348. D. — ἀναδεδεμένον autem est *revinctum*: ita paulo inferius: ἀναδούμενους κρώβυλον. ἀναδεῖν *revincire*, σεφανοῦν, *coronare*, ut notat Aristophanis Schol. ad Plut. [vs. 581. ubi cf. ipse Hemst.] et Hesych. Hinc apud Pollucem, fine Libri III. ἀναδῆσαι συνώνυμον ponitur τῷ σεφανῶσαι et ταινιῶσαι: ibidem occurrit ἀνεδέθη σεφάνῳ et ἀνάδεσις σεφάνου: frequens haec

notione apud Atticos, ut ejus dialecti periti notant, et ex auctorum lectione patet. Inde ἀνάδετος et similiter διάδετος apud Liban. Decl. IX. p. 351. D. dicitur quod restrictum ac constrictum est: sic ἀνάδετοι μίτραι, apud Eur. [Hec. 924.], sunt ἐπάνω τῆς κεφαλῆς δεδεμέναι, ut vetus Commentator: veteres Glossae *redimicula* exponunt ἀνάδετοι: iis enim mitra revinciri et constringi solebat. Immo vero ἀναδέσμη Hesychio est μίτρα: ita enim scribendum; ἀνάδημα aliis autem εἶδος κόσμου ἐπὶ κεφαλῇ; sed obiter notandus est elegantissimus loquendi mos ἀναδήσασθαι ἀγῶνα, victo certamine, victorem coronari. Aelian. V. H. II. C. 41. Poll. III. 15. — ὁ πρῶτος τῶν τὸν Ὀλυμπιάσιν ἀγῶνα ἀναδήσαμένων Κόροιβος ὁ Ἡλείος, ut est apud Athen. L. IX. Vid. Casaub. p. 659. Ita apud Zosimum occurrit ἀναδεῖσθαι νίκην. Hoc ipsum ἀναπλέκειν quibusdam dicitur. Long. Past. 4. ἀναπλεξαμένη τὴν κόμην.

Ibid. vs. 33. γλαφυρὸν] Onomast. Vet. *Festivum*, alii *politum*, non incommode; sed digna, quae ponantur, Hesychii verba: γλαφυρὸς, ἀνθηρὸς, λαμπρὸς, τερπνὸς, κοῖλος, ἡδὺς, βαθὺς: duo praecipue sunt, quae huc faciunt, τερπνὸς et ἡδὺς: verte itaque hunc locum, *tam suave, gratum, pulcrum spectaculum conspiciens*. Vid. Lucian. T. I. p. 136. E. p. 168. D. Theophr. de Lap. p. 396. Longin. de Sublim. Sect. 10. Plut. in Cic. [p. 86. B, C.] Jambl. in Nicom. Arithm. p. 26.

Ibid. vs. 34. μακρὰ χαίρειν] Vid. Philox. apud Athen. I. p. 5. D. Noster, Dial. D. p. 126. Sophocl. Aj. Mast. vs. 112. ibique Schol. Plato Hipp. maj. p. 1261. A. Orig. contra Cels. VII. p. 372. Polyaen. V. C. 3. §. 6. Formula elegans oppido, quamvis hoc συνθέσεως genus magis ad vetustiore ac rudiorum Atticismum pertineat: nec tamen Ἀττικώτατοι auctores ab eo abstinuerunt.

Arist. Eq. [vs. 431.] κλάειν σε μακρὰ κελεύων, ubi eruditus Criticus: τὸ μὲν εἶδος ἀρχαῖον Ἀττικὸν τῆς συνθέσεως, ὡς μακρὰ χαίρειν σοι λέγω καὶ οἰμώζειν μακρά. Sic *multa fleturum* apud Horat. Epod. 15. Cf. Callim. Ep. 3.

Ibid. vs. 35. ναυπηγῶ] καταχρηστικῶς, ut videtur, pro ναύτη. Ναυπηγὸς proprie, quem *fabrum navalem* Glossae vocant, qui navem pangit: πηγνύειν enim Graecis navem facere, ut docet Pollux L. I. idem et πακτοῦν, γομφοῦν apud eundem, sed magis proprium est illud prius. Vid. Thucyd. L. I. p. 10. Herod. L. I. p. 5. vs. 34. πῆξαι. Pind. Olymp. V. vs. 4. ibique Schol. Ammian. Marc. L. XIV. p. 5. vs. 30. — Ita Graeculi Pagasas dici volunt ἀπὸ τοῦ ἐκεῖ πεπῆχθαι τὴν Ἀργῶ, ut Schol. Apoll. Rh. [ad I. 238.] et Strabo L. IX. [p. 436.] quo pertinet illud Hesychii, πῆξαι, κατασκευάσαι, σῆσαι. Romanis hoc *texere* dictum: Silius,

Aeratas jussi texamus mille carinas.

Unde *textrinum* est ναυπήγιον, locus ubi naves texebantur, docente Servio ad Virg. Aen. II. vs. 16. *Inflexae texta carinae* est apud Catullum. Graecis simili modo ὑφαίνειν dicitur, et ὑφεα νήων, *texta carinae*.

Ibid. vs. 40. ὡς καὶ Ἀδείμαντον ἐκπλήξαι] Ut et Adimantum in stuporem dare potuerit. Quaedam de hoc verbo notanda sunt. Vario modo in Glossis exponi solet. Onomast. Vet. ἐκπλήσσω, *stupefacio, terrefacio, obstupefacio, exanimo*: ἐκπλήττομαι, *stupeo, expavesco, obstupesco, abhorresco*. Philox. ἐκπληξις, *stupor, stupefactus, obstupefactus, terror*: ἐκπληκτοί, *attoniti, stupidi*. Aliud Gloss. Latino-Graecum: *stupor, ἐκπληξις*, quam posteriorem vocem Hesychius exponit ἐκφόβησις, apud quem praeterea hoc lego: ἐκπλήξειν, ἐκπλαγῆναι ποιήσιν, ἐκφοβήσιν. Haec praemis.

missa in sequentibus suam nobis praestabunt utilitatem. Tres praecipue hujus verbi sunt notiones: prima est *terrefacere*, quo pertinet illud *exanimare* in Gloss. altera *ejicere*, *expellere*, quae rarior: tertia vero, *in summam admirationem ac stupefactum*, ut Philoxenus, *ταπερε*: et si accurate loqui velimus, in singulis harum trium notionum adest alienatio ac confusio quaedam mentis, ut quid agendum aut judicandum sit, dubitet: singula delibabo. Primam significationem glossaria et Hesychius satis adstruunt: nihil frequentius, quam *ἐκπλήττειν πολεμίους*: (Aelian. V. H. II. 6. Zosim. L. I. de Xerxe in Graeciam militante) quod non tantum *terrefacere*, sed *confundere* denotat, et *ἐξίσασθαι τὰς τῶν πολεμίων διανοίας*, ut ait Onosand. Strat. C. 29. tali terrore hostes percellere, ut mente alienentur, *ἀλαλαγμῶ*, victrice quasi voce, et armorum splendore: illud si ab hostibus quoque fiat, *ἀντικαταπλήττειν* dicuntur; [*Ἀντεκπλήττειν* est apud Aelian. H. A. L. XII. C. 15. alia tamen in re] sin vero in hujusmodi terroribus incutiendis occupentur, pars altera *προεκπλήττειν* dicitur; sed haec alias accurate exponam: ita et *φόβῳ πλήττεσθαι* hostiles dicuntur copiae, cum terroribus ab hoste illatis exanimati fugam capessunt. Polyæn. I. C. 2. synonymum saepius ponitur *τῷ θορυβεῖν*, *tumultuari*: ita apud Poll. L. IX. sed praetereundus non est Platonis in Phaedone locus, [p. 17. Ed W.] ubi de impedimentis, quae corpus animae veritatem et τὸ δὲ inquirenti objicit: *ἐάν τις ἡμῖν*, ait, *καὶ σχολὴ γένηται ἀπ' αὐτοῦ, καὶ τραπώμεθα πρὸς τὸ σκοπεῖν τι, ἐν ταῖς ζητήσεσιν αὐτὰ ταχέως παραπίπτει, θόρυβον παρέχει καὶ ταραχὴν, καὶ ἐκπλήττει, ὥστε μὴ δύνασθαι ὑπ' αὐτοῦ καθορᾶν τὰληθές*, quem locum ita verto: „si quaedam nobis „vacatio sit ab eo (corpore) et con- „vertamur ad meditandum quid, in ipsis

„meditationibus iterum undique irruens, „tumultum exhibet, et conturbationem, „ac confundit, ita ut non queamus pro- „pter illud intelligere verum”: qui aliter, a mente Platonis aberrant: videmus hic conjuncta *θόρυβον παρέχειν καὶ ταραχὴν* et *ἐκπλήττειν*, sed ordinem in harum phrasium usu optime servat Plato: prius enim *tumultum ciere* ponit, subjicit autem *ἐκπλήττειν*, unde colligas, majus adhuc aliquid esse *ἐκπλήττειν*, quam alterum illud; est autem hic, *confundere mentis de inquirenda veritate propositum et inane reddere, illamque ab optimis meditationibus alienare*. Platonis autem saepius *ἐκπληξίς* est *terror* ex imminentium malorum timore natus: ita *ὄροι πλατωνικοὶ*, „*Ἐκπληξίς, φόβος ἐπὶ προσδοκίᾳ κακῶν*. Sed et alteram notionem attingam, qua verbum illud denotabat *ejicere*, *expellere*, vel *excutere*: ita Thucyd. II. p. 160. *φόβος γὰρ μνήμην ἐκπλήσσει*, timor memoriam excutit, vel expellit: (Plut. De Al. Fort. T. II. p. 333. C. hunc affrens locum, legit *ἐκπλήττει*, quod utique *ἀττικώτερον*) et *ἐκπλήττει* legendum apud Galen. T. V. p. 150. pro *ἐκπίπτει*; non intellexerunt hanc notionem Interpretes Josephi A. J. XVII. C. I. p. 582. D. Cf. Procop. Vandal. p. 119. vs. 15. Dion. Cass. p. 185. D. Plut. T. II. p. 465. A. Itaque recte Veterum Criticorum erudita scholia ad Thucydidem: *ἐξωθεῖται, ἐκκρούει*: vides tamen et hic animi consternationem verbum hoc includere. Est et ea notione apud Sophoclem, et ni fallat memoria, apud Aeschylum. [vid. Prom. Vinct. vs. 134. Edit. Schutz. *κτύπου γὰρ ἀχῶ!—ἐκ δ' ἐπληξέ μου τὰν θεμερῶπιν αἰδῶ*. Ibid. vs. 360. *αὐτὸν ἐξέπληξε τῶν ὑψηγῶρων κουπασμάτων*.] Ad tertiam accedendo significationem, quae maxime illustrando Luciano loco conducet. Res, quae hominem in stuporem dat, dicitur *ἐκπλήττειν*; qui vero in hanc summi

mi gradus admirationem rapitur, ἐκπλήτ-
τεσθαι, et includit, ut superius jam mo-
nui, ἔκστασιν quendam mentis. Vid.
Herod. L. I. p. 5. vs. 19. Dicere soli-
tus erat Musonius, admirationem quae
maxima est, non parere verba, sed si-
lentium, apud Gellium, N. A. V. 1. Cf.
Demosth. Olynth. II. p. 5. C. Elegans
hanc in rem locus, et huic Luciano
perquam similis est apud Aristaeon. I.
Ep. 7. ubi de virgine, quae se cute te-
nus exutam, natatura piscatori conspi-
ciendam praebebat: de ea itaque sic pi-
scator ille: ὡς οὖν ἐξεδύσατο τὸν ἔσχα-
τον χιτωνισκὸν, ὅλως ἐξέστην ἐκπλαγεῖς
πρὸς τὴν λαμπρότητα τῶν μέλων: non
mirum, piscatorem frigidis aquis assue-
tum tam splendido igne admoto incaluis-
se; sed si ullibi clare, hic sane verbi
emphasis conspicua est: jungitur enim
verbo ἐξίστημι. Commode Hesychius:
ἐξίσταται, ἐκπλήσσεται: exponit et hanc
vocem per θαυμάζειν. Apud Theophras-
tum de Characteribus, ὁ εἰρων, audita
historia quadam, dicere perhibetur: ἐκ-
πλήττομαι. Haec quoque syntaxis Grae-
cis familiaris et elegans, ut dicant ἐκ-
πλήττεσθαι τι, *sumptopere aliquid ad-
mirari*: ita quidem reperio apud Aristot.
de Mundo. Cap. 1. τὰ τύχοντα ἐκπε-
πληγμένους, καὶ μέγα φρονούοντας ἐπὶ
θεωρίᾳ μικρᾷ, quod, me interprete, est:
obvia sumptopere admirantes etc. em-
phasis verbi ex ipso contextu discitur.
Idem auctor alicubi ἐκπληξιν exponit
θαυμασιότητα ὑπερβάλλουσαν: optime
sane. Est etiam ἐκπληκτος, quod Glos-
sae *stupidum* exponunt, non aliquis ru-
dis ingenii; sed qui, re visa vel audi-
ta, obstupefactus est. Hac notione apud
Gellium quasi synonyma ponuntur *atto-
nitus* et *obstupidus*, [N. A. V. 1.]
Cf. Terent. Prol. Hecyrae ibique Donat.
Suet. Oct. [C. 16.]: occurrit quoque
apud Heraclitum de Incred. C. I. de
Medusa, quam εταίραν fuisse tam pul-
cram asserit, ὡς τὸν ἰδόντα αὐτὴν ἐκπλη-

κτον γενόμενον οἷον ἀπολιθοῦσθαι: est ita-
que ἐκπληκτον γίνεσθαι, re visa, ita ob-
stupefieri, ut mentis suae non compos
sit adsector: advertas hanc verbi istius
vim ex addito ἀπολιθοῦσθαι: solebant
enim Graeci dicere, ἰδὼν αὐτὴν ἀπελιθώ-
θῃ, monente eodem Heraclito. Cum
autem ista vox a Glossarum auctoribus
attonitus explicetur, locum id nomen
habere potest in hisce Thucydidis II.
p. 138. ταῖς κατ' οἶκον κακοπραγίαις ἐκ-
πεπληγμένοι, quae recte omnino Valla
vertit: *domesticis jacturis attoniti*. Ve-
tus Schol. παραφερόμενοι, ἐνεργητικῶς
sane: notat enim verbum illud *externa-
ri*, ut ait Apulejus: sane Psalm. CXV.
vs. 2. ubi septuaginta Interpp. habent
ἔκστασιν, Symmachus vertit ἐκπληξιν, ut
et alibi saepius: sed haec alias accura-
tius. Sequenti apud Thucydidem pagina,
οἱ καταπεπληγμένοι dicuntur καταπε-
πτωκότες τῷ φόβῳ, ut scholia. Haec et
verbi hujus simul et Luciani loci illu-
strationi data sunt: ego autem Thomae
scrinia non compilo, nec crambem adeo
coctam recoquam. Tu vero ex hisce
nostris vim hujus verbi, non uno Novi
Testamenti loco deprehendes.

Ibid. vs. 41. ζώμυλαι τὸ φθέγμα] Ex
Atticismo non ineleganter redundat φθέ-
γμα. Ut distincte propriam hujus vocis
naturam inquiramus, duas separatas eam
habere ajo notiones, quarum prima signi-
ficat gratiam loquelae, ita ut is, qui
cum gratia, ac quadam quasi facundia
dicat, ζώμυλος vocetur, et haec ζωμυ-
λία, inter alicujus χάριτας enumeretur;
altera vero, quae vitio verti solet, de-
notat hominem πολύλογον, quique sua
loquacitate audienti gravis est: priori
notione omnino hoc Luciano loco su-
mendum: huc pertinet, quod ea vox a
Grammaticis explicetur πιθανόλογος, εὐ-
τράπελος τῷ λόγῳ: ita Hesych. et Sui-
das. In veteribus Glossis exponitur *fa-
cundus, lepidus, dicax*. Recte sane;
cum autem κόλακες soleant πρὸς χάριν
λα-

λαλεῖν, καὶ τὴν γλῶτταν εὐπροβιλοῦν, obtinuit ut et hi ζώμυλοι dicerentur, ut Suid. eaque de causa vetus Aristophanis enarrator ad Ranas. vs. 1102. ζωμυλίαν interpretatur κολακείαν, immo et παυουργίαν. Aristophanis haec sunt verba: εἴτ' ἂν λαλιὰν ἐπιτηδεῦσαι καὶ ζωμυλίαν ἐδίδαξας. Ita in Acharn. vs. 579. καὶ ζωμυλάμην, scholia reddunt inter caetera πανοῦργως φθέγγεσθαι, *callide loqui*: ex quibus advertas, includere hoc nomen aliquam in verbis ac dicendi modo calliditatem, quo, ni fallor, respiciens, vocem ζώμυλος vertit ἀπατεῶνα. Hesychius inter alia ζωμύλλεσθαι, τρανῶς λέγειν; ego libentius legerem πιθανῶς, cujus meae lectionis rationem facile ex superioribus petas: sed non ita hoc pertendo, ut alterum illud nullo modo admitti posse putem. Notione secunda vitio verti hanc vocem monui, nec immerito: quippe significat quoque hominem, qui plus quam decet loquitur: ita voci λάλος, apud Pollucem L. II. respondet, et eomodo a Grammaticis exponi solet. Hac de causa Aristophanis Scholiasta ad Ran. l. I. ζωμύλλεσθαι exponit περίττον τι τοῦ δέοντος λαλεῖν. Cum autem fieri nequeat, ut ille qui περὶ λαλεῖ, non multa inepta ac nugacia proferat, exinde factum, ut homo nugax, *ineptus* ac φλυαρὸς diceretur ζώμυλος, unde et ζωμύλλεσθαι est φλυαρεῖν, *nugari*, et ζωμύλματα sunt αἱ φλυαρίαι, *nugae*. Vid. Aristoph. Thesmoph. [vs. 468. sq.] οἷα κατεζωμύλατο οὐκ ἄκαιρα φρένας ἔχουσα: hic cum meliorem in partem sumatur, Bourdinus tamen, recentior Interpres, ait: ἐφλυάρησεν, ἐφληναφείσατο· ὅθεν καὶ ζωμύλματα, φληναφήματα, καὶ λαλήματα λέγεται; non male, hanc si notionem respicias: ζωμυλία apud Aelian. III. 19. loquacitas est intempestiva, καὶ ἄκαιρος ζωμυλία λαλοῦντες. Hinc et ζωμύληθρος, ut apud Aristaeon I. 1. γλῶττα ζωμύληθρος, *facunde, dulce dicax lingua*.

Ibid. vs. 42. παλαίστρας ἀποπνέοντες] *Palaestram spirantes*: sic vulgo; putem vero non paulo melius dicturum *palaestras redolentes*. *Multas concinnitates redolere*, dicit Gellius; cf. Heliod. Aethiop. I. p. 4. μύρων ἀποπνεῖν, apud Nostrum. Rhet. praec. p. 447. E. Onomasticum vetus: ἀνοπνέω, *aboleo, redoleo, prospiro*. Verbo hoc in alia notione Philoxenus usus in Glossis: *fragrat, ἀποπνεῖ*, ubi desiderium ad rem aliquam flagrans et adspirans denotat. Non dubium autem est, quin Lucianus hac phrasi, propter crebram in palaestris unguenti usum, usus fuerit: qua de causa *nitida palaestra* apud Romanos, ab oleo, quo palaestritae unguebantur, fuit dicta: Martialis. L. VIII. Epigr. 8. *sufficit in nonam nitidis octava palaestris*, unde et tempus, quo Romani palaestram exercebant, colligi potest: hinc *uncta Corinthus*, apud Juven. [Sat. VIII. vs. 113.] ut ostenderet, inquit scholiastes, his civitates gymnasiis, hoc est, exercitationi palaestrae deditas. Omnia quae uncta erant, Romanis dicebantur nitida: *nitidum caput* apud Horat. L. I. od. 4. Acron exponit *unguentis delibutum*: idem sunt apud Martialem *nitidi capilli*. Graecis autem eodem modo ut Romanis, nitida palaestra, λιπαρὰ παλαίστρα dicitur. Theocr. [Id. II. vs. 51.] λιπαρὰς ἔκτοσθε παλαίστρας. Schol. λιπαρὰν δὲ λέγει παλαίστραν, ἐπεὶ οἱ παλαίοντες ἐλαίῳ πρότερον ἠλείφοντο, εἴτα ἐπάλαιον. Videas Lucianum nostrum in libello de Gymnasiis [T. II. p. 883. sqq.] Ex his facile perspicias, quid sibi velit *redolere palaestras*, παλαίστρας ἀποπνέειν. Paulo aliter apud Homerum illud μένος πνέειν intelligendum. Saepissime illo utitur: itaque quoque Iliad. Γ. 8. μένεα πνέοντες Ἀχαιοί. Addit vetus Interpres, seu Didymus, seu alius, μετὰ πολλῆς δυνάμεως ἢ ὀργῆς: utrumque enim vox μένος significat. Putem autem ego, Homerum ea de causa hac loquendi formu-

mula usum, quod vehementi spiritus pernares elisu gravis irae et audaciae signum fieret.

Ibid. vs. 43. παραδακρύσαι] Verte *allacrymari*, id est, coram amato lacrymas fundere.

Ibid. vs. 43. οὐκ ἀγεννὴς] Vid. Plat. Eutyphr. p. 2. A. γεννικῶς idem quod εὐγενῶς, apud Euagr. H. E. I. c. 6. γένναιος et ἀγεννὴς opposita apud Arrian. Epict. IV. c. 5. Benedictus Luciani verba interpretatur: *non est ignavum*: quae sane versio satis est ignava. Verte: *non est ignobile*, vel potius, siquidem istam vocem mihi condonari peto: *non est ingenerosum*: *generosus* εὐγενὴς: dicam ad Isocratem. Gloss. ἀγεννὴς, *improbus*, *degener*, quod alio respicit, nempe si quis fortissimo patre natus, sit mollis et imbecillis, et ille ἀγεννὴς, *degener* dici solet: vide illa Horatii: *fortes creantur fortibus* etc. aut verte: *non est indecorum*, eodem modo ut εὐγενὴς est *decorus*, *elegans*, μεγαλοπρέπης: unde εὐγενὴς ἦθος dicitur ἀσεῖον, πεπαιδευμένον, ὄγκον ἔχον, gravitatem ac pondus habens: ita quoque εὐγενὴς λόγος, sermo decorus, aut oratio elegans, ut notant veteres critici: ita ἀγενὴς huic significationi contrariam habet: cum ad corpus refertur, ejus imbecillitatem denotare solet. Herodian. τὸ σῶμα οὐκ ἀγενὴς. Τεχνίτης ἀγενὴς, Plut. de Al. fort. [T. II. p. 335. C.]

Ibid. vs. 44. μελάγχρους] Philox. *fuscus*, *caeruleus*. Quidam veterum colorem hunc e pulcritudinis terminis ejecerunt: hanc enim magis in candida facie, rubedine tamen mixta, apparere censebant; alii tamen et suum in pulcritudine locum fuscitudini attribuerunt, ut iis notum, qui Veterum scripta amatoria lectitaverunt. Laudabant absolutam nigredinem in superciliis, quam nec vene-reae formositati adscribere veretur Aristaeon. I. Ep. 1. Ast puer hic ab Adimanto, ut putabant, amatus erat Aegy-

ptius, adeoque non sine causa fuscum eum coloris esse Lucianus ait: tales quippe Aegyptii. Martial. IV. Ep. 42. *namque in Mareotide fusca* etc. Elegantissimus sequioris saeculi poeta Auson. Ep. 19. ubi hoc modo in nomine Meroës ebriosae anus facete ludit:

Et tu sic, Meroë, non quod sis atra colore,

Ut quae Niliaca nascitur in Meroë.

Ex his facile Juvenalis Scholiasten exponas, ad Sat. VIII. [vs. 33.]

Aethiopem cycnum (scil. *vocamus*.)

„*Aethiopem*, id est nigrum hominem, Aegyptium.” Confines sunt Aethiopes et Aegyptii, et utrique sub calidiore climate vivunt: Aegyptiorum tamen clima minus est calidum, qua de causa nec tam altam et intensam habent nigredinem, quam Aethiopes, qui omnium sunt hominum nigerrimi. De hisce vid. Achill. Tat. ad Aratum, aliique Veterum: non itaque nationes utrasque confudisse dicendus scholiastes ille, sed tantum utriusque populi colorem contulisse. De nigredine porro Aegyptiorum videas Geographos et Herodotum. Invaluit autem apud Graecos, ut μελάγχρους designaret colorem, non plane nigrum, sed fuscum seu caeruleum, in quibus coloribus nigredo est remissior, qui alias et μελίχρους dici solet: eadem Glossae μελίχρους, *fuscus*. Ut μελάγχρους, sic et αὐτόχρους ejusdem coloris, ut αὐτόχρους χλάμυς, apud Plut. de Alex. f. [T. II. p. 330. A.] est chlamys nullis coloribus variegatus, sed cujus materia nativi, ut Martialis loquitur, est coloris, aut saltem ejusdem; opponit autem Plutarchus huic chlamydi περιπόρφυρον χιτῶνα, tunnicam cui purpura erat circumtexta. Huic opponitur πολύχρους apud Aristot. περὶ χρωμ. C. I. παρὰ δὲ τὴν βαφὴν πολύχρους φαίνεται.

Ibid.

Ibid. *Πρόχειλος*] Qui projecta habet labia: ita a Graecis dicitur: eos Romani *labrosos* vocitabant. Glossae veteres: *Labrosus*, *πρόχειλος*: labra subtilia in Theodorico Sidonius laudat, labra subtilia nec dilatatis oris angulis ampliata: ea Graeci *λεπτὰ χείλη*, et homines *λεπτοχείλους* nominant. *Προχειλίδια* autem istae labrorum prominentiae dicta fuere, docente Polluce L. II. Cap. *περὶ χείλεων*; hoc autem vitium inter pulcritudinis naevos a veteribus recensitum fuit, quippe qui *χείλη σύμμετρα* laudare solebant.

Pag. 249. vs. 45. *λεπτὸς ἄγων τοῖν σκελοῖν*] In virginibus gracilia crura erant laudatissima; minime in viris, quos magis decere putabant plena et compacta crura. Unico vocabulo *λεπτοσκελεῖς* aut *ισχυοσκελεῖς* a veteribus dicuntur hi homines: talis autem fuisse perhibetur Aristoteles. Diog. L. [V. §. 1.] *ἀλλὰ καὶ ἰσχυοσκελεῖς, Φασὶν, ἦν.* Theodorico regi Sidonius adscribit crura suris fulta turgentibus.

Ibid. [vs. 46. *ἐπισεσυρμένον*] Benedictus: *dissolutum et incompositum*. Male utique: docebunt hoc Glossae veteres: *tractim, jugiter, continuatim, ἐπισεσυρμένως*. Hoc ad orationem ejusque pronuntiationem si transferas, erit *ἐπισεσυρμένον τι φθέγγασθαι*, verba continuata et in pronuntiando conjuncta proferre, et hoc sensu idem erit, quod *συνεχές τι φθέγγεσθαι*: quod ne opus sit ut statuamus, putem potius sonum in pronuntiatione orationis plus quam decet protractum et eliquatum: quod si fiat, gratia pronuntiationis perit. Lector linguae Graecae peritus quamcumque malit eligat; recte tamen meditantem convenientior videtur illa prior, ea de causa, quod τὸ ἐπίτροχον excludat protractionem vocis in pronuntiatione: [vide omnino Gesnerum ad hunc Luciani locum; multos autem in fine hujus notae Hemsterh. locos veterum indicavit, quorum

etsi rationem non satis perspectam habeo, cum nullus eorum verbi *ἐπισύρεσθαι* usum ad orationis pronuntiationem translatum confirmet, illos tamen religiose lectoribus tradam:] Hippocr. Ep. p. 1277. vs. 40. Xenoph. p. 579. vs. 5. Aelian. de Anim. X. 4. XVI. 2. p. 326. Alciph. III. p. 306. Polyb. IV. C. 49. Sozom. H. E. p. 121. vs. 15. Diog. L. I. 81. Poll. V. 34. Dion. H. Praef. ad A. R. p. 6. vs. 22. Porphy. de A. A. II. 653. Confer. Heych. in *ἀστυρίε*. Polyb. IV. p. 380. Arrian. Epict. IV. p. 388. Isid. Pelus. I. Ep. 38. Suid. in *ὑπεζωσμένος*. Phil. Jud. p. 684. B. 1016. D. Eustath. ad Dion. Per. vs. 123. Simpl. in Epict. p. 139. Lys. p. 175. vs. 19. p. 1436. ibique Markl. Clem. Al. p. 203. D. Ulpian. in Demosth. contra Lept. p. 593. E. Xenoph. Cyneg. p. 579. vs. 5. Heliod. VIII. p. 400. Schol. Apoll. Rh. ad III. vs. 1376. Philo Jud. T. II. p. 166. vs. 31.

Ibid. vs. 47. *ἐπίτροχον*] Vid. nostrum D. D. p. 136. A. Heliod. p. 72 et 191. Alio sensu *ἐπιτροχαδὴν* apud Maneth. Apot. I. vs. 10. Hom. Od. VI. vs. 26. Hier. ad Nepot. Ep. II. „verba volvere „et celeritate dicendi apud imperitum „vulgus admirationem sui facere, indocorum hominum est.” Hesych. in *ἀρτιεπής*. *Λιγὺς, τροχαλῶς καὶ συνδιωκμενῶς*. Cf. Clem. Paed. II. p. 173. D. Orph. Arg. vs. 559. Aelian. H. An. VII. C. 7. Athen. p. 587. F. et Casaub. p. 978. Damasc. apud Photium p. 547. vs. 15. Hesych. in *ἐπιτρόχαλον*. Est itaque hic pronunciandi modus indecorus ac minus cum gravitate conveniens. Ast το *ἐπίτροχον* pronuntiationis quid tandem est? *Volubilia enim verba*, quomodo vertit Benedictus, Ciceroni sunt *facunda*: audiamus onomasticum vetus: *Tolutiloquentia*, τὸ ἐπίτροχον: procul omni dubio Glossator hic respexit ad ista Naevii in Gallinaria: *O pestifera, Pontica fera, trux toluiloquentia*: citat Nonius, C.

C. I. et exponit *volubilem locutionem*; hoc autem loco τὸ ἐπίτροχον non tam *volubilitas*, quam quidem summa et indecora pronuntiationis celeritas est; sed nec apud Romanos verborum volubilitas, ut loquitur Petronius, semper eloquentiam designavit; immo vero a Plinio in ipsis Graecis corripitur: ex hoc optime intelligemus, quatenam sit ista volubilitas, Lib. V. [Ep. 20.] „Mos est „plerisque Graecorum, ut illis sit pro „copia volubilitas: tam longas tamque „rigidas periodos uno spiritu quasi tor- „rente contorquent: istam eloquendi „morem non eloquentiam sed loquen- „tiam esse, Julius Candidus dicere so- „lebat.” Supra quam dici potest eleganter Petronius [C. I. p. 6.] *mellitos verborum globulos* dixit: huc referas Laconis cujusdam de fluentis eloquii oratore dictum, εὐστροβιλοῖ τὴν γλῶτταν, uti refert Plut. in Apophth. [p. 235. E.] Ita sophistis ac philosophis contra Christianae fidei veritatem strepentibus volubilem linguam adscribit Sidonius. *Indoctam concionem linguae volubilitate decipere*, apud Hieronymum reperi. Plura non opus est adferre: nam ex his satis apparet, volubilitatem non tam vitio in oratione, quam quidem laudi duci: designat enim proprie alacritatem in pronuntianda oratione nusquam memoriae defectu haesitantem; ita tamen, ne periodi cum periodis confundantur. Ἐπίτροχον vero est ista pronuntiationis nimia celeritas, qua etiam ea quae separatim pronuntianda erant ac distinctim, unico tamen spiritu cum praecedentibus proferuntur.

Ibid. τὸ πάτριον] Vid. Xenoph. Cyrop. in prol. cujus verba eleganter expones ex Herodoto. L. I. p. 2. vs. 25. πατρώα ἔθνη apud Themist. p. 50. Lex Romana: *ex patriis ritibus optima colunt*, apud Cic. de Leg. [II. C. 9.] Cf. Demosth. in Neaer. p. 527. C. 533. C. Zaleuc. apud Stob. [p. 279. fin.] Synes. Ep. 43.

Diog. Laërt. I. §. 45. Caeterum illud πάτριον atticum est; solent enim illi, qui communi utuntur dialecto, hac in notione saepius abuti voce πατῶας. Thomas: πατῶα, τὰ ἐκ πατέρων εἰς υἱοὺς χωροῦντα, καὶ πατῶοι φίλοι, πάτρια δὲ τὰ τῆς πόλεως ἥθη. Est itaque ἐς τὸ πάτριον, secundum suae gentis morem, vel secundum parentum προγόνων usum: ita enim reddit Porphy. de Abstin. L. II. [vid. Goens. ad II. §. 20. p. 137.] θύειν κατὰ τὰ πάτρια, τουτέστι κατὰ τὸ ἔθος τῶν πατέρων: sic πατῶοι θεοί, apud Herodianum, aliosque quam plurimos auctores dicuntur Dii, quos a parentibus cultos posteri ab illis receperunt, iidem tamen et πατῶοι ipsi Aristophani dicuntur, ut et Codino, videturque de Diis patriis tam πάτριοι quam πατῶοι dici solere; sed hisce jam non immoramur.

Ibid. vs. 49. Ἐς τοῦπίσω δὲ πλόκαμος συνεσπειραμένος] Et in posteriorem capitis partem cincinnus collectus seu colligatus. Procl. in Timaeum Platonis C. II. συνεσπειραμένη καὶ σύντομος ἀνακεφαλαίωσις. Noster, T. II. p. 484. E. Sic et ἀνεσπείραται legendum in Heracl. Homer. Alleg. p. 400. cf. Plut. T. II. p. 828. C. Aelian. H. A. V. 2. Hesych. in συμπειραθέντες, Theophr. Hist. Pl. IV. 4. p. 76.

Mos autem iste fuit apud veteres receptissimus, ut crines in posteriorem capitis partem religarentur: praeter expressa auctorum testimonia id nummi aperte indicant. Συσπείρω in veteribus glossis exponitur, *consero*. Origo verbi est σπείρα, Romanis *spira*, quae vox cum sit πολύσημος, inter alia denotat συστροφὴν, contortionem, catenam, ac quodvis implexum. Lycophron: [vs. 216.] Λεύσσω πάλαι δὴ σπείραν ὀλκαίων κακῶν, ubi Isacius: ἀλλαχοῦ τάξιν στρατιωτικὴν, ὧδε συστροφὴν καὶ συναγωγὴν κακῶν: ita et paulo post. Hesych. σπείραι, δεῖραι, δράγματα, ἑλικες etc. idem σύσρεμμα ἐκ σχοινίου, quem locum turpis-

pissime depravatum alibi emendandi locus erit. Onomast. Vetus: *spira*, σπείραμα, πλεκτάνη, et *spirae*, γῦροι. Vox itaque ista quoscumque intortos flexus designat, unde ἀνασπειρᾶν, vel συνσπείρειν est συμπλέκειν, in nodum colligere. Quod autem Lucianus hic ait, ἐς τοῦπίσω ὁ πλόκαμος συνεσπειραμένος, paulo ante dixerat ἀναδεδεμένος ἐς τοῦπίσω τὴν κόμην, ad quod videnda quae dixi, et mox ἅπαντες γὰρ αὐτοῖς οἱ ἐλεύθεροι παῖδες ἀναπλέκονται, i. e. ἐς τοῦπίσω πλέκονται. Verum est, Aegyptios comam aluisse, non tamen ita, ut eam non tonderent; illud enim mortui causa fieri solebat, contra quam inter alias gentes moris erat, qui ad cutem tonso capite mortuos lugent: corripit itaque Timotheus mox Lycinum, quod pueri reflexam comam servitium ejus arguere dixerit. Interim notissimum est, Aegyptiorum sacerdotes calvos fuisse, in quo saepius satyrti poëtae salse ludere solent. Alias de coma ἀκριβέσερον φιλολογήσω.

Ibid. vs. 54. "Ες τε πρὸς τὸ ἐφηβικόν.] Atticismus est in ἐς τε πρὸς: alterutrum enim suffecisset: solent Attici saepe luxuriari, ac per plura dicere, quod per pauciora dici posset. Τὸ ἐφηβικὸν ἀττικῶς, ἀντὶ τῆς ἐφηβείας, κτητικὸν ἀντὶ τοῦ κυριότερου: ita παρθενικὴ pro πάρθενος: nihil apud poëtas familiarius; contra ex Atticismo saepius τὸ κυριότερον ponitur ἀντὶ τοῦ κτητικοῦ, ut apud Nostrum Prom. fine: σεμνότης φιλόσοφος, id est, φιλοσοφική: de hisce elegantissimis alias erit nobis dicendi locus. "Εφηβος, *ephebus*. Vid. Donat. ad Terent. in Gloss. exponitur *pubertus*, *puberta*, *pubescens*, *puber* etc. ἐφηβότης, *pubertas*: idem et concinne ἐφήβων ἡλικία, ab Herodiano dicitur, ἐφήβων ἐς ἡλικίαν τελεῖν, prout apud Lucianum nostrum in Necyom. [T. I. p. 459.] εἰς ἄνδρας τελεῖν ἤρξασθαι, quae phrasis apud Xenophontem

quoque exstat: hinc τέλειοι ἄνδρες, apud Apostolum.

Ibid. Παλλήνη] Erat eo nomine in Thracia locus, quem hic minime intellectum voluit Lucianus, quippe cui de Atheniensibus et eorum moribus sermo sit; nomen hoc fuit cujusdam δήμου Atheniensis, qui erat τῆς Ἀντιοχίδος Φυλῆς. Ita Stephanus: ἔστι δὲ καὶ δῆμος Ἀττικὸς τῆς Ἀντιοχίδος Φυλῆς οὕτω λεγόμενος Παλλήνη. ὁ δὲ δημότης Παλληνεύς. Vid. et Harpocr. Habitabat hic demus Atticus non longe a Chalcide Euboeae. Meminere ejus plures auctores (*).

Ibid. vs. 55. Πρόγονοι] Duplici modo nomen hoc intelligitur, aut de totius urbis gentisve majoribus, aut de hujus illiusve hominis. Hesych. πρόγονος, πρόπαππος, προπάτωρ, συγγενής, ἢ πρεσβύτατος ἀνὴρ. In Philoxeni Glossariis Graeca vox Romanis respondet: *prini-gnus*, *atavus*, ὁ προπάτωρ et πρόγονοι *maiores*: recte quidem: nam οἱ πρόγονοι sunt generis cujusdam radix ac fons, unde, cum de iis sermo est, ad ipsam generis originem respicitur: iis qui oriuntur, ἐκγονοι et ἀπόγονοι dici solent: optime hoc docet Pollux, Onom. III. 2. τὰ δὲ ἀπὸ τούτων οἱ μὲν πρόγονοι καὶ ἀρχηγοὶ γένους, καὶ οἱ ἀρχηγέται· καὶ οἱ ἄνω πατέρες. καὶ θρασύτερον ῥίζαι τοῦ γένους, πηγὰὶ τοῦ γένους, καλοῦνται δὲ οὗτοι καὶ προπάτορες. Dignus erat qui hic describeretur locus, quippe in quo clare docetur, προγόνους dici qui fontes cujusdam sunt progeniei: ita Hercules Hercularum est πρόγονος: quod si hujusmodi generis cujusdam auctor sit illustris ac celebris, ejus ἐκγονοὶ dicuntur ἀπὸ προγόνων ἑνδοξοὶ, ut est apud Herodian. II. 8. apud quem, III. 5. occurrit ἐκ προγόνων εὐγεγονώς. Paulo aliter de Agesilao Xenoph. in initio libri εἰς Ἀγησ. ubi de ipsius εὐγενείᾳ agit, ἔτι καὶ νῦν τοῖς προγόνοις ὀνομαζομένοις ἀπομνημονεύ-

(*) Mireris Hemsterhusium quoque fugisse lectionem Aldinae unice veram: ἐμπάλιν ἤ.

νεύεται ὁποσὸς ἀφ' Ἡρακλέους ἐγένετο. Recte quoque Hesychius eam vocem per πατέρας exponit: solet enim aliquando ad patrem referri, ut apud Aelian. V. H. III. C. 47. de Timotheo οἱ τῶν προγόνων ἀρεταί, ubi recte interpretes monent, Cononem Timothei patrem hic respici.

Ibid. Κομᾶν] Vide Jun. de Coma C. 1. ubi de hoc eodem loco legendus Hesych. in κουριῶν. *Comam alere* dicebant Romani: quod cum maximum sit pulcritudinis ornamentum, ait, οἷς ἐδόκει καλὸν εἶναι κομᾶν τοὺς γέροντας. — Φύσει δὲ ἅπαντες ἐθέλομεν εἶναι καλοὶ, πρὸς δὲ μέγα μέρος αἱ τρίχες συμβάλλονται, ut eleganter Synesius in Φαλακρ. ἐγκ. [p. 63. A.] cf. Theophr. Ch. Eth. C. 6. Apoll. Tyan. Ep. 8. Theocr. Id. V. [vs. 70.] ibique Heins. Comam vero alere libertatis erat signum, prout detonsam habere comam servi erat, quod ego jam antea monui: dixerat enim modo Timotheus Lycinum redarguens. comam εὐγενείας σημεῖον εἶναι Αἰγυπτίας. Hinc illud Aristophanis, in Avibus vs. 912.

Ἐπειτα δῆτα δοῦλος ὢν κόμην ἔχεις;

ad quem locum eruditi veteres critici: διὰ τὸ θεράπων, δοῦλος εἶπεν. ἦν δὲ τῶν ἐλευθέρων τὸ κομᾶν. Athenis autem, peculiari quodam jure, secundo Atheniensis populi ordini, qui ἱππεῖς erant, comam alere licebat, quo saepius Aristophanes in *Equitibus* alludit, et veteres Scholiastae exponunt. Ita et qui ἐν τιμῇ erant, comam alebant: qua de causa, si quis somniasset se comare, honorem ille sperare potuit. Niceph. Jamb. Oneirocr.

Θρῖξ τῆς κεφαλῆς εἰ κομᾶ, τιμὴν νόει.

(*) Videtur H. hanc interpretationem postea rejecisse, cum ad locum Nigrini laud, nihil ejusmodi ab eo notatum reperiatur.

Eleganter Noster in Nigr. [T. I. p. 39.] τὸ δὲ μετὰ τοῦτο ἔστιν, ἐφ' ὅτῳ καὶ κομᾶς i. e. *comam alis*: nam, mea opinione, male Benedictus *superbire* hoc loco reddit (*): paulo post ratio redditur, qua de causa capillos demitteret: nimirum quod ἀντὶ μὲν δούλου ἐλεύθερος, ἀντὶ δὲ πένητος πλούσιος factus esset. Comatos fuisse reges principes, vates, τοὺς περὶ Διόνυσον τεχνίτας facile colligi potest ex Artemid. L. I. C. 19. Coma autem seu κόμη, unde κομᾶν, proprie quidem capillos ornatos, elegantes ac discriminatos denotat. Artemid. ib. C. 20. αἱ δὲ μεγάλαι μὲν ἀτημέλητοι δὲ τρίχες, ὥς μὴ δοκεῖν κόμην εἶναι, ἀλλὰ τρίχωμα, πᾶσιν ἀνθρώποις πένθη τε καὶ λύπας δηλοῦσι. κομεῖν μὲν γὰρ τὸ ἐπιμελεῖσθαι ἔστιν. Conspicimus itaque et rationem, cur κόμη capillitium elegantius et ornatus designet: nimirum quod κομεῖν designat ἐπιμελεῖσθαι, *curam gerere, ornare*. Idem Graecis fuit κομμοῦν. De utroque Hesych. κομεῖν ἐπιμελείας ἀξιοῦν et ἐπιμελεῖσθαι, θεραπεύειν, ὅθεν καὶ κόμη καὶ ἱπποκόμος. Hinc Romanorum *comere*, quod non satis bene Festus a κομμεῖν deducit. Verbum ἐπιμελεῖσθαι saepius itidem de cura comae dici solet. Dion. κόμης ἐγκ. (†) ἐπεμελούμην τῆς κόμης: paulo post τὰς κόμας περὶ πλείους ποιοῦμενοι, ἐπιμελοῦνται οὐ ραθύμως: hoc apud eundem paulo post ἀσκεῖν τὰς κόμας dicitur, quae phrasis apud veteres in frequenti est usu. Reticulis illa et corymbis plerumque erat restricta. Antiquus quidem poëta apud Suidam: κόμην τρέφων χρυσῷ σρόφῳ κεκορυμβομένην. Notandus hic quoque loquendi mos Graecis familiaris κόμην τρέφειν, *comam alere*, quod unica voce dicitur κομοτροφεῖν, apud Strab. IV. p. 196. C. κομᾶν de bar-

(†) Servavit hujus deperditae orationis fragmentum Synes. Calv. Enc. p. 64. sq. unde desumsit Morellus, et Commentario suo ad Dionem Chrys. p. 433. inseruit.

barba, est apud Plut. Apophth. Lac. p. 172. Sed angustiores hi sunt termini, quam ut intra istos possim equos agere. Ast dum in his sumus, verbi hujus metaphorica est observanda notio, quae *superbire*, et *altum quid spirare* significat; dissentiunt Veteres Grammatici de istius phrasos origine: sunt qui ab illis hominibus, quorum coma erat nimia cura compta, originem dictionis repetant: alii ab arboribus, quae praecipue in summa sui parte comam habebant, ortum velint. Aristoph. in Pluto. [vs. 572] μηδὲν ταύτη γε κομήσης: ubi Schol. κομήσης δὲ, ἀντὶ τοῦ ὑπερφανήσης, παρὰ τοὺς κομῶντας, ἢ ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν δένδρων, ὡς τὴν κόμην ὑψοῦ ἔχουσι: τοιοῦτοι δὲ καὶ οἱ ὑπέρφρονες ὑψοῦ τὴν γνώμην αἴροντες. Idem in Equit. [vs. 577.]

μη Φθονεῖτ' ἡμῖν κομῶσι, μηδ' ἀπε-
σλεγχισμένοις.

Eruditi critici: τρυφῶσι, πλουτοῦσι: τὸ γὰρ κομᾶν ἐπὶ τοῦ τρυφᾶν λέγεται καὶ γαυροῦσθαι, καὶ μέγα φρονεῖν. ἄλλως τε καὶ ταῖς θριξὶ κομᾶν εἰς τιμὴν συγκεχωρηται αὐτοῖς (*). Optime sane: nam κομᾶν proprie est μέγα φρονεῖν, prout occurrit apud Aelian. XIV. 13. οὕτως ἐκόμα ἐπὶ τοῦτοις ἐκεῖνος: κομᾶ, i. e. μέγα ἐφρόνει: ita usus hujus verbi metaphorice sumti Atticis familiaris satis patet, at origo adhucdum incerta: putem iis hominibus, qui longa ac bene compta coma superbiebant, metaphoricam hanc notionem suam debere originem.

Ibid. vs. 56. Ἀναδουμένους κρόβυλον ὑπὸ τέττιγι χρυσῷ ἀνειλημμένον] Latiuscule tractat de his Jun. de Coma C. 1. Cf. Dion. Hal. Jud. de Thucyd. p. 235. vs. 41. Clem. Al. Paed. p. 199. C. Etymol. p. 106. vs. 34. Theophyl. Simoc. Ep. 69.

(*) Sic κομᾶν ἐπὶ πλούτῳ, apud Clem. Al. p. 196. A. et Aristoph. Pluto, vs. 170. μέγας

Caeterum verba Luciani e Thucydide petita esse, mox patet: [locum Thucydidis jam attulit Gesnerus] cujus verba qui explicata velit, adeat Schol. ad Arist. Nub. qui pro ἐν ἔρσει legit ἐν ἔρσει κρόβυλων: procul dubio male. Citant et Harpocraton et Suidas in ἐνέρσει. Et sane non minimam mihi difficultatem locus Thucydidis creat: audiamus et Heraclidem Ponticum, ἐν τῷ περὶ ἡδονῆς, cujus apud Athen. L. XII. [p. 512. B.] haec sunt verba: ἀλουργῇ μὲν γὰρ ἡμῖς χοντο ἱμάτια (de Atheniensium luxu verba facit) ποικίλους δὲ ὑπέδυνον χιτῶνας, κορύμβους δὲ ἀναδούμενοι τῶν τριχῶν χρυσοῦς τέττιγας περὶ τὸ μέτωπον καὶ τὰς κόμας ἐφόρουν. Aelian. V. H. L. IV. C. 22. [ubi videndus Scheffer.] haec repetit, variata tamen paululum lectione: οἱ πάλαι Ἀθηναῖοι ἀλουργῇ etc. pro ὑπέδυνον habet ἐνέδυνον et post: κορύμβους δὲ ἀναδούμενοι τῶν ἐν τῇ κεφαλῇ τριχῶν, χρυσοῦς ἐνείροντες αὐταῖς τέττιγας etc. quae verba ad phrasin Thucydideam paululum esse immutata facile vides. Haec quantum a Thucydide differant patet; ex eo tamen hausta esse, vix dubito. Putem huic Thucydidis loco altum inhaerere mendum, nec χθὲς καὶ πρῶην natum, ortumque praecipue ex ista Grammaticorum distinctione inter κρόβυλος et κορύμβος. Praeterea confidenter affirmo, ne phrasin quidem satis aptam ac concinnam esse. Immo vero, quaeso, quanam luxuria χιτῶνας λινοῦς φορεῖν? lineas enim vestes, seu λινοῦς χιτῶνας non tantum Atticis, sed et pluribus aliis populis fuisse communes, certissime constat: contra insigne luxuriae testimonium erat, φορεῖν ποικίλους χιτῶνας, quod τοὺς πάλαι Ἀττικοὺς fecisse, optime Aelianus ait, qui postquam in desuetudinem abiire, facile eas lineas vestes indutos fuisse crediderim: adeoque ab

δὲ βασιλεὺς οὐχὶ διὰ τοῦτον κομᾷ.

ab omni parte claudicantem deprehendimus Thucydidis locum. Quid itaque agendum? in hisce autem ac huiusmodi aliquid velle tentare, res est periculosae plena aleae; ea tamen cum jacta sit, in periculum descendamus: censeo itaque, olim hunc Thucydidis locum ita fuisse lectum: καὶ οἱ πρεσβύτεροι αὐτοῖς τῶν εὐδαιμόνων διὰ τὸ ἀβροδιαίτον οὐ πολὺς χρόνος ἐπειδὴ χιτῶνας τε ποικίλους ἐπαύσαντο φοροῦντες, καὶ χρυσοῦς τέττιγας ἐνείροντες, κόρυμβον τ' ἀναδούμενοι τῶν ἐν τῇ κεφαλῇ τριχῶν, vel: καὶ χρυσῶν τέττιγων ἐνέρσει κόρυμβον ἀναδούμενοι, etc. Hanc nostram emendationem si quis cum dictis auctorum locis contulerit, nae ille non ficulneo eam tibicine fultam animadvertet. Quam turpiter autem quosdam veterum locos Grammaticorum nugae infecerint, eruditi norunt: atque haec, occasione ita ferente, ad Thucydidis locum conferre libuit. De crobylo autem, corymbo. scorpia hic non agam: obiter nihilominus Hesychii locum emendabo. Sic ille: Τέττιγοφόροι, Ἀττικοί· ἀπὸ τῶν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τριχῶν ἡρημένων [melius fortasse ἐνειρομένων] χρυσοῦς τέττιγας: omnino legendum ἡρτημένων: aureae enim cicadae in capillis erant suspensae: occurrit autem vox τέττιγοφόρος apud Aristoph. [Eq. vs. 1328.] ubi veteres critici inter alia dicunt: οὕτω οἱ εὐγενεῖς ἐφόρου παῖδες καὶ ἄνδρες πλέκοντες τὴν κεφαλὴν.

Ἀναλαμβάνεσθαι κόμην μίτρα, et plenum et rectum est: utitur ipse Lucian. D. D. p. 122. ἐκατέρωθε καθειμένος βοσρύχους τῇ μίτρᾳ τούτους ἀνειλημμένος; hoc autem loco praepositio ὑπὸ παρέλκει, non tamen sine ornamento orationis. Paucis rem distincte dicam. Ἀναπλέκειν et πλέκειν κόμας simpliciter denotat, in plexum seu nexum colligere crines, plectere crines: Agath. L. I. p. 9. vs. 10. πλόκαμοι ἐνέρσει ἀπρεπῶς ἀναπεπλεγμένοι. Procop. de Aedif. Lib. I. 1. ἀψίδων ἐνέρσει. Hoc autem summa cum cura

apud veteres fieri solebat. Crobylus autem simplex erat, artificiosum tamen capillorum πλέγμα, unde et ἐμπλοκῆς εἶδος a veteribus Grammaticis exponitur: Ἀναδεῖν vero κόμας aut ἀναλαμβάνειν est vitta ac ridimiculo, quod a priori verbo, ut superius notabamus, est ἀνάδετος, plexos crines constringere: hinc ταινίαις, σεφάνοις, κεκροφάλῳ ἀναδεῖν, apud Graecos auctores est frequens, quamvis non nescius sim, ista aliquando ab auctoribus confundi; ab accuratioribus tamen ac pluribus omnino distincta esse observabis. Eo itaque modo, quo πλέγμα crinium ἀναδεῖν ταινίαις, ἢ ἀνάδετοις probatissimi scriptores dicunt, sic quoque τὴν κόμην αὐτὴν κρόβυλον τέττιξι χρυσῶν ἀναδεῖσθαι ajunt: Vide antea dictos auctores, et Schol. Aristoph. ad Equit. [l. 1.] quam cum locutionem animadverto, adducor ut credam, ipsum crobylum seu corymbum redimiculo aureis cicadis ornato constrictum fuisse, quamvis eas capillis innexas fuisse, minime negem: cogitabam ergo, annon in Heraclide loco supra prolato, legi praestaret: κορύμβους δὲ ἀναδούμενοι τῶν τριχῶν χρυσοῖς τέττιξι, οὗς etc. sensu et constructione elegantissimis; hoc tamen urgere nolo: nam vulgata lectio retineri et quidem commodo sensu potest: non est itaque quod eam immerito sollicitemus.

Ibid vs. 60. Ἀ ἐν τῷ προοίμιῳ] Notandum, quod prima libri primi Thucydidis pars (annumeratur enim vulgo prior pars libro primo) hic προοίμιον vocetur; et recte sane: male enim vulgo ipsi libro primo adscribi solet, quippe in ista parte res Graecorum antiquas eorumque statum stricte enarrat prooemii more: nam primus liber historiarum incipit p. 17. Edit. Steph. 2^{dac}. Ἐπίδαμνος ἐστὶ πόλις etc. προοίμιον semper vocat Dionys. Hal. in Jud. de Thucyd. Xenoph. Apomn. L. II. p. 430. Et Porphyrius scripsit εἰς τὰ τοῦ Θουκυδίδου προοίμιον εἰς Ἀρι-

σείδην, teste Suida. Cf. Synes. Φαλ. ἐγκ. p. 66. et Cassiod. Rhet. Comp. p. 333. Hanc autem notionem nomen προοίμιον vetustissimis temporibus habuisse, non est putandum: nam προοίμιον proprie olim in sacris rebus fuit usitatum: hymnos dici προοίμια, vetus Thucydidis commentator notat, ab οἶμη, quod nihil est aliud quam ὦδῃ, unde συνοίμιος ὕμνος apud Apoll. [Rh. II. 161.] Proprie vero censeo, in sacris προοίμια esse dicta hymnos quosdam, qui sacrificio altari nondum imposito, decantabantur, et hymnorum quasi praeludia erant: hinc quarumvis rerum primordia apud veteres προοίμια dici solebant. Lucianus in Somnio, init. προοίμια τῆς τέχνης, *artis primordia*. Sed prologi librorum ita sunt dicti: Hesych. προοίμιον, πρόλογος, ἀρχὴ παντὸς λόγου. Variis Romanis vocibus in Glossariis respondet: Philoxeno est, *proverbium, exordium, praefatio, primordium, elogium, adagium, principatus; praeludium*. Onomastico, et *parabole* aliis Glossis: ut singula examinemus non vacat. Apud Aelian. L. VII. C. 2. de Orationis primordio intelligendum est: καὶ ταῦτα δὲ ἐν προοιμίῳ, nimirum, dixit Aristippus. Natum est hinc proverbium: μακρὸν τὸ προοίμιον τῷ ἐπιθυμοῦντι ἀκοῦσαι, vel μακρὸν τῷ ἀκοῦσαι ἐπιθυμοῦντι τὸ προοίμιον, et dicitur de illis, qui longos logos ac praefationes texunt, priusquam rem ipsam attingant, quod sane auditori res est molestissima. Hinc προοιμιάζεσθαι est *prooemia scribere*. Theophr. Charact. Eth. prol. ἀφείς τὸ προοιμιάζεσθαι καὶ πολλὰ περὶ τοῦ πράγματος λέγειν. Litterae vocis initiales προοίμιον, *initium*, a Palaephato dicuntur, de Incred. C. 47. λέγουσι δὲ ὅτι καὶ τῆς πρᾶσης ἡγορίας ἐν φύλλοις ἐπιγέγραπται τὸ προοίμιον. Notione hac non ubique occurrit.

Ibid. Ἀναμιμνήσκεις] Attice: nam ἀναμιμνήσκω ἕτερον dico, sed ἀναμιμνήσκομαι ὑπ' ἑμαυτοῦ, notante Thoma, vel

etiam ὑπ' ἄλλου. Zosim. L. II. de Constantio: τῆς τοῦ πατρὸς ἀνεμίμνησκε τοὺς στρατιώτας Φιλοτιμίας. Vid. Andocid. περὶ μυσηρ. p. 3. vs. 38. p. 5. vs. 15. p. 6. vs. 9. Eadem notione dicitur ὑπομιμνήσκω et ὑπομιμνήσκομαι τινος, sicuti dicebat Erasistratus Chius, τῆς πατρίδος ὑπομιμνήσκομαι, apud Stob. Serm. de Fort. [p. 90. vs. 40.] Cf. Galen. Protr. p. 1. b. vs. 45.

Ibid. περὶ τῆς ἀρχαίας ἡμῶν τρυφῆς εἶπεν ἐν τοῖς Ἰωσιν] Recte: nam Thucydides, memorata veterum luxuria, eandem suo adhuc tempore Ionibus, et quidem eorum senioribus, adhaerere διὰ τὸ ξυγγενὲς ait; sed difficultatem mihi creant Luciani verba: eorum enim haec est constructio: ἀ ἐν τῷ προοιμίῳ εἶπεν περὶ τῆς ἀρχαίας ἡμῶν τρυφῆς ἐν τοῖς Ἰωσιν. ita intelligo: *quae in prooemio dixit de veteri nostro luxu in Ionibus*, i. e. cujus vestigia ac documenta ejus tempore in Ionibus adhuc reperiiebantur: non video ut alio modo possit exponi. Ionum autem luxus plurimum fuit celebratus: notavit eum poëtarum vetustissimus Homerus, saepissime eos ἐλκεσιπέπλους appellans: nam censebatur summae luxuriae signum, nimium longas indutum esse vestes: illud σύρειν τοὺς χιτῶνας dicitur: mellitissimus Pater Chrysostomus, ad Jes. C. 3. οὐ μικρὸν τοῦτο ἔγκλημα καὶ μικρὸν εἶναι δοκῇ, ἀλλ' ἐξωλείας τῆς ἐσχάτης ἑλεγχος, καὶ τοῦ μαλακίζεσθαι καὶ κατακλᾶσθαι καὶ διαλύεσθαι τὸ τοὺς χιτῶνας σύρειν: addit ex quodam veteri comico versiculum: Θοιμάτιον καθεῖς ἄχρι τῶν σφυρῶν, cujusmodi vestes *talares* Romanis, *ποδήρεις* Graecis dicuntur, quibus et ipsos Athenienses fuisse indutos, tradit Clemens, Paed. L. II. C. 10. Sed et summa Ionum luxuria originem dedit loquendi hisce formulis: ἰωνίζειν, ἰωνικὸς, ἰωνικῶς, i. e. τρυφᾶν, τρυφερὸς, τρυφερῶς. Vid. Theophyl. Ep. 18. Ἰωνικὸς παῖς, Themist. Orat. p. 228. B. Jun. Adag. p. 232. Hesych. Ἰωνικόν, τρυ-

τρυφερὸν, ἢ ἐπὶ τοῦ κατεαγότος καὶ θη-
λυκοῦ· ἐπὶ τούτῳ γὰρ ἐκωμωδοῦντο οἱ Ἴω-
νες: ita recte eruditi homines legunt.
Eleganter Aristoph. in Ecclesiaz. [878.]
μελύδριον εὐροῦσαι τι τῶν Ἰωνικῶν: non
dubitandum quin cantica mollia et lasciva
designaverit, quae κατεαγότα alias Graeci
vocare solent, quam vocem de homi-
ne molli modo ab Hesychio usurpatam
vidimus: hoc alibi latius a nobis est ex-
positum. Scholiastes Aristophanis recte
explicat: τῶν τρυφηλῶν. Ἴωνες γὰρ τρυ-
φηλοί. Et sane Ionica lingua mollibus
canticis est aptissima: vel unus Anacreon
hoc docuerit, qui Ionica lingua dulcissi-
me carmina amatoria cecinit, et hoc ipsum
quisquis mediocriter istius dialecti peri-
tus judicaverit. Propter hanc autem lin-
guae hujus mollietiem καὶ ἐπὶ χρώματος
προσωδίαν, eam rejecisse Pythagoram tra-
dit Jambl. [p. 474. Ed. Kiesl.]: ille
enim ejusque successores Dorica usi
sunt, ut ad Phintyn dixi: non in lingua
tantum, ejusque pronuntiatione molles
celebrantur Iones, sed et in corporis mo-
tu: τὰς ἐκ τῆς Ἰωνίας γυναῖκας συλλήβ-
δην μοιχάδας καὶ κερδαλέας, dixit Ae-
schin. Socr. apud Athen. p. 220. B. et
festivissimus comicus modo laudatus, in
Thesmoph. [vs 167. sqq.]

— σκέψαι δ' ὅτι

Ἰβυκὸς ἐκεῖνος κ' Ἀνακρέων ὁ Τήϊος
Κ' Ἀλκαῖος, οἵπερ ἁρμονίαν ἐχούμisan,
Ἐμιτροφόρουν τε καὶ διεκίνουν Ἰωνικῶς.

Postremum versum citat Harpocraton,
et Ἰωνικῶς exponit ἄβρως, τρυφερῶς.
Simili modo diligens veterum imitator
Aelianus [L. XIV. C. 7.] Ἰωνικὸν βίον
opponit Λακωνικῶ: Lacones enim rigi-
dissimam dietam observabant: historiam
Naucliclis, hominis luxuriosi ac pinguis
narrat, cui comminati erant Ephori exi-
lium, εἰ μὴ τὸν βίον ὃν ἐβίου τότε ὑπαί-
τιον ὄντα, καὶ Ἰωνικὸν μᾶλλον ἢ Λακωνι-
κὸν τοῦ λοιποῦ μεταρμόσσηται. Ἰωνικὸς

βίος, vita luxuriosa ac delicata: nam ad
dapes ac cibum hoc Aeliani loco refertur.
Sanequam in tota vitae suae, ὡς ἔπος εἰ-
πεῖν, διοικήσει delicatissimi et τρυφερώ-
τατοι fuere Iones, qua de causa Anti-
phanes in *Dodone* ita scripserat: πόθεν
οἰκίτωρ ἢ τις Ἰώνων τρυφεραμπεχόνων
ἄβρως ἡδυπαθῆς ὁχλὸς ὥρμηται; praeci-
puam tamen luxuriam in vestitu fuisse,
tum ex dictis patet, tum ex eo, quod
Antiphanes eos τρυφεραμπεχόνους appel-
let, tamquam a potiori τρυφῆς Ἰωνικῆς
parte: versus ejus leguntur apud Athen.
XII. p. 526. D. subjicit Athenaeus: Θεό-
φραστος δ' ἐν τῷ περὶ ἡδονῆς, καὶ δὴ καὶ
τοὺς Ἴωνας φησὶ διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς
τρυφῆς, ἔτι καὶ νῦν ἡ χρυσὴ παροιμία
διαμεμένηκε: frustra eruditi homines ae-
stuant; recte tamen Casaubonus aliquid
deesse censet: vellem medicam manum
summus vir adhibuisset, quod cum fru-
stra optemus, nobismet res est tentanda:
puto itaque sic fuisse ab Athenaei manu:
Θεόφραστος δ' ἐν τῷ περὶ ἡδονῆς, καὶ δὴ
καὶ τοὺς Ἴωνας φησὶ διὰ τὴν ὑπερβολὴν
τῆς τρυφῆς τῇ παροιμίᾳ Ἰωνικῇ τρυφῇ
ἁφόρμην παρέχειν· ἔτι δὲ καὶ νῦν χρήσις
παροιμίας διαμεμένηκεν: de singulis ver-
bis, ita ab Athenaeo esse scriptum, va-
des esse nolo; de sensu certissime per-
suasus sum: simul et hinc patet, non
leviter deceptum esse eruditissimum Ca-
saubonum, quod posteriora verba Theo-
phrasti esse putarit, cum certissime sint
Athenaei, qui ex nostra emendatione,
quam certissimam puto, dicit suo quo-
que tempore istius paroemiae usum rema-
nere: anne clarius quid postules? Est et
apud Athenaeum, L. IV. p. 132. Me-
nandri in *Trophonio* hicce versus. Ἰωνι-
κὸς πλούταξ ὑποξάσεις ποιῶν: sane Ἰωνι-
κὸς hocce loco nihil aliud esse existimo
quam τρυφερὸς, *luxurians*. Taceo eo-
rum in aedificiis construendis πολυτέ-
λειαν, unde et Ionicae caelaturae ab ar-
chitectis celebrantur: de iis plura habet
Vitruvius.

Ibid.

Ibid. vs. 61. Συναποικίσθησαν] Aliud οἰκεῖν, aliud οἰκίζειν: accurate enim Attici utraque haec distinguunt, ut et συνοικεῖν et συνοικίζειν: sic et ἀποικεῖν et ἀποικίζειν: prius est *abesse domo*, unde ἀποικεῖσθαι, *sedibus suis ejici*, quo referendum est illud Hesychii, Ἀποίκησιν, μετανάσασιν. Ἀποικίζειν vero est *colonias mittere*: ea plerumque notione occurrit: οἰκίζειν τόπον dicitur, et τινὰ ἐν αὐτῷ, monente Thoma; attamen non permittit Hellenismus dicere ἀποικίζειν τόπον: nam hoc verbum tantum refertur ad homines, qui ἀποικίζονται; immo ne ἀποικίζειν quidem τινὰ ἐν τόπῳ; verum quidem, ἀποικίζειν esse compositum ex οἰκίζειν; non tamen primitivum verbum suam notionem retinet in composito: nam οἰκίζειν designat, *facere ut incolatur locus*, quod est οἰκίζειν τόπον, vel *facere ut aliquis locum incolat*, quod est οἰκίζειν τινὰ ἐν τόπῳ; at vero ἀποικίζειν, *facere ut quis domo abeat ad incolendum locum*. Sic quidem οἰκίζειν refertur ad locum incolendum, aut ad homines inculturos, cum respectu ad locum incolendum; ἀποικίζειν vero ad homines, alium quidem locum inculturos, cum respectu tamen ad locum, unde discedunt. Vid. caeterum Diog. Laërt. I. §. 5. Julian. Ep. p. 315. Anton. Lib. fab. I. Herod. p. 70. vs. 25. οἱ ἐκ Λακεδαιμόνος ἀποικίζοντες. Schol. Pindari ad Pyth. Od. IV. vs. 1. Aelian. V. H. L. IX. C. 16. Apud Theogenem, cujus locum citat Schol. Pindari ad Nem. Od. III. vs. 22. emendandum est συνοικίσαντα pro συνοικήσαντα. Cf. Periz. ad Aelian. V. H. L. III. C. 5. Et haec quidem de verbi notione propria. Itaque ἀπωκισθῆναι, *in coloniam mitti*, συναπωκισθῆναι, *cum aliis in coloniam mitti*. Ἀποκίζειν in genere, *facere, jubere ut quis domo abeat*; sed usus voluit ut proprie de coloniis diceretur. Thucyd. L. I. C. 24.

(*) Vid. Dik. et Gottl. ad Thucyd. I. 98.

ταύτην (Ἐπίδαμνον) ἀπώκισαν οἱ Κερκυραῖοι: itaque et πόλιν ἀποικίζειν, Schol. ad h. l. οὐχὶ ἐπανεῴκησαν τῆς οἰκίας, ἀλλ' ἀποικίαν πέμψαντες ὤκησαν; recte monet, non eo sensu esse intelligendum, quo verbum hoc denotat *domo ejicere*, sed quo denotat *coloniam mittere*: ἀποικίαν πέμπειν notum de vulgari, ut et ἀποικίας ἐκπέμπειν, apud Thucydidem, in prooemio. Notandum, συνοικίζειν neutraliter plerumque sumi: Sic Thucydides dicto loco: ξυνώκησαν δὲ καὶ τῶν Κορινθίων τινές etc. id est, *quidam Corinthiorum itidem in coloniam abierunt*. Cives, qui coloniam mittunt, latiori sensu οἰκισαὶ dicuntur, apud Thucydidem, [Lib. I. C. 24.] εἰ παραδοῖεν Κορινθίοις τὴν πόλιν ὡς οἰκισαῖς: οἰκισαὶ itaque latius qui ἀποικίζουσι. Sed proprie οἰκισῆς dicitur is qui coloniam deducit. Hesychius exponit οἰκισῆς, οἰκίζων: satis clare dictus Historicus, I. l. οἰκισῆς δ' ἐγένητο Φάλιος etc. coloniam deduxit Phalios; idem et πολισῆς, κτισῆς (*). Polux, L. IX. initio, damnat haec: de πολισῆς dubitandi sanequam locus est, κτισῆς ita occurrit; quamvis idem onomastocographus πολίζων agnoscat: nolo cum eo de hac voce disceptare: interim videas eum: habet quae hisce lucem affundant. Nihil differt ἀποικισῆς: ita enim Hesych. ἀποικισῆς, κατοικισῆς. Οἰκισῆς autem erat ex urbe metropoli, id est, ea quae colonias missuram fundaverat: nam μητρόπολις dupliciter intelligitur, aut respectu urbium, quae imperio primariae urbis subsunt, aut respectu urbis in coloniam missae, quo posteriori sensu proprie μητρόπολις dicitur. Eleganter Porphyrius, quamvis metaphoricè, de Abst. L. I. §. 33. οἷον γὰρ μητρόπολις ἡ αἰσθησις ἦν τῆς ἐν ἡμῖν ἐκφύλου τῶν παθῶν ἀποικίας. Facile hinc discas, quo respectu urbs aliqua metropolis dicatur: hoc obiter. Addendum quod a Pindaro [Ol.

[Ol. VI. 8. ubi tamen legitur συνοικιστής.] συνοικιστής dicatur, qui urbem, et quidem, cum reliquis civibus incolit: sic ille de Agesia συνοικιστής τε τῶν κλεινῶν Σουρακουσῶν: recte vetus quidam criticus, συνωκηκώς τὰς Σουρακούσας; alius autem Grammaticus, intelligens hoc loco nomen hoc e notione verbi συνοικίζειν, simul cum aliis coloniam deducere, erroris primum arguit Pindarum, quamvis falso, dicitque Agesiam non fuisse συνοικιστήν Syracusarum, sed emoluit dicendo, eum ortum fuisse Syracusarum οἰκισαίς; at vero nihil est hac explicatione opus: recte enim se locus sic habet, si συνοικιστήν intelligas incolam: illud enim in laudem Agesiae trahit Pindarus, quod Syracusas incoleret, urbem nobilissimam, ac tunc temporis plurimum florentem. Ἀποικοι apud Thucydidem dicuntur πέμψαντες τὴν ἀποικίαν, ut scholia: locum jam saepe attuli; quamvis si propius inspicias, ἀποικοι eo loco non ad Epidamnios, ut falso putavit commentator, sed ad Corcyraeos referatur: ita et Valla intellexit.

Pag. 250. vs. 64. Ἀνεμνήσθην ὁπόθεν ἡμῶν ἀπελείφθη Ἀδείμαντος] De verbo ἀναμνησκω superius quaedam tetigi. Subsequitur ἡμῶν ἀπελείφθη: ἀπολείπω, relinquo, derelinquo: in veteri Onomastico, deficio, destituo, desero: ἀπολείπομαι, relinquo, destituo, deseror, cuius equidem verbi non spernendae sunt elegantiae ea in constructione, qua hic occurrit. Proprie dicitur aliquis ἀπολείπεσθαι τινος, qui ab aliquo relinquitur ac deseritur, omissa praepositione ἀπὸ, quia in ipso verbo continetur, et ita hocce loco, sed metaphorica notione dicitur aliquid τινὸς ἀπολείπεσθαι, quod in aliqua re alteri cedit. Vid. Julian. Ep. 42. Basil. init. Homil. πρὸς τοὺς νέους. Ita apud Herodianum L. I. C. 4. μηδεὶς ἀπολείπεσθαι, a nemine relinqui, nulli secundum, sed omnibus su-

periores esse: sic et active apud eundem, τοῦ ἐμπείρου πολὺ τῶν Ἰλλυριῶν ἀπέλιπον, sed haec constructio cum in simplici, tum in metaphorica significatione intricati quid habere videtur: cogitandum itaque ulterius. Apud Aelianum, L. I. C. 32. ἀπολειφθεὶς dicitur, qui consilio destitutus est, et quid acturus sit ambigat. Sic et alii.

Ibid. vs. 65. Ἐπὶ πολὺ ἔζημεν ἀναβλέποντες] Flexa cervice sursum adspicere. Eleganter Aristaen. L. I. Ep. 3. ὡς ἀνακλᾶν ἡμᾶς ἐπὶ πολὺ τὸν αὐχένα πρὸς θεάν. De phrasi illa ἀνακλᾶν τὸν αὐχένα alibi dicitur. In Glossis exponitur suspicere, cum quo verbo et in metaphorica notione convenit.

Ibid. vs. 66. Τῶν βύρσων τὰς ἐπιβολὰς] Injecto corio munitas fuisse apud Veteres naves, certum est, quapropter et Pollux inter armamenta nautica enumerat δέρεις et διφθέρας: hae autem pelles propterea navibus erant instratae, ut magis essent tutae adversus quascumque injurias. Vid. Herodot. p. 40. vs. 47. Procl. et Tzetz. ad Hesiod. Op. et D. vs. 625. Artemid. L. II. C. 12. Inde verbum καταβυρσοῦν apud Thucyd. VII. 65. quocum omnino cf. Antiph. p. 132. vs. 7. Polyæn. III. C. 11. §. 13. Achill. Tat. III. p. 157. et Scheff. de Mil. Nav. p. 153.

Ibid. Ἀνιόντα τὸν ναύτην διὰ τῶν κάλων] κάλως in genere dicitur de quocumque fune, qui ad armamenta nautica pertinet. Pollux habet κάλωνες, pro quo ego legerim κάλως, ut mox patebit, et καλώδια. Hesych. καλώδια, σχοινία. Sic apud Max. Tyr. Diss. V. C. 4. [Diss. XXI. Ed. Dav.] ἀλλ' οὐδὲ ἐπιβάτης εὐκίνητος, οἷος ἢ καλωδίου ἐπιλαμβάνεσθαι, ἢ προσάψασθαι κώπης ἐν γαλήνῃ. Καλωδίου ἐπιλαμβάνεσθαι, ut mox apud Nostrum κεραιῶν ἐπειλημμένον. Accurate autem convenit cum hoc Apollonii Rh. locus, Argon. L. I. vs. 566.

ἐπ' ἱκρίοφιν δὲ καλώας
Ἔεσθ' ἵσιν περόνησι διάκριδον ἀμφιβάλλοντες.

sermo est, ut patet, de funibus a malo tensis, quos eosdem intelligit noster Lucianus: adscendebat enim nauta per hosce funes ad κέραιν, quam eandem esse cum ἱκρίῳ, sunt e veteribus qui putarint; sed age eruditissimi scholiastae verba in medium proferantur: κάλως δὲ τὰ σχοινία· νῦν μὲν οἷς ὁ ἰσὺς ἰσχυρὸς ποιεῖται ἀφ' ἑκατέρου τοῦ πλευροῦ τῆς νεῆς, καὶ καθόλου δὲ πᾶν σχοινίον κάλως λέγεται, etc. optime: quivis in navi funis, etiam si nomen haberet proprium, de quo postea docet, dici poterat κάλως: ita tam Apollonii quam Luciani loco κάλως dicuntur funes, qui a malo tensi efficiebant ut firmiter consisteret, qui tamen nomine proprio πρότονοι sunt dicti. Patet ex his itidem, quod recte pro κάλως voce nihili, apud Pollucem restituerim κάλως. Κάλως et κάλος differunt in nulla re. Hom. Od. V. vs. 260.

Ἐν δ' ὑπέρας τε κάλους τε πάδας τ' ἐνε-
δύσειν ἐν αὐτῇ.

Vid. Schol. qui Didymi nomine circumfertur, cujus verba huc apprime spectant: τὰ σχοινία, δι' ὧν ἀνάγεται καὶ κατὰγεται ἡ κεραία. Egregia metaphora apud Reines. Inscr. XVII. 36 ubi male mutat Reinesius. Notandum est quod et hic de mali funibus sermo sit, ut facile patebit, si praecedentia legas, praecipue quidem, quibus velum erat illigatum, qua de causa πόδες addit, quod et funis nautici, quo velum regitur, nomen, ut alibi latius dicam: eodem modo κάλοι est apud Satyrum Thyllum, Anthol. L. I. Cap. εἰς νῆας.

Σχοινίοις μηρύεσθε ἐφ' ὀλκάδα, φορτί-
ζεσθε
Ἀγκύρας, καὶ πᾶν λαῖφος ἐφέσθε
κάλοις.

πᾶν λαῖφος recte: nam plura erant in navi vela, ut Pollucem legenti patebit: ait itaque, omni velo funes esse laxandos. Eodem omnino modo occurrit apud Lycophr. vs. 752.

Αὐταῖς μεσόδμαις, καὶ σὺν ἱκρίαις βαλεῖ
Πρὸς κύμα δύπτην ἐμπεπλεγμένον κάλοις,

Implectendus itaque Ulysses, de quo sermo, τοῖς τῶν ἱκρίων κάλοις: adeo ut ex hisce pateat, κάλως et κάλοι plerumque a veteribus appellari funes, quibus malus deligari solebat; sed et ut supra monuimus, quivis nautici funes, qui tamen praecipue καλώδια, ut apud Synes. Ep. 4. ἀλλὰ πολλάκις ἐπιχειρήσαντες καλωδίοις ἀπηγορεύκει μὲν: navis impetum vehementi vento volantis sistere tentabant, saepius eum in finem arreptis funibus nauticis, quibus vel vela dimitti solent, vel alio modo navis impetus sisti, sed frustra: ita mox [p. 163. D.]: καὶ ἡ δρόσος ἐξισταμένη παρεῖχεν ἡμῖν κε-
χρῆσθαι τοῖς καλωδίοις, καὶ τὸ ἰσὺν μεταχειρίζεσθαι; dicebantur et hi funes ὅπλα, κάλοι ἀπὸ σύπου ἢ λίνου ἢ κανάβως. Vid. Hesych. sed de ea voce alio loco. Romanis rudentes et simpliciter funes Horatius: L. I. Od. 14. vs. 6. sqq.

ac sine funibus
Vix durare carinae
Possint imperiosius
Aequor?

Nolo plura: interim non abstineo, quominus paroemiam Graecam adferam, πάντα κάλων κινεῖν: quoad sensum idem est omnino cum πάντα λίθον κινεῖν. Paulo aliter Plato Prot. p. 235. B. Corruptum apud Alex. Trall. p. 85. cf. Philo Jud. p. 213. A. Petitum autem est hoc proverbium non a quavis καλωδίων ἐπιχειρήσει, sed ab ea potissimum, quae fit, vehementi hyeme exorta: tum enim quivis funibus manus admovet, omnemque, quan-

quantum potest, operam praestat, ut navis adeoque et propria vita servetur: inspicere sis Zenobium et Apostolum, praeter quos idem proverbium explicuit Schol. Aristoph. ad Equit. vs. 753. ad haec: Νῦν δεῖ σε πάντα δὴ κάλων ἐξιέναι σεαυτοῦ. Verba ejus nimis sunt, quam ut apponantur, longa: interim in iis observanda haec: ἀπὸ τῶν πλεόντων καὶ χειμαζομένων, καὶ τὰ σχοινία ριπτόντων σὺν ταῖς ἀγκύραις ἐπὶ θάλασσαν, ὥς τοῦ κλύδωνος ῥύσασθαι τὸ πλοῖον: nimirum paululum arctius intelligit de ἐκβολῇ ἀγκύρας, seu anchorae demissione, ut stabilem navis haberet locum: addenda expositio vocis κάλως apud eundem: κάλων δὲ τὸ σχοινίον, τροπικῶς δὲ ὡς ἐπὶ τοῦ ἰσοῦ λέγει. Elegantissime hac paroemia usus est Crinagoras Anthol. L. I. Tit. εἰς ποιητάς.

Καλλιμάχου δὲ τορευτὸν ἔπος τόδε· δὴ γὰρ ἐπ' αὐτῷ
Ὡνὴρ τοὺς Μουσέων πάντας ἔσεισε κάλως.

Meras video gratias: citavit Scholiastes Aristophanis indicato loco, et integrum Crinagorae carmen dictis Anthologiae libro et titulo reperiri potest; sed nefas esset praetermittere, a nemine, quantum scio, citatum Apollonii Tyan. locum. Ep. 7. πάντα φασὶ, δεῖν τὸν ἔμπορον κάλων σείειν, omnis est, ut ajunt, a mercatore rudens movendus: ex his omnibus emendare licet scholia Aristophanis, ubi male πάντα δὴ κάλων σείειν legitur, pro πάντα δεῖ κάλων σείειν.

Ibid. vs. 68. Ἐπὶ τῆς κεραίας] Vid. Etymol. in Τερθρεία p. 752. vs. 53. Suid. in Ὀθόναις. Thomas Mag. in Voce. Hesychius, κεραία ἐν τῷ πλοίῳ οὕτω τι καλεῖται: illud ipsum facillime ex hoc loco patet: nihil itaque ab Hesychio docemur. Lucianus inferius aperte docet, mali partem ita esse appellatam: ἡλίκος μὲν ὁ ἰσός, ὅσῃν δὲ ἀνέχῃ τὴν κεραίαν:

praeterea ex loquendi modo non difficulter colligas, superiorem fuisse mali partem, quod verum: interim non eadem de κεραία partibusque ei contiguis veteres sentiunt. Eratosthenes in *Architectonico*, cum sex numeret mali partes, quintam constituit κέραιν, quam ἰκρίον sequitur, siquidem habenda fides doctissimo veteri critico, ad Apoll. Rh. I. 566. Ast alii κεραίαν dici putabant eandem mali partem, quae et alio nomine ἰκρίον. Idem Scholiastes: ἰκρίον δὲ οἱ μὲν μέρος τοῦ ἰσοῦ λέγουσι· βέλτιον δὲ νοεῖν τὴν καλουμένην κεραίαν, ἧς τὰ ἄκρα ἀκρότερα λέγονται. Videmus itaque nostrum Grammaticum in eorum sententiam pedibus ire, qui idem esse statuebant ἰκρίον et κεραίαν: res est non parum intricata. Eratosthenis hominis eruditionis summae, qui plurima ingenii monumenta reliquit, quibus inaestimabili rei litterariae dispendio caremus, auctoritatem sperni aegre fero; sed rem, si pote, componamus: sic itaque censeo: apud vetustos Graecos revera diversa fuerunt κεραία et ἰκρίον, quod et ἐπίκρίον: ἰκρίον summum mali tenuit locum, secundum vero κεραία: utraque haec posteriori aevo in unum coaluere, et ἰκρίου apud veteres ita dicti pars summa fuit appellata τὰ ἀκρότερα et ἄτρακτος: manifestum hoc erit, si acriter scholiastae locum et Eratosthenis opinionem attendas: de ἄτρακτος ad manum est Pollucis locus L. I. C. 9. τὸ δὲ ὑπὲρ τὴν κεραίαν ἄτρακτος, οὗ καὶ αὐτοῦ τὸν ἐπισείοντα ἀπαρτῶσι. Locus est liquidus, nec ulla indiget explicatione. Idem de κεραίας partibus: τῆς δὲ κεραίας τὸ μέσον, τὸ κατὰ τὸν ἰσὸν, ἀμβολα καὶ σύμβολα, τὰ δὲ ἐκὰς τέρωθεν συνέχοντα ἀγκύλαι· τὰ δὲ τελευταῖα ἀκροκέραια. Haec paulo post erunt clariora. Κεραία igitur erat in summa mali parte transversum lignum, quod vela sustinebat, seu cui vela erant illigata: nec figura multum distabat ab istis transversis lignis, quae hodieque in

summis malis nostrarum bellicarum navium conspiciuntur. Suidas; Κεραία, τὸ πλάγιον τοῦ ἰσοῦ: recte; sed idem accuratius enucleatur ab Homeri veteri scholiasta Didymo, ad Od. V. 254. Ἐν δ' ἰσὸν ποίει, καὶ ἐπὶ κριον ἄρμενον αὐτῷ. ubi haec Grammaticus: Ἐπὶ κριον. τὴν κεραίαν, τὸ πλάγιον ξύλον τοῦ ἰσοῦ, ᾧ προσδέδεται τὰ ἄρμενα. Ἐπὶ κριον itaque apud Homerum est κεραία, ex Commentatoris nostri opinione: nec repugno: vide Eustathium: interim eam quam dedimus τῆς κεραίας descriptionem manifeste hoc ex loco asseri videmus. Tute ergo dicere potuit Lucianus, ἐπὶ τῆς κεραίας ἄνω ἀσφαλῶς διαθέοντα: facile quippe viros sustinebat: quin imo ἐν τῇ κεραίᾳ solebant sedere speculatores, qui in mare prospicerent, observaturi aut alias naves advenientes, aut scopulos, aut insulas, quibus delassati nautae possent appellare: ita sunt intelligenda haec Synesii, Ep. 4. σχετλιαζόντων δὲ ἡμῶν καὶ ἐν δεινῷ ποιουμένων τὸ ἀπηρτῆσθαι τοσοῦτον τῆς γῆς, ὃ Ἰαπετὸς Ἀμάραντας, ἐπὶ τῶν ἰκρίων ἐς ὧς ἐτραγώδει τὰς παλαμναιοτάτας ἄρας: cave aliud quid hic intelligendum putes quam τὴν κεραίαν: opportunus huic rei confirmandae locus est apud Chrysostomum, in Ἀποδόσει χρησίμου τὰς προφητείας ἀσαφεῖς εἶναι, mox in principio: οἱ μὲν γὰρ ἐφ' ὑψηλῶν τῶν ἰκρίων καθήμενοι τῆς νῆος καὶ πρὸς τὴν θεὰν ἰλιγγιῶσιν, οἱ δὲ οὐδὲ ἐν μέσοις θορυβοῦνται τοῖς κύμασι (*). Hisce locis ἰκρία omnino sunt τὰ τῆς κεραίας ξύλα, quibus insistebant vel insidebant prospiciendi gratia: et propterea apud Synesium, dicto loco, Amarantus τοῖς ἐπιβάταις indicat, πλέωμεν εὐθὺ Πενταπόλεως, ἀπέχοντες τῆς γῆς ὅσον μέτριον: nam veteres raro medio mari se

committebant, sed littora legebant: haec de causa ait, ἀπέχοντες τῆς γῆς ὅσον μέτριον. Et haec obiter. Κεραία quoque fuit appellata ἰσοκεραία: sic, si modo locus mendo non laborat, reperio apud Artemid. Oneirocr. I. C. 37. εἰ δὲ τις πλέων ἴδοι τὸν ὄνειρον τοῦτον (ἐαυτὸν ἀποκεφαλίζεσθαι ἢ τραχηλακοπεῖσθαι, ἢ μὴ ἔχειν κεφαλὴν) ἀπολειπθαι τοῦ πλοίου τὴν ἰσοκεραίαν σημαίνει. Haec sunt oneirocritica digna: nimirum prout in humano corpore supremum caput locum obtinet, sic et in navibus ἡ κεραία, quapropter utriusque servata analogia, si quis navigans capite se privatum somniaverit, signum est navem antennam esse perdituram: patet itidem, ab Artemidoro κεραίαν seu ἰσοκεραίαν summam mali partem censi; quamvis autem in praecedentibus visum sit, supremam κεραίας partem ἀκρότερα vel ἀκροκεραίαν appellari, et alterutra harum vocum non difficulter substitui possit in locum τῆς ἰσοκεραίας apud Artemidorem, attamen ne sic quidem aliquid mutandum esse putem, cum, quamvis ea vox alibi mihi nondum sit lecta, commode nec sine analogia τὴν κεραίαν exprimat: si tamen magis placuerit legere ἰσοῦ κεραίαν, non equidem valde refragabor. Catachrestice κεραίαι dicuntur signa prominentia in modum κεραίων in malo. Athenaeus Deipnos. V. p. 208. ubi describit turres in admirandae structurae Hieronica navi: τούτων δὲ ἐκάστω (πύργῳ) παρεδέδεντο κεραίαι δύο, ἐφ' ὧν κατεσκευάσθη φατνώματα, δι' ὧν ἐφύοντο λίθοι πρὸς τοὺς ὑποπλέοντας τῶν πολεμίων: recte Vir summus κεραίας signa exponit *prominentia*; adde, in modum τῶν κεραίων, quae in malo conspiciuntur; sed exactum hujus loci examen in aliud tempus differo: idem prae-

(*) Hemst. in margine ad hunc locum adscripsit: „Apud Virgilium exclamat quis de summo malo: Italiam, Italiam.” Fefellit virum egregium memoria: videtur enim signi-

ficasse Aeneidis L. III. vs. 522. sqq. ubi nec mali mentio occurrit, nec necesse est, Virgilii verba in hanc sententiam interpretemur. Vid. Heyn. in nota.

praestantissimus auctor κεραίων meminit hisce verbis: τριῶν δὲ ἰσῶν ὑπαρχόντων, ἐξ ἐκάστου κεραίαι λιθοφόροι ἐξήρτηντο δύο, ἐξ ὧν ἄρπαγές τε καὶ πλίνθοι μολίβδου πρὸς τοὺς ἐπιτιθεμένους ἐφίεντο: earumdem paulo meminit inferius: erat itaque harum κεραίων usus quidam peculiaris, quo a vi hostili se defendebant: interim usum nauticum carchesia obtinebant: patet ab Athenaeo carchesia ab antemnis clare distingui: nec de hoc veteres minus dissentiunt: alibi de illis late. Hesychii tamen locus hic ponendus est: καρχήσια, τὰ κέρατα τὰ ἐπάνω τῶν καταρτίων τῶν πλοίων, καὶ τὰ ἄκρα τῶν ἰσῶν: hic Sopingius, invitis Musis, sollicitat vocem καταρτίων; quam recte docebit Didymus ad Hom. II. I. 435. cuius verba hac occasione emendabo: ἰσὸς δὲ τὸ μέγα ξύλον τὸ κατάρτιον λεγόμενον ὑπὸ τῶν ναυτικῶν. Cf. Moschop. περὶ σχεδῶν, p. 8. Schol. Euripidis, ad Hecub. vs. 1259. Artemid. II. C. 15. Leo Imp. Tacit. C. 19. §. 5. — Verbum non addo: nam de κεραία restant dicenda. Ad κεραίαν τέρθρον a quibusdam pertinere censetur, quorum ex opinione res esset eadem cum ἀκροτέροις et ἀκροκεραία: audiendus est Galenus in Gloss. Hippocr. Τέρθρον κυρίως μὲν οὕτως ὀνομάζεται τὸ ἄκρον τῆς κεραίας. hinc et τέρθριοι, de quibus apud eundem et scholiastem Apollonii Rhodii. Quod Graecis est κεραία, Romanis dicitur *antenna*. Optime Cyrilli Glossae: *Antennae*, κέρασ πλοίου; sed in onomastico veteri respondet Graecae voci καρχήσιον: non male, ut ex dictis est manifestum; prius tamen magis arridet: nam κέρασ non raro, in Grammaticorum praecipue commentariis, idem est, quod κεραία. Artem. L. II. C. 23. καὶ τὸ κέρασ τοὺς τοιχάρχους, nimirum σημαίνει: quae sit, cui Oneirocritica innitatur, analogia, ignorare fateor, nisi forsitan κάλοι seu rudentes, quae ad antennam pertinebant, eorum curae fuerint commissi, de quo

nunc non anxie inquirō. De antemnis audire libet, quae scribit Isidorus, Orig. XIX. C. 2. „*Antennae* autem dictae, „ quod ante annem sint positae: praeter „ fluit enim eas annis.” MS. Isidorus non variat; sed intelligisne? sanequam insane: legerat Isidorus ea Varronis, de L. L. L. IV. §. 5. „*Antennae*, quod „ ante annem, qui influit in Tiberim, „ quod in bello male acceptum conse „ nuit”: hisce lectis, noster ἀρχαῖος de navium antemnis cogitavit: quid pluribus opus? manifesta est insignis oscitantia. Sequitur apud eundem: „*Cornua* extre „ mae partes sunt antennarum, dicta „ per tropum ab animali ad inanimale: „ cornua κέρατα.” Expositio est proba: sed monendum, in MS. abesse haec verba: *ab animali ad inanimale*, nec immerito: sciolus quidam addiderat inepte. Eleganter de antemnis Horat. I. Od. 14. vs. 5. *Et malus celeri saucius Africo, Antennaeque gemant?* Malo antemnas postponit: vid Schol. sed est annotandum, quod ex dictis patere potuit, nos duplex antennarum, seu κεραίων genus constituere, alterum quod dicere liceat πηκτὸν, quod ipsi malo est clavis affixum, aut insertum, locumque nunquam mutabat: quod nisi concedas, nescio quo pacto, quave ratione inter partes malum efficientes ab Eratosthene aliisque enumerari possit: nam antennae pensiles nihil ad malum pertinent, quod est secundum antennarum genus: etenim alligata habentes vela pro ratione venti flantis subducebantur, aut deorsum laxabantur, quapropter multo adhuc minus certum ac designatum inter mali partes locum tenere dici potest: apud Graecos utrumque genus obtinuisse videtur: apud Romanos vero, praecipue posterius, quod respexit Homeri Scholiastes, ad Od. E. 260. κά-

λοι τὰ σχοινία δι' ὧν ἀνάγεται καὶ κατὰ-
γεται κεραία: et haec antenna magis
utique ad velum spectabat, quam ad ma-
lum: immo vero a veteribus κεραία pro-
prie dicebatur lignum transversum in
summitate mali, ad quod funibus secun-
di generis antenna fuit deligata, ac pos-
tulante vento attracta. De his vero an-
temnis eximius est locus apud Caes. de
B. G. L. III. C. 14. ubi stratagema enar-
rat, quo usus est, ut irritum redderet
hostilium navium impetum: „ Una erat
„ magno usui res praeparata a nostris,
„ falces praeacutae, insertae infixaeque
„ longuriis, non absimili forma mura-
„ lium falcium; his quum funes, qui
„ antemnas ad malos destinabant, com-
„ prehensi adductique erant, navigio re-
„ mis incitato praerumpebantur, quibus
„ abscissis antennae necessario concide-
„ bant. ” Hic memoratos vides funes,
quibus antennae ad malum destinaban-
tur; his abscissis antennae concidebant.
Graecus Interpres, seu Paeanius, quod
fidei non est absonum, seu alius, funes,
qui antemnas ad malos destinabant, vertit
ὑπέραις· τοῦτοις μὲν καταληφθεῖσαι αἱ
τῶν πολεμίων ὑπέραι, optime et κυριο-
λέκτως. Hesych. Ὑπέραι τὰ σχοινία:
hinc est apud Hyperidem paroemia, ἀ-
φείς τὴν ὑπέραι, τὸν πόδα διώκει, cuius
est sensus: necessaria e manu dimittens,
in minus utilibus occupatus est: lubet
integram Harpocrationis locum appone-
re, ut et voci et proverbio lux affunda-
tur: Ἀφείς τὴν ὑπέραι, τὸν πόδα διώκει.
Ὑπερίδης ἐν τῷ περὶ ταρίχους πρώτῳ·
παροιμία ἐπὶ τῶν παριέντων τὰ σπουδαιό-
τερα, καὶ περὶ τὰ φαῦλα διατριβόντων·
ὑπέραι δὲ εἴσι ναυτικαὶ σχοῖνοι, αἷς με-
τάγεται τὸ κέρας: dilucide: τὸ κέρας est
ἢ κεραία: proprie autem quod cornu Ro-
manis: ex Isidoro superius dixi; sed
posteriora verba ita vertit: ὧν (ὑπέρων)
κατεκομμένων ἀναγκαίως αἱ κεραίαι κατέ-
πιπτον: respondet itaque Romanae voci
antennae Graeca κεραίαι, et recte, con-

sentientibus Glossographis et re ipsa: di-
gnus est, qui cum hisce conferatur, Oro-
sius, cujus locum jam observarunt eru-
diti Caesaris commentatores: illud no-
tandum, quod τὰς ὑπέραις, seu funes
qui antemnas ad malum destinabant, *ar-*
mamenta antemnarum vocet, quae vox
respondet Graecae ὕπλαι, de qua supe-
riori nota. Quod autem Caesar elegan-
ter dixit, *antemnas ad malum destina-*
re, nautica voce antemnas *subducere* di-
citur: opportunus est et probandae phra-
si et expediendae rei Vitruvii locus,
Lib. X. C. 8. ubi de vi propulsionis in
centro agit: „ ejusque (navis onerariae)
„ vela, cum sunt per altitudinem me-
„ diam mali pendentia, non possunt ha-
„ bere naves celerem cursum; cum au-
„ tem in summo cacumine antennae sub-
„ ductae sunt, tunc vehementiori pro-
„ greditur impetu. ” Vides et phrasin
et causam cur antennae subducantur, ni-
mirum ut ventus in velum incidens, na-
vem impetu propellat vehementiore. Id
quod in Atticismo et antiquiore Graeci-
smo fuit κεραία, posteriores Graeculi cor-
rupta voce dixerunt κερατάριον, cuius
rei testem sisto Moschopulum, qui ait,
κέραις dici, καὶ τὸ κοινῶς κερατάριον, ὃ
καὶ κεραία λέγεται παρ' Ἀττικοῖς: ratio-
nem non video, cur Atticis proprie hanc
vocem assignemus, cum utique reliquis
quoque Graecis in usu fuerit. Adden-
dum, *antemnas subducere* Graecis dici,
κεραίην vel κεραίαν ἐντείνειν: ita reperio
apud Plut. [T. II. p. 807. B.] ex veteri
aliquo poëta ita loquentem: εἰ ναύτας μὲν
ἐκλέγεται κυβερνήτης, καὶ κυβερνήτην
ναύκληρος.

Εὖ μὲν ἐνὶ πρύμνῃ οἰήϊον, εὖ δὲ κεραίην
Εἰδότας ἐντεínaσθαι ἐπορνυμένου ἀνέμοιο.

Ibid. vs. 69. Τῶν κεροιάκων] Veteris
ad hunc locum Scholiastae haec est no-
ta: τὰ νῦν κάρια παρὰ τοῖς ναυτικοῖς, ἃ
καὶ κρίκους καλοῦσιν οἱ παλαιοί: pro κάρια

ρια praestat legere κάροια, ut patebit. Pertinet huc vetustum Scholium ad Luciani Jov. Trag. C. 46. [Tom. II. p. 694.] ad haec verba, καὶ ἐμπιπλὰς (ἄνεμος) τὰ ἀκάτια. Grammaticus: ἀκάτια οἱ μὲν τοὺς μεγάλους καὶ μέσους καλοῦσιν ἰσούς. εἰσι δὲ οἱ καὶ τὰ παρ' ἡμῖν λεγόμενα κάροια ἀκάτια φασίν, οἷς ἡ κεραία ἀκέλκεται: sic Scholiastem Homeri τοὺς κάρους superius audivimus exponentem; patet autem ex his Scholiastae verbis, illa instrumenta seu armamenta nautica, quae κοινῶς κάροια dicebantur, fuisse funes, quibus antennae ad malum destinabantur seu subducebantur: idem itaque apud Lucianum nostrum κεροίακες; quippe exposuit τὰ νῦν κάροια λεγόμενα. Idem docet Moschopulus, περὶ σχεδῶν, cujus Grammatici haec sunt verba: Κεροίαξ, ἀρσενικῶς, καὶ κλίνεται, κεροίακος, τὸ κοινῶς κάροιον: hinc est emendandus Suidae locus, ubi κάρβοιον male legitur: Κεροίαξ. τὸ κοινῶς κάρβοιον, scribe κάρβοιον. Utraeque autem hae voces e nomine κεραία sunt deductae, pronuntiatione genuina depravata. Quod superius de κρίκοις notat Scholiastes Luciani, ignotum mihi est: notius futurum, si legas κεροιακοὺς, ut innuat, haecce armamenta nautica non tantum κεροίακες, seu κεροίαξ, κεροίακος dici, sed et κεροιακός, κεροιακοῦ: judicent periti (*).

Ibid. Τῶν κεροίακων ἐπειλημμένον] Superius geminum e Maximo Tyrio locum notabamus, καλωδίου ἐπιλάβεσθαι. Ἐπιλαμβάνειν seu ἐπιλαμβάνεσθαι, injecta quasi manu arripere, apprehendere: Optime Glossae Philoxeni et Onomastocographi: ἐπιλαμβάνομαι, arripio, deprehendo, reprehendo, adprehendo, adgredior, detineo, et alibi: arripit, ἐπιλαμβάνεται χειρὸς. Eleganter et emphatice isthoc verbo usus est Theodor. περὶ πρῶν. Serm. I. p. 26. Edit. prima: ἀλλὰ τὸ ἔαρ, τὸ καὶ τῆς τούτων μετέχον θερμό-

τητος καὶ τῆς ἐκείνων ψυχρότητος, μίξιν ἀρίστην τῶν ἀφεξηκότων ἐργάζεται, καὶ οἷόν τισι χερσὶ τῶν ἐναντίων ἐπειλημμένον etc. vim verbi expressam vides: de anni ὥραις seu tempestatibus est sermo, atque, ver suaviter miscere quasi ac temperare hyemis frigus, fervoremque aestatis, ac si manibus arrepta contineret contrariae naturae bona. Haec propria notio fons est et origo metaphoricæ, qua verbum hoc ad animum relatum designat acre et indefessum studium, quo quis se ad artem ediscendam aliamve quamvis rem praestandam applicat. Max. Tyr. Diss. XXXI. [C. I. Diss. I. Ed. Dav.] τοιοῦτόν τι γὰρ μοι δοκοῦσι δρᾶν καὶ ὅσοι φιλοσοφίας ἐπιλαμβάνοντες, tale quid equidem mihi videntur facere, quicumque philosophiae animum appellant, quicumque philosophiam ediscendam arripiunt: liquidus est sensus, verbi liquida notio. A significatione lata, quam notavimus, arctioribus terminis inclusum hoc verbum transiit ad stadium: cursor itaque posterior si priorem assequeretur, αὐτοῦ ἐπιλαμβάνεσθαι dici solebat: est apud Polybium: hinc altera notio metaphorica, ἐπιλαμβάνεσθαι τινος, assequi, consequi aliquid: sic est eleganter apud Aelian. V. H. L. XIV. C. 27. Ἐγὼ δὲ ἐπαινώ μάλιστα ἐκείνους, ὅσοι τὰ ὑποφύμενα τῶν κακῶν φθείροντες αἰεὶ, ταῦτα ἐκκόπτουσι, πρὶν ἢ δυνάμεώς τινος ἐπιλάβεσθαι: non alia nisi dicta notione reddere Latine poteris: alibi saepius. Apud Politicos πραγμάτων ἐπιλαμβάνεσθαι denotat, rebus serio manum admoveere, cum cura et in reip. utilitatem: idem aliquando τοῖς πράγμασιν ἐπιέσθαι: non raro invenies apud Oratores et Aristotelem, in Politicis; sed angustis nimis terminis circumscribimur: alias de hac re effuse. In notione, qua verbum hoc Luciani, qui sub manibus est, loco occurrit, est et apud Artap. ἐν τοῖς περὶ Ἰουδαίων,

(*) Vide ipsius Hemsterhusii notam ad Poll. L. X. C. 30. p. 1314. cf. idem Poll. Lib. I. C. 9. p. 65.

δαίων, apud Euseb. P. E. IX. τὸν δὲ Μῶυσον, ἣν εἶχε ῥάβδον, ἐκβαλόντα, ὅφιν ποιῆσαι· πτοηθέντων δὲ πάντων, ἐπιλαβόμενον τῆς οὐρᾶς ἀνέλεσθαι, καὶ πάλιν ῥάβδον ποιῆσαι. Ita apud Septuag. Exod. IV. 4. ἐπιλαβοῦ τῆς κέρκου, ἀρ-
prehende caudam. Eleganter, et meta-
 phora e re nautica petita, Theodor. περὶ
 πρὸν. Serm. VI. p. 196. ταύτην (τὴν τοῦ
 θεοῦ προμήθειαν) τῶν τοῦ παντὸς οἰάκων
 ἐπειλημμένην: ejusmodi sunt crebrae in
 Patrum scriptis translationes, quibus
 summa cura ac rerum regimen designatur.
 Patet itaque summa hujus verbi et ele-
 gantissima emphasis; sed Chrysostomi
 locum praeterire esset religio: ejus haec
 sunt in Oratione, περὶ τελείας ἀγάπης,
 verba: καὶ πάλιν ἐπιλαβοῦ τῆς παρ' ἡμῖν
 εἰκόνος καταβάς ἄνωθεν: sensus est intel-
 ligendus, si vim verbi cognoscere cupias:
 ἢ παρ' ἡμῖν εἰκὼν est rerum terrestrium
 imago, quibus coelestia repraesentantur:
 etenim haec citata a nobis verba sequun-
 tur: καὶ ὑπόγραφόν μοι τὰ περὶ τὸν βα-
 σιλέα τὸν ἐπὶ τῆς γῆς: ex iis quae dicta
 sunt, facile hanc elicies hoc loco notio-
 nem: *iterumque considerandum tibi pro-*
pone, seu diligenter attende exemplum
e nostris rebus, id est, terrestribus pe-
titum; nec aliter commode vertes ().*

Ibid. vs. 71. Καταδοκεῖν αὐτὸν] De
 verbi usu luculenter constat: genuina no-
 tio ejusque origo itidem est inquirenda.
 Hoc certe loco non est dubitandum, quin
expectandi notionem habeat; sed distin-
 cte rem pertractemus. Duplicem con-
 stituo hujus verbi significationem et di-
 versam, quarum tamen una est alterius
 fons. Prima est *curiose observare, et*
animum diligenter ad rem quamvis ejus-
que eventum attendere: hoc quia fit *ex-*
pectatione ac diuturna mora, verbum
 istud hanc quoque induit notionem. De
 notione priori testes cito veteres Gram-

maticos, inter quos Hesychius ita hoc
 verbum exponit: καταδοκεῖ, προσδοκᾷ,
 ἐκδέχεται, ἢ ἐπιτηρεῖ τὸ κεφάλαιον τοῦ
 πράγματος: recte: ἐπιτηρεῖν τὸ κεφάλαιον
 τοῦ πράγματος est, *summam rei obser-*
vare, ac de ejus eventu prospicere: de
 hac phrasi alibi dicam: consentit Etymo-
 logici Magni auctor, cujus ut apponan-
 tur digna sunt verba: Καταδοκεῖν, τὸ τοῦ
 πράγματος κεφάλαιον ἐπιτηρεῖν, ὅπῃ χω-
 ρήσει· παρὰ τὸ κάρα καὶ τὸ δοκᾷ, τὸ
 ἐπιτηρῶ· ἢ τὸ τῇ κεφαλῇ προσβλέπειν,
 καὶ ἐλπίζειν ἐκδεχόμενον. Luculenter et
 expresse: addamus Suidam: Καταδοκεῖ,
 προσδοκᾷ, παρὰ Ἡροδότῳ, κατασκοπεῖ.
 παρὰ τὸ τῇ κάρᾳ δοκεῖν, ἢ χουν ἐμβλέ-
 πειν καὶ ἐπιτηρεῖν καὶ ἐλπίζειν, ἢ τὸ τῇ
 κεφαλῇ προσβλέπειν ἐκδεχόμενον. Huc
 omnino respexit Philoxenus in Glossis,
 cum καταδοκοῦσιν erudite et eleganter ex-
 ponit *auspiciantur:* qui primis elegantias
 Romanas tetigit labellis, noverit ille me-
 taphoricam verbi *auspiciari* notionem.
 Conspicimus itaque Grammaticos veteres
 in ea τοῦ καταδοκεῖν notione, quam pri-
 mam dixi, consonos: et sanequam vix
 aliter apud vetustissimos auctores verbum
 hoc videas usurpatum: apud Juniores
 etiam Atticos frequenter in secunda no-
 tione exstat. Testem citavit Suidas He-
 rodotum: ejus hic est locus, [L. VII.
 C. 163.] ὁ δὲ πέμπει εἰς Δέλφους Κάδμον
 καταδοκῆσοντα τὴν μάχην, ἢ πεσεῖται.
 Suidas κατασκοπεῖν seu *observare* reddit:
 optime: ipse locus satis clare sensum
 verbi indicat: tum quoque aliquid addit
 Herodotus, prout est Ionum mos, ex
 quo clarius verbi notio elucescat: κατα-
 δοκεῖν τὴν μάχην, ἢ πεσεῖται: ita dixit
 Etymologus, allato superius loco, τὸ τοῦ
 πράγματος κεφάλαιον ἐπιτηρεῖν, ὅπῃ χω-
 ρήσει, quem exitum res sit habitura;
 quem exitum proelium sit habiturum,
 ut Herodotus. Eadem utique notione
 est

(*) Ex hac nota quaedam desumsisse videtur H. ad Lucian. Dial. Mar. T. I. p. 313.

est in Euripidis Oreste, vs. 704. ubi de levi populi inconstantia loquitur ad Orestem Menelaus, dicitque:

Ἐνεσι δ' οἶκτος, ἐνὶ δὲ καὶ θυμὸς μέγας
Καραδοκοῦντι κτήμα τιμιώτατον.

Habet τὶ τρηχὺ hic locus, quod ipsum ex Criticis veteribus, qui varie exposuerunt, patet: interpret nos relinquit dubios, ac quid velit divinatuos: cardo rei in eo versatur, quomodo sit accipiendum κτήμα τιμιώτατον. Haud inruditi e veteribus Criticis ita sensum loci, ut e scholiis patet, proponunt: οὐ γὰρ πρὸς τὸ ὀργίζεσθαι μόνον ἔχει, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸ ἐλεεῖν, καὶ τῷ δυναμένῳ τοῦτο αὐτὸ καραδοκεῖν, καὶ ἐπιτηρεῖν, πότε μὲν μεγάλως θυμοῦται, πότε δὲ ἀνῆκε τῆς ὀργῆς, κτήμά ἐστι τοῦτο τιμιώτατον, τὸ εἰδέναι δηλονότι ἐκάστου καιρόν: sanequam vix ac ne vix quidem hunc sensum e lectione hodierna capioqueas: putem itaque fuisse e veteribus Criticis, qui legerint: καραδοκεῖν τε κτήμα τιμιώτατον: illud in scholiis, τῷ δυναμένῳ τοῦτο αὐτὸ, recentioris characterem monetae prae se fert: et qui diligenter legit, agnoscet, quam sint interpolata erudita illa scholia: verba dicta si retineas, sensus Euripidiani versus mancus ab omni parte, erit supplendus; si demas, expressam in iis animadvertas haud inelegantem, quam protuli, lectionem; alii vero (nec enim grave lectori erit, paulo latius haec a me enucleari) hunc Euripidis versui sensum attribuunt: ipsorum opinio in editis scholiastae exemplaribus ita concipitur: αὐτὸς ὁ δῆμος κτήμά ἐστι τιμιώτατον, τὸ εἰδέναι προσεχθῆναι καθ' ὃν τρόπον αὐτῷ. Nisi me omnia fallant, lectio haec est ridicula: quid itaque? sic censeo restituendum: τῷ εἰδέναι καθ' ὃν τρόπον δεῖ προσεχθῆναι αὐτῷ: perspicua sunt omnia: populus res est pretiosissima ei qui scit, qui diligenter observat, quomodo aggredien-

dus sit aut sollicitandus. Terti denique ajunt: ὁ καιρὸς μέγα κτήμα τῷ καραδοκοῦντι τὸν δῆμον, καὶ γινώσκοντι, πότε μὲν θυμοῦται, πότε δὲ ἐλεεῖ; sed hic posterior sensus nimis est coactus. Ea lectio, quam e veteribus erui scholiis, mihi perquam placet: eo enim modo ipsum καραδοκεῖν res dicitur optima ac pretiosissima: quod utique sensum, sed et Menelai propositum perfecte implet: illud, quia clarum est, non ostendam; si tamen cui lubeat, vulgarem retinere lectionem, huic quoque commodus quaeri potest et inveniri sensus: et hoc quidem modo ipsum populum puto ab Euripide dici κτήμα τιμιώτατον, prout e veteribus quidam Critici voluerunt: *res est utilissima ac pretiosissima tempus observanti populus*: nec ipse hanc expositionem refugio: eligendi penes lectorem sit arbitrium. Ad molles aditus et tempora est attendendum, ut perite Virgilius, in illo: *Sola viri molleis aditus et tempora noras*. Ad verbum καραδοκεῖν jam redeo. In superius allata Critici nota exponitur ἐπιτηρεῖν, et magis periphrastice τὸ εἰδέναι καθ' ὃν τρόπον δεῖ τινι προσεχθῆναι: quod attinet sensum loci, recte; sed magis presse explicatur in iisdem scholiis: καραδοκοῦντι, καιροφυλακτοῦντι, προσδεχομένῳ τὸν καιρόν: καραδοκεῖν itaque in hac prima notione est, *observare commodum rei eventum, finem et exitum praestolari, quo occasionem rei bene gerendae habeas*, et hanc significationem in Euripidis versu jam manifestissimam esse autumo. Haud diverso sensu intelligendum puto apud Phleg. de Mirab. C. 2. καραδοκοῦντες τὸ ἀποβησόμενον, *exitum rei attendentes, observantes*, quod malo quam *expectantes*, cum interpretibus: ipse se locus declarat. Priusquam vero ad decorticandam notionem secundariam progrediar, decet hanc primam notionem ex origine verbi demonstrare. De veriverbio Grammaticorum

H

non

non eadem sunt opiniones; cum verbum hoc optime, quod ad notionem, exponant τὸ τοῦ πράγματος κεφάλαιον ἐπιτηρεῖν, mihi omnino videntur respicere ad hanc vocis derivationem, τὸ κάρα τοῦ πράγματος δοκεῖν: quin et aperte loco superius allato Etymologus hoc statuit: neque sane temere hoc contemnendum puto, quippe quod vim vocis eleganter exprimat, et cum analogia Graeca haud inconueniens sit; attamen pergendum est, an quid se melius offerat. Apud Suidam legebamus, παρὰ τὸ τῇ κάρᾳ δοκεῖν: ἢ κάρᾳ vetusto loquendi more: itaque καραδοκεῖν quasi capite observare, prolato et erecto capite prospicere, ad aliquid cognoscendum: et sanequam hoc veriverbium prae priori nobis arridet, et quidem praecipue quod gravem Philosophum Maximum Tyrium a partibus nostris stantem habeamus: quo enim nisi ad hanc analogiam alludit, Diss. XLI. [C. 4. Diss. XIII. Ed. Dav.] τῆς δὲ ψυχῆς ἐξώσεως ὀρθῆς καὶ καραδοκούσης τὴν ἀπαλλαγὴν τοῦ δυσχρήστου τούτου περιβλήματος: de corpore humano divine ita loquitur; sed quaeso te, perpende, annon huc respexit Tyrius: quam acute et eleganter praemittit ψυχῆς ἐξώσεως ὀρθῆς, *erecta anima*: quid itaque aliud significat per adjectum verbum καραδοκεῖν, quam sublato capite et erecto toto corpore prospectum: et notandum, vim hujus verbi includere summum aliquod et ardentissimum desiderium, quo capitum finem, exitumque rei discere cupimus. Δοκεῖν vero ἀρχαϊκῶς praecipue est ἐπιτηρεῖν: apud Hesychium legitur: δοκάειν, τηρεῖν, φυλάσσειν, ἐπιτηρεῖν, προσδοκᾶν: ita legi ordo litterarum verat: putat Stephanus, δοκεννάειν: scopo, me iudice, aberrat: lege simpliciter δοκεῖν: si quis malit δοκεύειν, non valde adversabor. Existimo autem, a vetustissimis Graecis de excubitore proprie dictum esse καραδοκεῖν, utpote qui capite exserto diligenter continuo obser-

vat omnes motus hostiles, vel quidquid circa se rerum geratur: hi excubitores in excelso erant positi loco, quo melius conspicerent, quicquid ageretur, unde eleganter Romani, *velut e specula quadam*, de quo alio loco; sed nec praetereundus est Pollux, qui alio modo propriam verbi hujus significationem exponit. [L. II. §. 41.] τάχα δὲ καὶ τὸ καραδοκεῖν, εἴη ἂν ἀπὸ τοῦ κάρᾳ πεποιημένον. κυρίως ἐπὶ τῶν παραφερόντων τὴν κεφαλὴν, ὥς μὴ βληθεῖεν. Quid audio? anne illi, qui in praelio, certamine gymnastico aliove exercitio, transferendo et diverse movendo caput, se ab ictu adversarii defendunt, καραδοκεῖν dicuntur? vellem exemplum produxisset Pollux; adverte tamen analogiam non omnino esse contrariam: potest enim designare attentam observationem evitandorum adversarii ictuum: ast non erit notio fundamentalis, sed ab ea, quam exposui, translata, sed hoc in medio relinquo, donec quid certius adipiscar. Quid autem est illud apud Suidam monstri: μή ποτε καὶ τὸ ἑὰρ ἔγκειται: sanequam ad Etymologiam vocis haec pertinent: vertit ineptissime Portus, ut solet; levi mutatione scribendum est κέαρ: auctorem habeo Etymologum Magnum, μήποτε τὸ κέαρ ἔγκειται. Forsan, ajunt, in καραδοκεῖν compositi pars est nomen κέαρ: dignum hoc acumine Grammatico, sed ejusmodi nugas praetereamus, in quarum numerum refero illud Timachidae apud Etymologum, in voce, quam tractamus, quo κερηβαρεῖν deducit a κάρτω κάρᾳ φέρειν: delendum autem est τὸ καραδοκεῖν, quod adjicitur, propter quod considera, quam futiliter Suidas reliqua ex Etymologo in suum Lexicon transportaverit; sed ventilanda superest altera verbi notio, quam e priori fluxisse diximus: est illa *expectare, praestolari, avidè desiderare*: etenim qui rei exitum observat et finem praestolatur, nec desiderat minus, quod jam tetigi. Hanc significatio-

tionem citati superius Grammatici stabilierunt: sic et Glossaria: *καταδοκῶ, exspecto*. In omni vero exspectatione ac spe, potiundae rei sibi dilectae est desiderium: nam et hoc modo *desiderandi* significationem deducere licet. Notione *exspectandi* utitur Philo, *περὶ προν.* apud Euseb. Pr. Ev. III. C. ult. *ἐκαταδόκει τὸν οἰκεῖον ὄλεθρον*, suam exspectabat mortem: refert Philo historiam Syracusani hominis, quem regum beatitudinem efferentem Dionysius ad coenam adhibuerat, suspenso supra ipsius caput acuto gladio e tenui filo, qui cum singulis momentis casum minaretur, anxium habebat illum hominem, ac propterea nihil aliud nisi *τὸν οἰκεῖον ὄλεθρον ἐκαταδόκει*. Eodem modo Plut. in Galba. [p. 1061. B.] *ὦν (φίλων) οἱ μὲν ἡξίου περιμένειν, καταδοκοῦντα τίνα κίνησιν ἢ Ρώμῃ καὶ Φορῶν ἔξει πρὸς τὸν νεωτερισμόν*: clarissime, ut et apud Theodor. *περὶ προν.* Serm. IX. p. 201. ubi loquitur de τῶν θεῶν νόμων φύλαξι, qui τὸν τῶν ἀθλῶν ἀγωνοθέτην προσμένουσι, τοὺς ἀκηράτους ἀναμένουσι σεφάνους, τὰ θεόσδοτα καταδοκοῦσι βραβεῖα, τοῦ δικαίου κρίτου τὴν ψῆφον προσδέχονται, etc. *προσμένειν, ἀναμένειν, προσδέχεσθαι* hoc loco τῷ *καταδοκεῖν* aequa valent. *Desiderii* ac *cupidinis* notionem habet τὸ *καταδοκεῖν*, in laudato superius Tyrri loco: utraque enim phrasidis *vehemens desiderium* significat, ut supra notabamus, quod saepius per staturam corporis erectam et extensam designatur: de ὀρέγεσθαι est alibi dictum: sic et apud Synes. de Prov. L. I. p. 106. ubi loquitur de hominibus, qui se opiparae vitae ac fortunae muneribus totos concedunt: *τὴν βασιλείαν καταδοκήσαντες, καὶ ὡς οὐκ ἦλθεν ἐπ' αἰτρὺς, ἀπεγνώκεσαν ἐαυτῶν, καὶ οὐδὲν ἐνόμιζον εἶναι βιώσιμον: regnum sperantes, regni desiderio capti; si vero ad eos non devolvatur, semet condemnant, nec ulterius vivendum existimant: vim* verbi ac significationis ex orationis filo

facile colligas. Cf. Nazianz. Stelit. I. p. 11. ibique Schol. Hoc modo intelligi posse puto Paulum, ad Rom. C. VIII. vs. 19. *ἡ γὰρ ἀποκαταδοκία τῆς κτίσεως* ardentissimum creaturarum rerum desiderium: nam quae Interpretes de exspectatione habent, sensum et Apostoli propositum minus implent; quamvis et Hesychius accedat: *ἀποκαταδοκία, προσδοκία, ἀπεκδοχή*. Patrum oculos hic non excutio.

Ibid. vs. 72. *Ἡ ἐθέλεις, ἐγὼ αὖθις ἐπαύειμι* etc.] *Aut vis, ut iterum redeam ad navim?* Attice dictum. Communis dialectus ita efferret: *ἢ θέλεις ἐμὲ αὖθις ἐπανίσθαι*. A Grammaticis enim inter Atticismos enumeratur *ἐθέλειν*, haud male. Vid. Corinth. de Dial. Moschop. *θέλω, ὅπερ οἱ Ἀττικοὶ ἐθέλω λέγουσι*: cf. etiam Thomas: id ipsum experire frequenti Atticorum lectione. Sed praeterea in concisa Oratione est Atticismus: deest enim *ἵνα*: *ἢ ἐθέλεις, ἵνα ἐγὼ αὖθις ἐπανίω*, quomodo et dialectus communis diceret: hoc ipsum saepius Atticos auctores attente legendo observabis. Noster Lucianus alibi: *βούλει ἀφέλωμαί τι τῶν ὀφρῶν*, id est, *βούλει ἵνα ἀφέλωμαι*. Nec raro Attici in oratione solent quiddam subaudiendum et ex sensu supplendum omittere. Eurip. Or. vs. 694.

*εἰ δὲ μαλθακοῖς λόγοις
δυναίμεθ', ἐνταῦθ' ἐλπίδος προσήκομεν.*

sensus hic erit procul omni dubio: *eo spei devenimus, ut tentandum putem, si quid mollibus verbis possimus*: saepissime *σύνταξιν* huiusmodi apud Euripidem invenias. Elliptice et Attice itidem locutus est Aeschylus Prom. V. vs. 63. *ὅπως μὴ σαυτὸν οἰκτίεις πότε*. Schol. B. *ὄρα, Ἀττικῶς*: monet nimirum, pro more ellipseos Atticae abesse *ὄρα*, vide. Idem saepius animadvertes in elegantissimis Atticorum phrasibus, de quo alibi.

Ibid. vs. 75. *Ἀποσοβοῦντα*] Hoc

quoque inter Attica idiomata pono: nam verbi ἀποσοβεῖν notio propria et communis est *expellere, protelare*. Hesych. ἀποσοβεῖ, ἀπελύνει, ἀποδιώκει. Vetus scriptor apud Suidam, in hac voce: ὁ δὲ ἀνέστη ὡς ἀποσοβήσων τῆς κεφαλῆς αὐτὸν ἐπιπετόμενον. Herodian. V. 7. ἀποσοβεῖ πάντας τῆς αὐλῆς, omnes aula eiecit. Puto igitur, in hac Attica locutione ellipsin esse, et simpliciter ἀποσοβεῖν dici, pro ἐαυτὸν ἀποσοβεῖν, *se ipsum propellere, se ipsum ex loco, in quo quis erat, ejicere*; quamvis autem hoc cui duriusculum videri posset, non dubium est interim, hujusmodi loquendi formulas apud Atticos esse plurimas, quas sanequam puto, vigente veteri Atticismo, plene esse prolatas: nec judico ab hac phrasi differre eam apud Theophrastum, de animalibus, quae colorem mutant: μεταβάλλει δὲ ὁ χαμαιλέων εἰς πάντα τὰ χρώματα: oratione plena dicendum esset: μεταβάλλει ἐαυτὸν vel ἐαυτοῦ χρῶμα, ut alibi pluribus ostendi. Pondus addit, quod ut ἀποσοβεῖν in activa notione denotat *propellere vi et ejicere*, sic quoque ἀποσοβεῖν cum forma quasi neutra ponitur, non simpliciter *abire* significat, sed *gressum*, seu potius, *cursum celeriore*, prout, apud Menandrum, ἀποσαβῶμεν a Suida exponitur ἀποτρέχωμεν. Sic et apud nostrum Lucianum ἀποσοβεῖν εἰς ἄστυ non simpliciter est *in urbem abire, in urbem se recipere*, sed *incitato gressu ad urbem currere*, ut nimirum assequerentur amissos sodales: quin et haec verbi emphasis ex ipso Luciano clare perspicitur: dicit enim illum ἀποσοβοῦντα παρεληλυθέναι, *praeteriisse*, quod fieri non potuisset, nisi accelerato gressu.

Ibid. Ἐς τὸ ἄστυ. Urbs Athenae frequenter non tantum a Graecis sed et Romanis ἄστυ, *astu* dici solet, κατ' ἐξοχὴν, et haec vox in Attico solo propria nata est: vid. Schol. Apollonii Rh. ad L. I. vs. 696. cum quo cf. Corn. de

Nat. Deor. C. 6. Schol. Eurip. ad Or. vs. 933 et 1647. Andocid. περὶ μυς. p. 6. vs. 22. p. 7. vs. 7. Aelian. V. H. L. IV. C. 25. Hesych. in Ἀστικοὶ νόμοι. Attici quidem dicuntur omnium primi urbes condidisse, ac cohabitasse, cum homines ante eos ferinam ac dispersam agerent vitam, si nugaci Graeciae credere fas est: ita certe Philochorus, apud Stephanum: Ἀθηναῖοι δὲ πρῶτοι τῶν ἄλλων ἄστυ καὶ πόλεις ᾤκισαν. De eo constat, ante Thesei tempora κατὰ κώμας, ut Graeci scriptores, Atticos habitasse; Theseum vero eos in unum collegisse, et Athenas conditas incolere jussisse: Athenienses vero istam urbem ἄστυ appellarunt ἀπὸ τοῦ εἰς ὕψος ἀνίστασθαι, si fides est Hesychio habenda: praeferrem interim, quod tradidit Philochorus, Atticis L. II. ἐκλήθη δὲ ἄστυ διὰ τὸ πρότερον νομάδας καὶ σποράδην ζῶντας, τότε συνελθεῖν, καὶ σῆναι ἐκ τῆς πλάνης εἰς τὰς κοινὰς οἰκήσεις, ὅθεν οὐ ματανασῆκαςι: non quod urbs ista tunc temporis Athenarum nomine haud fuerit insignita, sed quod et ἄστυ appellata fuerit propter τὸ σῆναι τῶν νομάδων: postea urbs quaevis ab Atticis ita dicta; sed κατ' ἐξοχὴν Athenae. Steph. de Alexandria: ἐλέγετο δὲ κατ' ἐξοχὴν πόλις, καὶ πολίται ἐξ αὐτῆς, ὡς ἄστυ αἱ Ἀθῆναι καὶ ἄστυ καὶ ἄστικοι οἱ Ἀθηναῖοι, ὡς καὶ ἀπὸ Ῥώμης λέγεται οὐρψ (urbs). Sic apud Corn. Nep. in Themist. C. 4. protinus accessit Astu, et Alcib. C. 6. postquam Astu venit. Lege locum, et animadverte, Piraeum hoc nomine non fuisse comprehensum. Cic. de Leg. [II. C. 2.] „ Ut vestri Attici, priusquam Theseus „ eosdem migrare ex agris et in astu, „ quod appellatur, omnes se conferre „ jussit: idem aliis in locis saepius; sed alia occasione latior erit de his dicendi locus.

Ibid. vs. 78. Ἀποβουκοληθῆ] Benedicti haec est versio: „ neque metuen- „ dum est, ne a tergo relictus a nobis se- „ du-

vagabundi errant quaerendi victus ergo, talesque sunt Nomades ἀπὸ τοῦ νέμεσθαι ita appellati. Dion. Per. vs. 193. ὅτι

Ἄλλ' αὐτως, ὅτε θῆρες, ἀνὰ δρύα βοῦ-
κολεῖνται,

quem versiculum ita interpretatus est Priscianus:

Namque errant nemorum per dumas,
more ferarum:

recte omnino, ex Romanae poëseos usu, in qua saepissime nomades dicuntur errare, sed nec inconcinne, si Graecae vim vocis respicias, quae sane errorem ac vagabundum discursum involvit. Dionysius id ipsum paulo ante βόσκεισθαι dixerat:

Βόσκονται σὺν παισὶν ἀν' ἡπειρὸν τε καὶ
ὕλην.

Eustathius autem utrisque verbis alludere censer poëtam ad Nomadum etymologiam: Νόμαδες γὰρ, inquit, πάντως ἀπὸ τοῦ νέμεσθαι. τὸ δὲ νέμεσθαι καὶ τὸ βοῦκολεῖσθαι καὶ βόσκεισθαι ταύτόν τι σημαίνουσι: vere, nec ineleganter: sed perlegendum. Ab eadem origine βοῦκόλιον appellatur *armentum*; πλῆθος βοῶν Grammatici exponunt: ita πλατὺ βοῦκόλιον, *optimum armentum*, apud Longum, Pastor. II. p. 35. et Hesych. βοῦκόλεα, ἀγέλη βοῶν, quam lectionem emendatam optem; autumo βοῦκόλια, ἀγέλαι βοῶν vel βοῦκόλιον, ἀγέλη βοῶν. Haec decebat substernere, ut iis inaedificarentur, quae porro sunt dicenda, de tralaticiiis verbi hujus significationibus. Hinc ἀποβουκολεῖσθαι κυρίως dicitur de bove, qui a caeteris bobus seu armento aberrat, seu ἀπὸ τοῦ βοῦκόλιου ἀποπλανᾷ: hoc inter alia patet ex illo cujusdam poëtae: Ἀπεβουκολήθη ποίμνης — a grege aberravit: citat Etymologus in voce παφίη:

ita ἀποβουκολεῖν proprie esse; *bovem a reliquo armento deducere*; sed usu invaluit, prout metaphorae a rebus maxime conspicuis, quales erant olim boves, ut superius dictum, peti solent, ut quivis, qui aliquem in errorem conjiceret, diceretur τινὰ ἀποβουκολεῖν: et falli putamus eos, qui *fallendi* notionem huic verbo propriam existimant: nam potest quis ἀποβουκολεῖν τινά, quamvis nullum habuerit eum *decipiendi* studium: etenim verbi ἀποβουκολεῖν notio formalis est *a grege deducere*, unde secundaria magisque generalis altera sequitur, *facere ut quis aberret*: ἀποπλανᾷ Graeculi exponunt; haud tamen nego, huic verbo *fallendi* seu *decipiendi* notionem competere, sed non propriam ac primam. Hesych. ἀποβουκολήσας, ἀπατήσας, ἀποσῆσας: expositio posterior cum primis est observanda, quippe quae pandat formali propinquam verbi notionem: ἀποσῆσθαι est *separare, secernere, deducere* ab aliorum consortio: μεταφορικῶς Chrysost. ad I. Corinth. C. 9. vs. 25. ἀλλὰ πάντων ἑαυτοῦς ἅπαξ ἀποσῆσαντες, τοῖς γυμνασίοις μόνον προσέχουσιν: hoc obiter: itaque ἀποσῆσας is, qui a priori aliquo instituto aliquem deducit, eademque τοῦ ἀποβουκολεῖν est notio. In hoc autem Luciani nostri loco ἀποβουκολεῖσθαι est ἀποπλανᾷ, *a via aberrare*, quod illis contingit, qui viam non norunt. Exinde formatum est verbum ἀποβουκολίζειν, *a recta via deducere*. Vetus auctor, dubito numne Polybius, apud Suidam: οἱ δὲ τοὺς ἀλώσαντας ἀποβουκολίζουσιν, ἀποσκειάζονται τε τὸν κίνδυνον. Suidas verbum illud hoc modo exponit: Ἀποβουκολίσας, ἐξαπατήσας, ἐκβαλὼν, ἀποπλανήσας: quae posterior interpretatio genuina est, praecipue si loci ab eo allati rationem habeas: audire lubet de eodem verbo Veteres Grammaticos. Etymologus: Ἀπεβουκόλησα, ἐν συνηθείᾳ ἀπεβόσκησα καὶ ἐπετήρησα (leg. ἀπεσέρησα): sane

nē videtur notionem quandam hujus verbi suo aevo receptam assignare: nam Grammatici pro synonymis habent *καινῶς, ἐν συνθέσει, ἰδιωτικῶς*, et quae sunt hujusmodi alia, et profecto *σκληροῦ τι*, ipsa videtur habere interpretatio; opinio tamen nostra haec est: ait auctor ille, *ἀποβουκολεῖν* vulgo dici, qui ab armento bovem seu vaccam segregatam pascit seorsim et observat, quod saepissime varias ob causas accidere solere tum e veterum scriptis, tum ex hodierna consuetudine est notum: est itaque hac notatione verbum agreste seu pastoribus proprium. Item: *Ἀποβουκολῶ, τὸ ἀπατῶ ἢ τὸ ἀποπλανῶ*: quod posterius ad expositionem hujus verbi solum perite adhibuit Thomas Magister, allato in exemplum cujusdam e sapientibus hocce dicto: *Φθάνει τις ταῖς ἐλπίσιν ἡμᾶς ἀποβουκολῶν*: puto ad nativum sensum facere ut legas, *Φθάνει τις αἰεὶ*, id est, *αἰετὶς ἡμᾶς ἀποβουκολεῖ*, *Διίκε* et concinne; optime vero Thomas hocce loco exponit *ἀποπλανᾶν*, non *ἀπατᾶν*, quod sensus admittere videtur; mens enim est: „semper aliquis spe in errorem deturbat, seu, splendidarum rerum spe, proposita nos ab emolumento nostro deducit.” Eadem obtinet significatio apud Theodorum Raithi presbyterum, in *προπαρασκευῇ*, ubi de opinione Manetis agit, qui Christum ajebat non induisse verum corpus, sed tantum phantasiā quandam ac speciem corporis humani, *μηδὲν δὲ τούτων* (quae dominus noster egit) *πράγματι καὶ ἀληθείᾳ ὑπάρξαι, ἀλλὰ δοκῇσει μόνον καὶ ἀπάτη ἀποβουκολεῖν τοὺς ἀνθρώπους*: locus est liquidus nec interpretatione nostra indiget. Serena luce clarius patet verbi *ἀποβουκολεῖν* notio, ejusdemque origo; neque tamen ita res est confecta, quin majus ac magis arduum se nobis offerat stadium: neminem puto, qui temporis aliquantulum legendis Graecis auctoribus impendit, ignorare, simplex

verbum *βουκολεῖν* *decipiendi* ac *vana spe suspendendi* notionem habere: de notationis hujus usu certe non dubitandum; sed ejus originem quomodo existimabis extorqueri posse e prima, aut ei saltem affini maxime notatione *boves pascere, alere, τρέφειν*: id Musarum auspicio tentabo, an qua via fieri possit. Dico itaque, quae apud Graecos auctores reperiatur *βουκολεῖν τινα*, phrasim esse non plenam sed ellipticam, quae si plene efferretur, dicendum esset *ἐλπίσιν τινα βουκολεῖν*: et in hac phrasi *βουκολεῖν* notionem habet *τοῦ τρέφειν, alendi, pascendi*: quo certe modo nihil hac loquendi formula est elegantius: is enim qui splendida praestantissimarum rerum spe aliquem demulcet, ac suspensum habet, eo fine ut eum decipiat et a proposito avertat, concinne, si quid concinnum, et egregium dici potest, *aliquem spe pascere* dicitur, siquidem nihil unquam rei quam promittit, cujusque spe alium implet, eventurum est. Et haec hujus phraseos origo similibus veterum auctorum locis adseritur: apprimē huc quadrat superius a nobis allatum sapientis cujusdam dictum: *Φθάνει τις αἰεὶ ταῖς ἐλπίσιν ἡμᾶς ἀποβουκολῶν*: is certe, qui promissis numquam eventuris hominem aliquem inflat, egregie eum habet delusum. Simile est illud, quod apud Euripidem lego, *Phoen. vs. 399. Αἱ δ' ἐλπίδες βόσκουσι Φυγάδας, ὡς λόγος*. Ita fere *κεναῖς ἐλπίσι θερμαίνεσθαι*. *Sophocl. apud Stob. p. 609. Cf. Duk. ad Thucyd. p. 417.* Ad Euripidis autem locum non praetereunda sunt antiqui scholiastae verba: *αἱ ἐλπίδες, καὶ ἡ προσδοκία τοῦ ἐπιβήσεσθαι τῆς πατρίδος. ἐντεῦθεν καὶ παροιμία, αἱ ἐλπίδες βόσκουσι τοὺς κενούς βροτούς*: notat, paroemiam fuisse apud Veteres, qua dicebatur spes vanos alere seu pascere homines, ad quam paroemiam procul omni dubio allusit Sophocles in isto versiculo:

Ἐλπίς γὰρ ἡ βόσκουσα τοὺς πολλοὺς
 βροτῶν.
 Ita Sophocli frequens fuit loquendi formula, ἐν ἐλπίσι τρέφω, quod recte veritas, *spem alo*, ut alicubi legisse memini: vid. ejus Antig. vs. 1014. Frequentius Graeci dicebant ἐν ἐλπίσιν εἶναι, quapropter Scholiastes haud inruditus censet, Sophoclem εὐεπίφορον esse ad usum τοῦ τρέφειν ἀντὶ τοῦ εἶναι, quod equidem lubens concesserim, ea tamen conditione, ut teneam, respexisse Sophoclem aut ad istam paroemiam, aut ad vulgarem phrasin ἐλπίσι βόσκειν, τρέφειν, βουκολεῖν. Notandum obiter, veteres criticos dicere solitos, auctorem quemdam εὐεπίφορον εἶναι εἰς διόλκον τι, eoque designant auctorem illum aliqua phrasi aut voce prae ceteris frequenter ac peculiari quodam modo uti: ita notant, Euripidem esse εὐεπίφορον εἰς τὸ σοφόν, voce σοφός frequenter et ad fastidium ferme uti, quod verum: nulla enim pagina, in qua haec vox non occurrat. Sed alibi forsitan de his plura. Ut ad institutum redeamus, conspicitur in locis a nobis laudatis, eleganter admodum attribui spei τὸ βόσκειν, τρέφειν: et attendendum, plerumque dictis locis vanitatem hominum et inanes eorum spes redargui, unde patet concinnitas hujus phraseos ἐλπίσι τινὰ βουκολεῖσθαι. Sed praeterea probandum est nobis expressis auctorum locis, quae phraseos βουκολεῖν simpliciter posita defectum suppleat, non esse a nobis eam ellepsin fictam. Inter eos primum obtineat locum Athenagoras, cujus in libello *de resurrectione*, p. 281. vs. 16. haec sunt verba: τὴν ἐν ἀφθαρσίᾳ διαμονὴν ἐλπίζομεν βεβαίως, ἢ οὐ παρ' ἀνθρώπων ἀναπλάττομεν μάτην, ψεύδεσιν ἑαυτοὺς βουκολοῦντες ἐλπίσιν, ἀπλανεστάτῳ δὲ πεπιτεύκαμεν ἐχεγγύῳ: „firmiter, ait, speramus incorruptibilitatem, quam non temere, finximus ab hominibus acceptam, nos-

„metipsos inani ac vana spe pascentes”: quaeso te, verses hunc locum in omnes partes, non alius apparebit sensus quam hic: *nosmetipsos decipientes*, quod egregie fieret, si pascerent se spe rerum, quae nullum umquam exitum sunt habiturae. Satis est, ni quidem valde fallar, liquidus hic locus; illi autem, qui hoc modo in fallaciarum nassas ducuntur, dici solent βουκολεῖσθαι χρηστὴς ἐλπίσι. Vid. Hesych. vel ἀγαθαῖς ἐλπίσιν ἑαυτοὺς βουκολεῖν, quae phrasis reperitur apud Porphyri. Antr. Nymph. p. 269. ubi de Hesiodi dolio agit, eumque animam esse dicit: haec itaque ejus parabola istam exponentis sunt verba: ἐν οἷς γὰρ ἡ φάυλη ψυχὴ σκιδναμένη περὶ ὕλην τάξεως διαμαρτάνει, ἐν ταύτοις ἀπασι ταῖς ἀγαθαῖς ἐλπίσιν ἑαυτὴν βουκολεῖν εἴθε: ea nimirum de causa Hesiodus finxit, in dolio, (id est, exponente Porphyrio, anima), residere spem, qua semens prava pascit. Neque semper in deteriore sensum phrasis haec est accipienda, certe non ita illa usus est Theophyl. Ep. 51. βουκολεῖ δὲ ἡμᾶς ταῖς χρηστοτέrais ἐλπίσιν ὁ μέγας ποιμὴν Χριστός: eleganter: alludit enim, in ista phrasi, ad pastoricium munus, quod armenti curam gerere: illud fit, si pecus deducatur ad virentia pascua, si sufficiens alimentum suppeditetur: spes itaque, qua Christianos ὁ μέγας ποιμὴν pascit, rationem habet alimenti: fide enim et spe vivimus, quae certissima est, quia ἀπλανεστάτῳ πεπιτεύκαμεν ἐχεγγύῳ, ut Athenagoras. Ipse Lucianus manu quasi nos ducit ad genuinam verbi hujus notionem, Dial. Mort. [Tom I p. 345. vid. ipsum H. ad p. 346.] πολλὰ κακῆϊνος εὖ μάλα διαβουκολεῖ αὐτοὺς καὶ ἐπελπίζει: comaeulatus est hic locus apud Thomam, in voce, [quem corrigit H. ad Lucian. ibid.] qui recte exponit: ἀπατᾷ καὶ εἰς ἐλπίδας ἄγει: quam belle Lucianus conjungit διαβουκολεῖν et ἐπελπίζειν, unde simul constat, haud infimum fallaciae

genus esse, quod fit vanas ac nihilominus speciosas spes ostentando: et notandum, haud raro graves auctores vim cuiusdam vocis per aliam adjectam exprimere: habuimus superius, ubi de *καρὰδοκεῖν* est dictum, e Maximo Tyrio exemplum; id ipsum hic agit Lucianus. Porro opinio nostra stabilitur ex ea distinctione, quam Grammatici veteres inter *βουκολεῖν* et *ἐξαπατᾶν* constituunt: eam hic verbis Ammonii proponam, quae sic se habent: *Βουκολεῖν καὶ ἐξαπατᾶν διαφέρει· βουκολεῖν μὲν ἐστὶ τὸ ἐπιπλεῖστον αἰεὶ παραλογίζεσθαι· ἐξαπατᾶν δὲ τὸ περὶ οἷου πράγματα συναρπάζειν.* Consistit itaque *βουκολεῖν* in falsis rationibus, quibus aliquem tentas praecipitem dare in errores et fallaciae retia; at vero *ἐξαπατᾶν* proprie dicitur, cum res ipsae rapiuntur ad aliquem decipiendum: nec ea distinctio vana est, quamvis raro ab auctoribus observetur: etenim haud infrequenter huiusmodi διαφοραὶ a veteribus Grammaticis sunt observatae, quas, cum verissimae essent, confudit tamen vulgi negligentia. Ex dictis ergo clare patet, verbo *βουκολεῖν*, si proprie velimus loqui, haud intelligi omne fallaciae genus, aut quemvis decipiendi modum, sed illum *κυρίως*, qui exercetur spe rerum futurarum excellenti ob oculos posita, qua captus quis dejici se patitur a sua προαίρεσει: apprime quadrat illud poëtae: *spe lactat inani*: et hoc certe fallaciae genus est fallacissimum, et quasi caeca rupes, cui nec opinantes impinguntur, alterique debent ludibrium, quae de re haud pauca variorum auctorum loca possent proferri, si institutum nostrum id postulare existimarem. At vero non potuit intra tam arctos cancellos hocce verbum concludi; quin erupit, et apud auctores in usu est pro *quovis fallendi decipiendive modo*, ac quavis *ἀπατῇ*: in id omnes omnino Grammatici consentiunt. Suidas: *βουκολήσας, ἀπατῆσας*; Etymologus: *βουκολῶ σημαίνει*

καὶ τὸ σοφίζομαι, de qua posteriori voce nuper affatim a nobis est actum. Idem *βουκολεῖν, ἀπατᾶν*: videndus in voce *Παφίη*, ubi fabulam Veneris Paphiae *βουκόλῳ συνοικούσης* exponit, iucunda, quamvis Grammatica, allusione: eam rem nos in alium locum servamus. Sic et apud Hesychium exponitur *ἀπατᾶν* et *σοφίζεσθαι*: inter alia et haec habet: *βουκολουμένας, ἀπατωμένας, ἀπολλυμένας.* Quid? numne *βουκολεῖσθαι* est *ἀπόλλυσθαι*, *perire*, *ad incitas redigi*? certe, qui sua spe, quam alebat inanem, excidit, res ejus sunt haud parum ad incitas redactae ac perditae. Produendus hic Aristophanis locus, in *Pace*. vs. 153.

Κατωκάρα ρίψας με βουκολήσεται.

Id Trygaeus ait de Cantharo, quo tamquam Pegaso vectus coelum petebat: monet hic populum Atticum; *μὴ βδεῖτε μὴδὲ χέζεθ' ἡμερῶν τριῶν* (pacem his verbis peto) ne cantharus hic odore tactus *κατωκάρα ρίψας* etc. in quo loco, me iudice, difficultatis aliquid verbum *βουκολεῖν* habet: scholiastes exponit *ἀπατῆσεται*: emphasis haud plene tetigit, quae integra esset, si hic adhiberes Hesychii auditam modo τοῦ *βουκολεῖν* interpretationem: hic erit sensus: *praecipitem dejiciens me, id est, res meas perdet, ad incitas rediget*; poterit tamen aliter, et ut puto convenientius ac propius expediri, nimirum si *βουκολεῖσθαι* hoc loco sumas pro *delusum, falsum habere, ac facere ut quis re sperata non potiatur*: animus erat Trygaeo coelum petere et cum pace colloqui; consilium illud evanidum fieret, si Cantharus *πορδῆς καὶ βδέσματος* odore tactus illum praecipitem daret: ea de causa praecipit Attico populo, nihil ut tale committant, ne cantharus ipsum excutens spem ejus delusam habeat et hoc modo acuti quid est in ipso verbo *βου-*

κολεῖσθαι, quod est *spe sua cum Pace colloquendi frustrare*. Simili passu aliquando βουκολεῖν et ἐξαπατᾶν ambulant, et ita memini legere apud Schol. Euripidis ad Hippol. Zosimus, Hist. L. II. de Constantini ad Hadrianopolin stratagemate: τούτῳ δὲ βουκολήσας τοὺς ἐναντίους, ἀνελθὼν ἐπὶ τινὰ λόφον, ὕλας συνεχεῖς ἔχοντα: *ea re decipiens adversarios ac spem eorum fallens*; nam longe aliter res suas disponebat Constantinus quam hostes speraverant, quod clarum erit, si locum inspicias. Aristaen. L. I. Ep. 5. προδιέθηκεν, ὅπως ἀμφοτέραι βουκολήσωσι τὸν πρεσβύτερον: id ipsum paulo ante ἐξαπατᾶν dixerat, αὐτὸν ἐξαπατήσω: βουκολεῖν ergo, *delusum habere senem*. Hinc est βουκολήτης *homo deceptor ac fallax*. Hesych. βουκολήτης, ἀπατεῶν. Sed est aliquid adjiciendum de nomine βουκόλημα, quod θέλγητρον exponunt Grammatici. Suidam audiamus: βουκόλημα τὸ θέλγητρον: addit, ut de hoc nomine constet, incertioris auctoris locum: καὶ ὅπως ἔχη τι βουκόλημα τῆς λύπης, ἐνέθηκε τοῖς τοίχοις ποικίλας γραφὰς τῶν ζώων: quae ad verbum descripsit Suidas e veteri Aristophanis Scholiasta, ad superius laudatum locum; lectio tamen variat in ἐνέθηκε, pro quo Scholiastes habet ἀνέθηκε; malo tamen Suidae lectionem. Haud male, si sensum attendas, θέλγητρον exponunt Grammatici, seu *delinimentum*; sed praeterea origo dicenda: βουκόλημα τῆς λύπης si dicitur, aequè dici potest βουκολεῖν τὴν λύπην, *fallere tristitiam*, eoque sensu

(*) Significat Florentem Christianum in nota ad Aristoph. Pac. vs. 153.

(†) De verbo ἀποβουκολεῖν Wyttenbachius multa contulit ad Xenophontem, in Select. Princ. Hist. p. 380 sq. quem vide, et alios ab eodem Viro Celeb. laudatos, quibus adde omnino Valcken. ad Ammon. p. 45 sq. Illorum solus Bosius ad Thom. Mag. p. 158. de hujus

quo apud Ovid. Metam. [L. VI. v. 60.]

Brachia docta movent, studio fallente laborem.

cujus phraseos mens est haec: id efficiente studio, ut laborem non sentirent: taliaque apud Ovidium et alios sunt plura: eodem modo picturae istae dicuntur βουκολεῖν τὴν λύπην, seu esse βουκόλημα τῆς λύπης, quod efficerent ne tristitia sentiretur, id est, fallerent tristitiam. Alio sensu a Romanis dicitur *pascere oculos*, quod Graece haud minus eleganter dicas τοὺς ὀφθαλμοὺς βουκολεῖν: ea phrasi argute, quamvis in re crudeli, usus est Vitellius, [referente Suetonio, C. 14. in ejus vita: „ex quibus quendam in ipsa salutatione supplicio traditum statimque revocatum, cunctis clementiam laudantibus, coram interfici jussit, velle se dicens pascere oculos. Sed ista jam non ago: illud non est omittendum, politissimum virum Christianum (*), explicitum modo incerti auctoris locum censere duos esse choliambos Babriæ, qui vulgo Gabriæ nomine circumfertur. Sic itaque locum constituit:

X' ὅπως ἔχη τὸ βουκόλημα τῆς λύπης, Ἀνέθηκε τοῖς τοίχοις ποικίλας γραφὰς ζώων.

In editis Gabriæ, seu Babriæ malis, nihil simile occurrit: existimo potius verba esse πέζου συγγραφέως. Haec hactenus (†).

verbi propria et translata potestate pauca quaedam notavit: et Casaub. ad Suet. in Caes. C. 53. vocum εὐκολος et δύσκολος originem a κῆλος, cibo, repetens caetera composita omisit. Quo gratiorem lectoribus futuram spero Hemsterhusii verbosiorum quidem, at jucundam nihilominus et accuratissimam disputationem.

12.1.94
Obermer
E3011 Kottengau

Hemsterhuis, Tiberius,

Animadversionum in Lucianum appendix

Lugdunum Batavorum 1824

4 A.gr.b. 910

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10216057-7